

ועדת החקירה מ 22.1.74
 ישיבה סב - בוקר
 העד: אלוף ש. גונן

אני יכול

המשך עדותו של אלוף שמואל גונן

- אלוף ש. גונן: אני יכול לבקש מהועדה להכניס קצין שיעזור לי?
היו"ר אגרנט: כן.
 מה מלווה אותך? מה שמך ודרגתך?
י. בינור: סרן יובל בינור.
היו"ר אגרנט: הייתה גם הפעם הקודמת?
י. בינור: לא.
היו"ר אגרנט: מה תפקידך?
י. בינור: קצין מכצעים בפיקוד דרום, איש מילואים.
היו"ר אגרנט: גם עכשיו? עד מתי הייתה?
י. בינור: החל מיום המלחמה ב-6 לחודש שעה 12 בצהריים עד לפני שבעים, בערך עד ה-1 בינואר. כרגע אני עוזר לאלוף גונן בעריכת החומר.
היו"ר אגרנט: מה אתה עושה בחיים האזרחיים?
י. בינור: מרצה באוניברסיטת תל-אביב בהנדסה ופיסיקה.
היו"ר אגרנט: אחת יודע שהעדות סודית והריון סודי.
י. בינור: כן.
היו"ר אגרנט: אנחנו רוצים שהיום תעיד על פרשת הכוננות בפיקוד הדרום.
ש. גונן: אני התכוונתי להרחיב.

אגרנט. מה פירוש להרחיב?

ש. גונן: אני אומר אולי מה התכוונתי היום להעיד, ואם תרצו לצמצם

אותי, אני אצטמצם.

דבר ראשון רציתי לענות על שאלות שנשאלתי בכעס הקודמת.

אגרנט. טוב הענה עליהן.

ש. גונן: אחר כך רציתי לסכם את הפעולות שלי כראש מה"ד.

אגרנט: זה בסוף.

ש. גונן: רציתי לדבר על מערכות מצב והתראות קודמת, מה חשבת

שנה לפני כן, במשך שנה לפני כן. רציתי לדבר על הקונצפציה

של תנת סיני, היה דיון במאי 1972 ואז התמניתי כאלוף והשתתפתי בו.

רציתי לדבר על הפעולות שלי כאלוף מיקוד מאז שהתמניתי ועד המלחמה. ורציתי לדבר

על תוכנות של מ-30 לספטמבר עד 6 לאוקטובר ואחר-כך בתוך מסגרת הפעולות הייתי

מסביר גם את התכנית של שובך יוניס. ואחר כך תיאור המלחמה.

אגרנט: את פעולותיך כראש מה"ד תסאיר יותר מאוחר. אנו מעוניינים

בכוננות למלחמה. תחיל מהזמן שהתמנית כאלוף מיקוד הדרום.

ש. גונן: קודם אני רוצה לתקן ערות קודמת - בערות הקודמת שלחתי מסמך

ובו דיברתי על 14 סעיפי אינדיקציה של הצמית שצריכים

להראות על מלחמה. אני רוצה לתקן, אז החסרתי סעיף אחד, היו 15 סעיפי אינדיקציה

שהסעיף שהחסרתי הוא שימוש של מצרים,

אגרנט: רגע, אתה אומר שהיה עוד סימן מעיד

ש. גונן: שהיה צריך להעיד על אפשרות פתיחה מלחמה שהשטפתי אותו

בכעס קודמת זהו - (שימוש של המצרים)

ישיבה סב - בוקר
העד: אלוף ש. גונן

ישיין:
אגרנט:

ש. גונן:

האם-התשובה-שהתצפיות יכלו לגלות את זה?

לסקוב:

לא, אני דיברתי על סעיפי אינדיקציה שלא כולם הצפיות חלק מהם זה האזנה, ואת זה החסרתי.

ש. גונן:

מי יכול לגלות את זה?

אגרנט:

האזנה.

ש. גונן:

נרודה שניה שאני רוצה לתקן היא שכניה - אז אמרתי את מספר

התצפיות שהיו בתעלה בימים האחרונים לפני המלחמה. המספר הנכון הוא 45 נקודות תצפית. כפעם הקודמת אמרתי שיותר, אינני זוכר כמה.

נשאלתי על ידי רב-אלוף לסקוב מדוע לא תפסנו לשון, לתפוס

ערבי שנחקור אותו, שיעיד. אב-אלוף לסקוב השתמש במלה דייג. אני שכחתי לציין שיום לפני המלחמה תפסנו סיוור,

מה פירוש תפסתם סיוור?

אגרנט:

חדר סיוור מצרי לשטחנו לגזרת האי אל-בלאת, של שני אנשי מודיעין

ש. גונן:

מצריים, אנחנו חקרנו אותם. הם לא ידעו על המלחמה.

האם הם לא הוטסו באותו יום למרכז הארץ לשם חקירה?

לנדוי:

כן. השיטה היא שהסיקור חוקר ומעביר אותם למסכ"ל, גם אנחנו

ש. גונן:

וגם המסכ"ל לא הוצאנו מהם שמתקרבת מלחמה, אנחנו מניחים

שהם לא ידעו.

- ידין: אגב, במקרה זה, יש לנו עדות אחרת, אינני זוכר מי זה היה, שהוא טען ששני האנשים האלה לא נחקרו בפיקוד, אלא לפי הנוהג מיד נשלחו למרכז הארץ. אחת יודע שחקרן ממש?
- ש. גונן: אני לא יכול להעיד,
- לסקוב: זה היה פינקס.
- ש. גונן: אני לא יכול להעיד בדיוק. אני יודע שהנוהל הוא - בפיקוד כשחוקר זה גם כן איש מהמסכ"ל, מיחידה 184.
- אברנט: מי חקר בפיקוד, הקמ"ן?
- ש. גונן: לא, חקר מקצועי. הנוהל הוא שהפיקוד חקר ושולח למסכ"ל. אינני יודע, אני הנחתי בכל אופן שהם נחקרו^{גם} בפיקוד. אם יש עדות אחרת אני לא עומד על דעתי, צריך לחקור את זה.
- ידין: יכסל להיות באמת שאלה היו דברי תא"ל הראל, פינקס. הוא אמר אח"כ, אבל אינני יודע אם זה נכון או לא.
- ש. גונן: בכל אופן את הדו"ח של החקירה קיבלתי.
- ידין: אחרי המלחמה?
- ש. גונן: כן. יש נקודה מעניינת שאני רוצה להוסיף בנקודה זו - בין 281 קצינים מצריים שבוצעו שחוקר, 18 מהם ידעו על המלחמה ב-4 לאוקטובר, עוד 7 ידעו ב-5 לאוקטובר והיתר לא ידעו בכלל עד רגע פתיחת המלחמה.
- אני רוצה לענות על שאלות שנשאלתי על ידי רב-אלוף לסקוב על פעולותי במה"ד בשלושה נושאים:
- אברנט: זה תשאר לסוף.

להתחיל את פעולותי באלוף פיקוד?

ש. גונן:

כן.

אגרנט:

את המסמך הזה אני אשאיר כאן. אני מקריא את הנושא ולכל דבר

ש. גונן:

יש לי סימוכין של מסמך. אני אדבר לא בסדר הכרונולוגי

אלא בחתך של נושאים. הנושאים שאדבר עליהם הם: הגברת הפעילות בקו החעלה, כוננות ופעילות בקו החעלה, כוננות הפעילות ביחסי אזורי הפיקוד, כוננות שוטפת, מה שקראנו אז בטחון שוטף; ביצורים, אב"ם - אטומי-ביולוגי-כימי - כלומר התגוננות נגד גאזים עיקר, העסקה מבצעית אני אגע במידה וזה יעניין, תכנונים אופרטיביים - יש עשרה תכנונים. אני רק רוצה להדגיש ששוכן יונים יהיה ביניהם; נושא ארגון, אמונים ותרגילים, עבודת המטה וביקורת.

הנושא הראשון הוא הכוננות והפעילות בקו החעלה -

בין יולי לאוגוסט (התמניתי ב-15 ליולי) אז בחודשים יולי ואוגוסט עסקתי בנושא של סגירת פערים בהחראה דר"רית, בהחראה אלקטרונית, במרחבים הימיים - בשני המרחבים גם בחוף הימי התיכון וגם בחוף ים סוף.

אחרי כן רב.

ישיבה ס"ב (בקר)

הער: ש. גזן

ש. גזן:

מצאתי שיש פערים בכיסוי הרדרי, ובקשתי 2-22
לפולו פעם רא-נה, למען 6 ידריס זוספיים, כדי לכסות

אח הפער בשליטה. חדרריס האלה אם רדריס ימיים של חיל-הים.

חתשובה האחרונה קבלתי בספטמבר - שהפתרון המעשי יהיה רק בשנת 74. (יש כאן אסימוכין של המסמכים, אני לא מלאה אותכם בקריאה שלהם, אני אשאר כאן את המסמך עם אסימוכין)

הכל בחיק אחד?

הי"ר אגרנט:

כן הכל בחיק אחד. זה מסודר בסדר. יש סימונים

ש. גזן:

של המסמך.

חתן את כל המסמכים בסוף.

הי"ר אגרנט:

כל הכוננות בחיק אחד.

ש. גזן:

הכל זה זה למעשה החיק של הפעילות שלי. זה מסודר

ש. גזן:

ככה שקל מאד יהיה לבדוק ולעיין.

מספר החיק יהיה 226, אבל אני אסמן אותו כאשר

הי"ר אגרנט:

הוא יביש לי את החיק.

ש. גזן:

שוב בפולי-אוגוסט, הנושא הוא - מארבים וחצפיות

באגם המר. (מראה את המקום על המפה).

נתגלו חדירות בגיזרת האגם המר.

האגם המר הגדול?

הי"ר אגרנט:

כשניהם. נתגלו חדירות. חלק היה במאי

ש. גזן:

פאחת אחרי שבאחי. פהנחתי מארבים של 424.

(424 זה היה גודר הבטחון השוטף הפיקודי). קראו לה "סיירת שקד". הגברתי את

הפעילות באגם המר. רציחתי, התחלתי להכין דרך שטופט. דרך שטופט היא דרך שבערב

עובדים עליה עם קונצרטסונה או איזא מכשיר אחר, בבקר מחפשים עקבות כניסה.

או עקבות כניסה ויציאה. אם יש גם יציאה, הולכים אחרי החודר לראות מה החודר

עשה. אם אין יציאה, מתחיל מרדף. החחלנו כהכניס לעשות דרך שטופט. דרכים כאלה

ד.ב.א

- 12 -

ועדת החקירה 22.1.74g

ישיבה ס"ב (בקר)

הער: אלוף ש. גונן

ש. גונן:

עושים כאן, כאן לא היחה דרך כזו והתחלתי לעשות סידורים, הסידורים כאן היו רגליים, לכן עשו אותם אחת לשבוע, אחת לשבועיים, אני אז הוריתי לעשות אחת ליומיים, והתחלתי להכין דרך שטופט, צאג שט לזח משמעות יותר של בסחון שוטף, אבל לי היתה הרבה יותר סיכוי שנחפוס את החדירות, באוגוסט 73 הוצאתי פקודה...

כאן עניין?

י. ידוין:

לא, אני עובר לנושא של נשיאת נשק אישי.

ש. גונן:

אולי אומר קודם את הנושא ואחר כך את התאריך.

באוגוסט 73, הוצאתי פקודה - שכל החיילים במרחב משטחים המותזקים שסיני בינחס, הם מתולקים לפי אינצידנטים, זה נקרא אינצידנט - חייבים לשאת נשק אישי. זה כלל את החיילים במעוזים, שעד אז לא היו חייבים לשאת נשק אישי. ביטול הנושא - צאג צאג כוננות "כחול לבן". במאס אוכרצא כוננות "כחול לבן", היא

בוטלה...

מה הנושא?

היו"ר אגרנט:

צאג צאג כוננות "כחול לבן", זאת הכוננות שהוכרזה, צדמה לי שבמאס, לפני שהגעה לפיקוד דרום.

ש. גונן:

היא בוטלה ב-16 לאוגוסט.

לשם מה אתה מזכיר את זה שב-16 לאוגוסט היא בוטלה?

צבנצל:

אני לקחתי את כל הנושאים בנושא הכוננות ששייכים ל-15 ביולי עד 30 בספטמבר, ראוי מקריא אותם.

ש. גונן:

חלק מהם רלוונטי וחלק פחות, אתם תצטרכו להחליט מה רלוונטי ומה לא.

ישיבה ס"ב / בקר)

הער. אלוף ש. גונן

תחת איזה כותרת זה נכנס?

נכנסל:

זה נושא כוונות לפי ילוח בקו החעלה.

ש. גונן:

הכוונות הזו בוטלה לפי הוראה?

י. ידין:

כן כן.

ש. גונן:

לפי הוראה המטה?

י. ידין:

לפי הוראת אגף המבצעים.

ש. גונן:

האם אחת זוכר, אם בוטלה הכוונות הזאת, או כל מה

א. לסקוב:

שכלל תחת מילה הקוד "כחול לבן" בוטל?

הכל מה שכרוך בוטל יותר מאוחר קצת, אני גם

ש. גונן:

לזה אביע.

או. קי, תודה.

ה. לסקוב:

היך חוספת תותחיים בימח"ש שסולק קצת יותר מאוחר.

ש. גונן:

צווא: רענון כוונות ז.ס. (כוונות צגד מסוים

בקו החעלה). הוצאו פקודות, לאור בקורות, שצריך להגביר את הערנות בנושא של עמדות

ז. ס. בקו החעלה בתעוזים, קו תעוזים עובר לאורך ציר החתמים פחות או יותר.

התעוזים יותר רחוקים כן?

היו"ר אגרנט:

ען. ובמחצות העורפיים, דחנה גם פקודה לעשות

ש. גונן:

הרגילים ובקורות.

איפה עוד?

היו"ר אגרנט:

בקו החעלה, קו מעשזים שהמחצות מעורפיים.

ש. גונן:

המחצות העורפיים זה טאטה, בלוח, רפידים, כל

מרחב סיני.

מאוגוסט עד אוקטובר, הנושא הוא "גשף גלילים".

מאוגוסט עד אוקטובר עסקנו בהורדה גשף גלילים נוסף באיזור פוקון (פוקון זה שם קוד)

ד.ב.א.

- 14 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ב (בקר)

הער: אלוף ש. גונן

מערכה לטאסה. גשר הגלילים אני הצבתי אותו כאן ולמה הצבתי אותו כאן...?

איפה זה כאן?

היו"ר אגרנט:

כאן זה יוקון. למה הצבתי אותו כאן אני אסביר כאשר

ש. גונן:

אדבר על חכניות אופרטיביות, כי זה נוגע לחכיות

אבירי הלב שאני אדבר עליה בפרק חכונות אופרטיביות.

בכל אופן, הגשר הונח כאן וגם להנחת אותו

רק מספר ימים לפני המלחמה.

קודר למילה קודר צפניה?

ה. לסקוב:

לא, להיפך, צפניה זה למעשה.

ש. גונן:

מה עשיתם?

היו"ר אגרנט:

הנחנו אותו. הטכניקה היא, שגשר הגלילים,

ש. גונן:

אלה גלילים גדולים מאד מצב בגובה של 2-3 מ'

ואורך אינני זוכר, נרמה לי של 12 מ', גלילים גדולים ומפולאים בקלצף (קצף פלסטי)

וצריך להרכיב אותם יחד ואז זה נהיה גשר. האלוף טל נר/א לסקוב המציאו אותו.

מהי גמרו להנחת אותו?

ש. גונן:

מספר ימים לפני המלחמה.

ש. גונן:

הנחתם אותו?

היו"ר אגרנט:

הנחנו אותו ואחר כך צריך להרכיב אותו. מצב

ש. גונן:

אח גמר ההרכבה גמרו כאמצע המלחמה. זהו הגשר

שאשתמשו בו אחי כך לצליחה ב-15 לאוקטובר.

אח הסיפור בשטח כדי לקבוע את החואי, את הדרך,

לגדור אותו - יש כעיה לגדור אותו, כי זה מסוכן, עשיתי אישית בערך שבוע לפני המלחמה.

עשיתי שבוע לפני המלחמה לא בגלל שידעתי שחיה בעוד שבוע מלחמה, זה לגמרי מקרי.

הפעלת דגזים. (דגזים אלה מכונות שמפרכב עליהם

ר.ב.א.

- 15 - 20-

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ב (בקר)

הער: אלוף ש. גרנן

ש. גרנן:

דגן זה שם קודר למכונית שמורכב עליה מקלע עם כוונת וזקקור אינפרא אדוםים.

ז"א, זה מאיר באור שחור שלא רואים אותו בלילה שהתפקיד שלו לצוד חודרים).

הרכבת זאת על מכונית?

הי"ר אגרנט:

לא אני הרכבתי, זה מריט שישנו בזה"ל.

ש. גרנן:

אני הסברתי מה זה דגן. מה אני עשיתי. התברר

לי שאינך בהפעלה הוא נמוך. ואז הכנו תכנית רענונו את הכשרת הצוותים. גם לקו החעלה

וגם למתוזות אחרים של פיקוד הדרום.

בענין המעוזים, מעוזים מדוללים.

מחוך 30 מעוזים שהיו בקו החעלה, נסגרו במחצית הראשונה של 73, עד יולי, לפני

שאנתי - 14 מעוזים. ואלה שנסגרו נהרסו על ידי טרקטורים. הם נהרסו כף שמערכות

אאינדור ומערכות הב"א (מערכות הב"א הם מערכות הסיפור נגד גזים נהרסו) ולפחות אחת

זה היה צריך להיות שנוקת של עבודה.

המשך דבריו רשם ב.צ. מ.

לפני כן רשמה ²אב

מא כמ

ועדת החקירה - 21.1.74

ישיבה ס"ב - בקר

העו: אלוף ש. גונן

- 21 -

במשך ספטמבר...

כזה גמרה את נושא המעוזים?

היו"ר אגרנט:

לא, עכשיו אני עומד להגיד מה אני עשיתי. אני הארתי איך

ש. גונן:

קיבלתי את המיקוד. בספטמבר החלטתי כמה מהמעוזים להחיות.

המעוזים שחשבת שאת חשפו גזרות ואסור היה שיישארן מעוזים "מחיים" היו "טרקלין",

זה מעוז הנמצא על שפת הים התיכון וחולש על ציר הרוחב.

זה "כדופשט"?

י. ירדן:

לא.

ש. גונן:

זה יותר קרוב לצד "רומני".

י. ירדן:

זוהי היה המזל. מפני שכאשר החחילה המלחמה המצרים ניסו לכבוש

ש. גונן:

אותו.

זה היה "רומני"?

י. ירדן:

לא. (?)

ש. גונן:

זה נסגר כבר?

לנדאו:

זה היה סגור?

ירדן:

הוא לא היה סגור. הוא היה ריק, והשתמשו בו לאימונים, ואני

ש. גונן:

נתתי הוראה לפתוח אותו 24 שעות... נתתי הוראה לפתוח את

"לקקן", שהיה סגור. הוא מעוז על שפת האגם המר והיה סגור. נתתי הוראה לפתוח אותו

ולהכניס רדף ימי, שחלש על האגם המר. הוא גם עזר לי בהכניסה שאני אהיחש אליה אח"כ,

כאשר החלטנו לגסות לסייע מקום למזח בכדי לנחות במקרה של החקפה על הצד השני של האגם,

למבצע של סיוע מזח לנחיתה, חוף נחיתה בצד השני.

ל"לקקן" היה תפקיד חשוב כנחיתה ממס, אז שזה היה צפונה מקנור?

ירדן:

ועדת החקירה - 21.1.74
 ישיבה ס"ב - כוקר

כס

- 22 -

העדו: האלוף שמואל גרונן

- ש. גרונן: לא, הצליחה היחידה במקום אחר. "לקקן" פוננה במלחמה.
 כל המעוזים שהוספתי פוננו במלחמה.
- ידין: ברור.
- ש. גרונן: מעוז נוסף ש"תהייתי" אותו, כלומר, היה סחום ופתחנו אותו,
 תיה "אגרוסיה" בראס-מסלה.
- ידין: איפה הוא?
- ש. גרונן: בראס-מסלה.
- ידין: ליד עיון-מוסח.
- ש. גרונן: דרומה מעיון מוסח. האמת, וגם כאן הסיבה שפתחנו אותו היה
 על מנת להכניס רדר ימי. ב"אגרוסיה" מצאתי שהמעוז ממוקם
 צמוד וקל בקלוח לאגוף אותו. נחתי הוראה לחפור תעלות ק"מ אחד מאחרינו וחסבת
 במשך הזמן להעביר את המעוז ק"מ אחד אחורה לשטח שולט, אבל זה לא הספקתי.
- לנדאו: אז לא הספקת לעשות?
- ש. גרונן: הרבה דברים מאלה שאני מזכיר לא הספקתי לבצע, ואני אצייך
 מה לא הספקתי.
- לנדאו: ב"לקקן" באמת נסתמו מחקני הארדור, אם היו כאלה?
- ש. גרונן: כן. מאחר ואני מעיד כאן בכל הרצינות, הרי על דברים שאינני
 בטוח בהם אינני רוצה לתעוד.
- לנדאו: אבל זה לא חודש?
- ש. גרונן: לא, זה לא חודש, זה עולה הון כסף.
- מעוז נוסף. הוריתי לחפור מדרום לאי. כאן היה במלחמת ההתשה
 מעוז שלא הסתיימה בנייתו ולכן גם לא החזיקו בו.
- לנדאו: מה שמו?

העו: האלוף שמואל גרנן

ש. גרנן: איך קראו לו אינני יודע, אולי "מצבר". ולא החזיקו בו.

החזיקו בו ע"י סנקים בזמן מלחמת ההתשה. פעם "דפקו" שם טנק עם טיל, הסנק נשרף, ע"י טיל או טנק, אינני יודע, ועזבו אותו ככלל. בזמן ההתשה המצרים החזיקו בו לפעמים. אם היו מתאמנים בו. אם אחס זוכרים, בזמן ההתשה, המצרים פעם הראו תמונה בעתון של מעוז עם דגל ישראלי, זה המעוז. את המעוז הזה מוריתי לפתוח. כלומר, לא את המעוז, אלא לחפור תעלות קשר צרות ולאחזיק בתעלות. תעלות קשר צרות בגלל אש ארטילרית, ככל שהתעלה יותר צרה (בערך 70 ס"מ) יש פחות סכנה לתפוע מאש ארטילרית.

היו"ר אגרנט: אבל לא פתחת אותו?

ש. גרנן: החזקנו בו. לפתוח את המעוז עצמו לא הספקנו, אבל הספקנו

קצת לחפור תעלות, נדמה לי. אני תיכף אברוק ואומר. קשה

לזכור הכל בעל פה.

לנדאו: אבל אנשים לא היו שם?

ש. גרנן: היו, אבל אנחנו הוצאנו אותם. אנחנו החזקנו לא בו, אלא על ידו.

אנושא הבא הוא מיקום סנקים ונגמ"שים. כ-19 בספטמבר בביקור בחעלה ביקרתי בתעוזים. הסנקים עמדו בתעוזים בשורות צפופות.

היו"ר אגרנט: בתעוזים ביקרתי?

ש. גרנן: כן, בתעוזים, ב"ח", כלומר, בקו השני. מריך לרכב על הקו השני,

ואני אדבר עליו אח"כ, כי זה לא היה קו הגנה, זה היה קו על

סנה להחזק מהפגזה. ביקרתי שם וראיתי שהסנקים עומדים בתוך התעוז בשורות צפופות,

כמו בעמידה מנהלית. נחתי תוראה לפזר אותם ולהכין כשבילט מהפגזות ולפזר אותם,

למקרה של מתקפה פתאומית, התקפה אווירית מצרית. לא, שחלמתי אז שתמיד מחר התקפה פתאומית

אווירית מצרית, אבל באופן מוסדי לא יכול להיות בקף מצב כזה של סנקים צפופים.

ידין: זה כדוע או לא?

ש. גרנן: אני לא יודע. כאן אולי, רצייתי להגיד את זה כפתיחה, אבל

מעד: האלוף שמואל גרונן

אגיד את זה עכשיו. מטה פיקוד הדרום לא עמד לרשותי להכנת הדו"ח. אספתי מסמכים, קיבלתי צורה, ריכזו מתנדבים, שעזרו לי להכין את הדו"ח. אז שם כל מה שאני אומר מבוסס על מסמכים, אבל דברים שצריך לבדוק בשטח אין לי. ^{מאת} המנהל הכללי מטה פיקוד הדרום מיד אחרי המלחמה, אז המטה של פיקוד הדרום שעבד אתי בחודשים שאני מרבך עליהם לא עמד לרשותי. אז יש הרבה דברים שאינני יודע. למשל, אני יודע איזה חוראות נפתח, אני יודע כדיוק איפה זה כתוב, אבל אינני יודע בדיוק מה הסחיים ומה לא הסחיים.

לסקוב: את מי כללה החפוצה של הפקודה הזאת?

ש. גרונן: את האוגדה.

לסקוב: עד האוגדה או גם למטה?

ש. גרונן: לא, עד האוגדה. אני היכף אראה את החפוצה בדיוק. (לאחר עיון)

לאוגדה וליריעת מטה הפיקוד. הייתה צריכה העריכה להגיע ב-26 בספטמבר. אני מניח שזה לא הגיע, כי אובייקטיביה אי אפשר להספיק. באותו תאריך של ה-19 בספטמבר, שוב בסיוור בתעלה, ראיתי שהרמפות המצרייה, אם הקימו רמפות בשנים האחרונות - אני אראה אח"כ מפות של הרמפות - רמפות גבוהות מאד, וזה שלטו בתצפית למרחק של עשרות ק"מ לתוך סיני. הרמפות הדאיגו אותי בגלל כמה סיבות, שאחת מהן אני אגיד עכשיו, ואחת שייכת לשטח נ"מ.

דרך אחת"ם, שזו הדרך הזו, שעוברת במקביל לתעלה, הייתה צריכה להיות מוסמרת מתצפיות האויב. אבל הרמפות שלו שלטו על קטעים גדולים מאד של הדרך, לא על כולה. מן הרמפות אלה הם שלטו על קטעים גדולים של הדרך. וזה כמובן לא טוב, כי באחר התיקים כתוב ש"כטנקים צריכים להגיע מהתעוזים למעוזים בהסתר", וכתנאים אלה זה כמובן לא ניתן לעשות בהסתר, וזה גם חשוב מאד אח"כ כשטח הנ"מ.

לנדאו: באיזה רמפות אנחנו מדברים עכשיו?

העד: האלוף שמואל גונן

ש. גונן: ברמפות מצריחה.לנראו: משהו לא היה ברור כנראה, מכיון שאתה אסרת שביקרת ברמפות.ש. גונן: לא, ביקרתי בתעלה, ואז ראיתי את הרמפות. אני מצטער אם

הייתי לא מוכן. הנה כאן יש לי מפה, שתכנתי אותה על

מנה להציג אח"כ בקשר לנושא אחר. הסימנים הכחולים מסזרה לתעלה הם הרמפות שלנר,

הסימנים האדומים האלה ממערב לתעלה הם הרמפות של המצרים. ושלחם הם הרכה יוחר

בכוהות משלנר. בינתיים אני רק מביג עובדות, את הטענות אשמיע אח"כ.

נמנצל: כאשר אתה אומר "הרכה יוחר גבוהות" זה במטרים?ש. גונן: הרכה יוחר גבוהות בצורה משמעותית. הן ממש מצודות. אני

אינני יודע בדיוק את הגובה, אבל זה שולט על עשויה ק"מ

בתצפית, הרמפות המצריחה. אנחנו במלחמה אח"כ, כשצלחנו, השתמשנו ברמפות שלהם כדי

לראות לצד המזרחי, במקום שהם ישכו, וזה היה נעים מאד. נחתי הוראה, והיא כתובה גם

במסמך, שההנדסה הגיש לי הכניה איך לכסות, או בעפר או בשקי ידטה את כל הקטעים

של דרך החת"ם הגלויים ע"י התצפיות מן הרמפות האלה, להסחיר או ע"י הזזה הכביש

או ע"י סיללות עפר או ע"י שקי ידטה. עבודה זו לא נגמרה.

אח"כ רשמה אג

לפני ב.צ.מ.

ישיבה ס"ב - בקר

אג

הער: אלוף ש.גונן

העבודה הזאת לא נגמרה. מ-19 לספטמבר עד 6 לאוקטובר, הערכה של מכחינה אמצאא הנדסה, זאת עבודה הלוקחת חודשים. בכל אופן, יש לי את המסמך של הכיקור וההוראה שביחנה. דרשתי להקים מגדלים, מגדלי תצפית בגובה של 80 - 60 מטר מעבר לטווח הארטלריה המצרית בכדי לצפות לצד שלהם גם כשתהיה מלחמה והצופים יהיו בטוחים אמצאא מפגיעה ארטילרית, ז"א להכטיח שיש תצפית - מוכרחים לצפות מחוץ לטווח הארטילרי.

י.נבנצל: זה גובה של שלשים קומות? מגדלים של 60-80 מ' ?

ש.גונן: כבר היה לי מו"מ עם חיל מודיעין, היו להם חלקים ממגדל מוכן. הבעיה הייתה תקציבית - להשיג את הכסף.

נבנצל: זה הגובה של המגדל עצמו או מהחפלה?

ש.גונן: זה גובה המגדל. לא גובה מעל פני הים, אלא גובה המגדל.

נבנצל: איך עושים דבר כזה? על איזה יסודות?

ש.גונן: אני מניח דרישה והפתרון הוא הנדסי. כדרך כלל זה מיכרז של קבלן. אינני זוכר, הייתה גם הערכה תקציבית. המטרה היא להחזיק עמדות תצפית מעבר לטווח הארטילרי. זה עשיתי בעיקר בשביל "בנדיגו". אני היום אגע ב"בנדיגו", אבל במלה אחת "בנדיגו" זה תכנית איך חיל אוויר מתגבר בעזרת ארטילריה על טילי נ.מ. השיטה הייתה שמטוס סס ומתקן אש ארטילרית. היו לנו צרות עם זה - זה דרש אימוץ רב של טיסים וזה מסובך.

ישיבה ס"ב - בקר

העד אלוף ש. גונן

אב

אני חשבתי, שעמספר מגדלים

בגידה, אפשר לחסוך את המטוס שצופה, בתצפית ארטיילרית הרבה יותר בטוחה.
ככל אפן זה לא בוצע.

אלוף הפיקוד יכל להורות על תמט מגדלים?

נכנצל

לא. כשאני הולך לסיור, אני הולך עם מטה ויש בו
קצין הנדסה והדבר ניהן לביצוע והיה בתכנון להקים
מגדל כזה מזמן. אולי יש אפילו מיפרט סכני. אם תרצה, אוכל לבדוק.

ש. גונן :

זה משנה את הנוף ואת כל המראש של האזור. זה אלוף
הפיקוד יכל להורות?

נכנצל.

יכל להציע למטכל. הוא יוזם.

ש. גונן :

ז"א כשאחה אומר "דרשתי" זה דרשה מהמטכל?

ידין

כן בודאי. הדבר הכי פשוט הוא שזה עולה כסף, וכסף
לפיקוד אין. וזה הרבה כסף.

גונן

מפילא לא היה זמן לזה?

יו"ר אגרנט.

לא. זה היה רעיון ואני אחר כך אגיד שהסרה לי שנה כדי
לארגן את הדברים האלה יותר טוב.

גונן.

ועדת החקירה - 21.1.74

ישיבה ס"ב - בקר

הערך אלוף ש. גונן

אג

בביקור שלי באוגדה, בספטמבר, התברר לי ~~ש~~

שיש הרבה תקלות בצידוד האופטי של הסנקים והרמה המקצועית של המכשירים נמוכה. המכשירים הם אותם בעלי מקצוע של היל חימוש שהפקידם לספל במכשירים האופטיים. בקשתי ממיפקדה ~~אא~~ חימוש ראשי לספל בענין, כי זה הפיקוד לא יכל לעשות.

היו עמדות טילי קרקע-קרקע.

זה תחת מיקום סנקים ונגמ"שים?

ידין :

זה תחת כוננות ופעילות בקו. יכלו לרכז את הנושאים של רכב לחוד - אבל זה לא כך.

ש. גונן

היו עמדות טילי קרקע-קרקע מצריות ריקות בקו התעלה.

ביוני ביקשתי מהמטה להכין תכנית להציב "זאבים" נגד העמדות האלה. "זאבים" אלה רקטות ~~אאאאאא~~ של לסקוב הנושאות פצצות. מהמטה, ז"א מטה פיקוד דרום. "זאבים" אלה רקטות הנושאות פצצה עם מנוע רקטי. זה עשיתי ב-15 ליולי, מיד כשהגעתי. ביקשתי שיבקשו ממיפקדה קצין הנדסה ראשי, אולי לפתח רקטה כזאת שחפזר רימוני ~~א~~ באז מדמיע או נפלם.

מה זה שייך לעמדות טילי קרקע-קרקע מצריות ריקות?

לנדוי :

אג

העמדות ריקות. נגד העמדות האלה רצייתי להכין

ש. גונן

תכנית, שמול כל עמדה נכסה אוחן בפצצות רקטות.

ואז, כאשר ימלאו אותן ותתחיל מלחמה, נוכל להשתמש בה. זה לא דבר שאפשר

היה לעשות כלאחר יד. זה צריך להכין. לא הספקנו להכין.

רציית אש שהם יכסו את העמדות המצריות האלה?

יו"ר אגרנט.

כן. לא הספקנו להכין אוחן.

גונן

עכשו אני מגיע לנושא הטוב מאד. דיבר אחי אלברט ז"ל

הרבה פעמים, היו עמדות טנקים שלונבן בקו התעלה. אלה הסנפירים המפורסמים,

דרך המלחמה. אני מדבר עכשו על הגיזרה הצפונית. הקווים הכחולים (מציג

במפה) הם עמדות טנקים שלנו. אלה הסנפירים. העמדות כלן הן בתוך טווח

1,500 - 1,000 מטר מהמים. חלק קטן היה מרחק 2 ק"מ. זאת נקודה חשובה.

מיד כשבאתי, אלברט ביקש ממני שצריך להקים עמדות יותר

רחוקות, במרחק 2,500 מטר. בעיני גם 2,500 מטר היה קרוב. אני רצייתי להקים

עמדות אחוריות לטווח 3,200 - 3,000 מטר. בשביל להיות הוגן, אני אומר

שהסבה לא היחה טילי נ.ט. הסבה שלי היחה שבירי טנקים בטווחים הקרובים

בערך 1,500 - 1,000 מטר התוחמים היום של הטנקים בטווחים הקרובים, אין

אמנות פגיעה - כמעט כל מי שיורה, כוגע. בטווחים קצרים, והטווחים של

הראמפות הם טווחים קצרים, אין אמנות כמעט בפגיעה. כל טנקיסט שיורה - פוגע.

גם טנקיסט מצרי.

לנדוי.

כן, ודאי. זאת הכוונה בדברי. בטווחים דוותר רחוקים

גונן:

של 3,200 - 3,000 מ' יש הבדל גדול באש מאד בין

ועדת החקירה - 21.1.74

ישיבה ס"ב - בקר
הערך אלוף ש. גונן

אג

סנקיסטים שלנו לסנקיסטים שלהם, גם בגלל הרמה של הסנקיסטים וגם בגלל סוג החמושת, סוג מעיך שהיה לנו.

נבנצל. שלנו יותר טובה מלהם?

גונן: היא אחרת, אם אתם רוצים, אכנס להסבר.

יו"ר אגרנט. התחמושת שלנו יותר יעילה?

גונן כשטנק עומד בעמדה אש, רואים רק את החותה, רואים מה שבולט מהחותה ולמעלה, 20-30 ס"מ. כדורים בעלי מהירות לא גבוהה מאד, של 1,400 מ' בשניה, שאלה הם חודרי שריון, צריכים לפגוע כאן והמטרה הזאת קטנה. כדור מסוג אחר שנקרא החמושת מעיר, יש לו מהירות של כ-600 מ', הוא לא יכל לעוף ישר, רק מלמעלה. הוא פוגע בכל המטרה של הטנק.

זה טכני. אבל, ההבדל העיקרי זה הרמה של הצוותים. זה הוכח לנו בכל החקריות וגם ב-67 שבטוחים הרחוקים אנחנו הרבה יותר טובים מהם.

נבנצל. החבר במלחמה, שהחמושת יותר טובה?

גונן: לא החמושת. הסנקיסטים. אם כי ל-טי.62 יש החמושת טובה יותר. גם ב-טי.54 יש להם חשימל. הם באו למלחמה הזאת עם החמושת יותר מוצרנית.

לכן רציתי עמדות הרבה יותר רחוקות. עכשיו אני יכול לומר שאם היינו מספיקים לעשות את הרמפות האחוריות, ביהן מטפילים את תטילים, כי הסווח של הטילים היה 3 ק"מ.

לנדאו: טילי הסאגר? כל עוד הם היו מהעבר השני של החעלה?

ש. גונן: היינו הרבה הרבה פחות נפגעים בשבת וביום ראשון. מאחר ואני מדבר על המערכת, זה לפי דעתי אחד הדברים שהסרו במערכת של "שובך יוניס". אלברנס דרש את זה, לפי דבריו, הרבה זמן לפני שבאתי. לא אישרו לו. מי שיכול על זה, זה אלוף משנה אמנון רשף שהיה אז המחס שהחזיק בקו, כאשר קיבלתי את הפיקוד. אני דווקא ראיתי לזה עדיפות עליונה, ואני אגיע לזה אחר-כך כאשר אדבר על ביצורים. לא היחה לזה עדיפות לפני שבאתי.

לנדאו: אולי בהזדמנות זו, ענין של מינוח: מה זה "רמפה"? מה זה "סנפיר"? או האם זה אותו הדבר?

ש. גונן: זה אותו הדבר. על דרך המלחה, אלה שהיו כאן - קראו להם "סנפירים". היו היו מונחים כמו סנפיר של דג.

היו"ר אגרנט: בצפון הם נקראו "סנפיר".

ש. גונן: זה אותו פרינציפ.

יריין: אחא אומר שאלברט פנה אליך. מה אתה עשית?

ש. גונן: אני מיד נתתי הוראה. אני אגיע לזה לפני הביצורים. אני דוקא בזה תמכתי מאד, הייתי יוצר קיצוני ממנו. מה עשיתי - אני אגיע בשלב ביצורים. מה שאני יכול להגיד על הסוף - לא יצא מזה כלום מבחינה טרקטית עד גמר המלחמה.

נכנצאל: הם "סנפירים" כאשר המעוז הוא ה"דג"?

ש. גונן: לא, הדרך היא ה"דג". זאת מלחה, מלחה שאי אפשר לנסוע בה, סללן עליה דרכים. על הדרך עצמה הסנק יכול לנסוע ועשו סנפירים, סוללות מסני צידי הדרך. גם הרמפה וגם הסנפיר הם סוללות. אם אני לא טועה במינוח, עד כמה

ש א

שאני ראיתי - כך הם נראים.

באוגוסט הורידו חזרה, הוציאו מהפיקוד 200 תותחי 155 מ"מ

שהוקצו במסגרת "כחול-לבן".

היו"ר אגרנט: מה היה באוגוסט?ש. גרונן: הורידו את התותחים שהיקצו לפיקוד כמאי, 8 תותחים קליבר 155 מ"מ.

זה לא משמעי במיוחד, אם אני מדבר על הכל - על חלק מהדברים אני

כבר מדלג, עסקתי בתכנונים, הפעלה כבלרי שמירה.

בענין העמדות האחוריות לסנקים החלתי לעסוק ב-25 ליולי.

לסקוב: של התעוזים?יריין: לא, של הסנפירים האלה.ש. גרונן: העמדות שהיו מרוחקות 3 - 3.5 ק"מ מהתעלה, לכל אורך התעלה -

החלתי לעסוק בזה ב-25 ליולי. כאשר ביקרתי, החברר לי שמגדלי

התצפית הם כאלה (בכל פעם היה מגדל תצפית שישב עליו צופה), שאם היפתח אש - הצופים

ייחרגו. ואז הוריתי לעשות, למצוא פתרון טכני שתצופים יוכלו לרדת מהר אם היפתח אש

אש במפחית. זה גם היה ביולי. ההצעה הזאת כן נגמרה. נגמר הדגם והמציאו איזה שריון

שרכו אפשר להתחלק למטה.

היו"ר אגרנט: זה בוצע?ש. גרונן: בוצע דגם. לכלל ביצוע זה לא הגיע. ז"א - גמרו לפתח. יש כפיקוד

יחידה אמצעי לחימה, שאחר-כך ביטלו אותה, עוד בזמני. היא הייתה

אחראית לפתח נושאים שצח"ל אינו רואה בהם ענין צה"לי.

היו"ר אגרנט: ז"א - נמצאה הדרך? אבל זה לא בוצע.ש. גרונן: לא.היו"ר אגרנט: משוט לא הספיקו?ש. גרונן: לא הספיקו. כל הדברים שאני אומר, זה הרכה מאד משימות שחלק

גדול מהם לא הספיקו. אז אם זה פקודה של משמעת, כמו לשאח נשק, להגביר סיוריס, זה חפסיקו. דברים שכלולים בעבודות עפר, בעבודות הנדסה לא הספיקו.

נבנצאל: אם הבנתי נכון, לא הספיקו מפני שרק ביולי נכנסת לתפקיד, דק אז התחיל כל התהליך הזה? לא ששאתה אומר שמישהו במיוחד?

ש. גונן: אדוני, אני לזה בדיוק מתכוון. כאשר באתי אחרי שבועיים לרמטכל, אמרתי לו שאני מקוה שלא יהיה לי מלחמה תוך השנה הזאת, אני

צריך שנה להתארגן.

נבנצאל: אינך טוען שמישהו חרשל בכיצוע?

ש. גונן: אינני טוען. אם הייתי הולך לחקור עכשיו, אז הייתי אולי מוצא נושא או שניים שיכלו לעשות יותר מהר, אבל בסך הכל ההליכים של עבודת המטה הם כאלה שאפשר בחודשיים-חודשיים וחצי לעשות מעט מאוד בנושאים גדולים. לך היו מתחילים כדברים האלה קודם, היו נגמרים. או שלא הייתה מתחילה בעיה יותר מאוחר.

עסקתי בתכנית הדירות לשטח אויב. רציתי לחדור ככל גיזרות

הפיקוד, להתחיל לעשות סיוריס מעבר לקו. חלק מהתכנית לא אישרו וחלק לא הגעתי להצעת, לא דק לא לכיצוע.

ענין הסיוריס בקו - הסיוריס שנעשו בקו כל בקר, מצאתי שהלייווי הארטילרי שהם מקבלים הוא לא יעיל, ואז נתתי הוראה איך לסדר את הלייווי באש ארטילריה לסיוריס. נתתי הוראה לחרגל את זה על ידי הכוחות לפני שהם נכנסים לקו. אני לא נכנס לפרטים איך, אני לא חושב שזה כל כך מעניין. בכל זאת, הכוונה הראשית הייתה שהארטילריה חלווה את הסיוריס שנעשים לאורך התעלה מהצר שלנו, כי היא ליורתה מהצר השני. אני חשתי שעלולה להיות חרירה, ויחכו לסיוריס כמארב בצד שלנו. אז הוריתי שהארטילריה תהיה בצד שלנו של הסיוריס ולא מהצר השני. למה אני אומר את זה? - בגלל הנקודה הבאה. כשפטמבר נתתי הוראה. היו שפניות בעיקר בגיזרה הצפונית וכגיזרה הדרומית. לאורך השוללה בתחית שלה עשו מקלטים, מקלטי שכיבה, כאשר הפועלים עבדו על הכביש והפגיזו-

שהיה להם איזה להתחבא בהפגזות, אני חשתי שעלולה להיות חריזה מצריח של הסוללה והם עלולים להשתמש בשפניזת האלה כעמדת לשיס מארכים, גתתי הוראה להרוס את חשפניזת האלה, ב-2 לספטמבר.

היו"ר אגרנט: זה נעשה? זה בוצע?

ש. גונן: כן, זה דבר שקל לעשות, יוצאים עם טרקטור והורסים, בכלל להרוס זה לוקח פחות זמן, לא צריך להגיש חק פרויקט, לבנות - צריך להגיש חק פרויקט.

היה אצלי אלברט בשני לספטמבר וביקש להגדיל את חקציב הומרי הכיצורים להחזקת הקו. לטענתו הוא לא קיבל חקציבים להחזקת המעוזים, החזקה - להחליף שקי חול שושפכים, לתקן את הסוללות שלאט לאט מתדרדרות. אני הסכמתי איתו, ואז חוקפא חקציב הכיצורים של הפיקוד, חוקפא על ידי ראש אג"ס, הסיבה שזה חוקפא -

היו"ר אגרנט: מה חוקפא?

ש. גונן: חקציב הכיצורים, חקציב ההנדסה, ע"י ראש אג"ס, ההקפאה היתה מסיבה שהיו אי סדרים במכרזים בפיקוד הדרום, אני בפרק כיצורים מראה על זה גם את המסמן.

דובר אז על פירוק חטיבה 275, בגיזרה הצפונית ישבה מפקדת חטיבת חי"ר, אם דיברתי פעם קודם על אויזה לקיצור השירות, במסגרת קיצור השירות היה צריך לקצץ תקציבים.

היו"ר אגרנט: בגיזרה הצפונית יש מה?

ש. גונן: מפקדת חי"ר, חטיבת חי"ר, אלוש היה, גם עכשיו, מפקד החטיבה, חטיבה זו היה צריך לפרק במסגרת קיצוץ השירות, אלברט ביקש שלא יפרקו אותה לפני אפריל 74, לגמור כך את שנת העבודה, ואני הסכמתי.

מה היה צריך לפרק שם?

אגרנט

את ספקות החסיבה לבטל.

ש. גרמן

אז מה היה?

אגרנט

לא פירקו אותה.

ש. גרמן

אלל היא הייתה במרכז?

אגרנטלא. 275 זה אלון. אחם מכירים אותו, הוא העיד
בפניכם. הוא היה בצפון בהתחלה ועד הסוף.ש. גרמןאיפה היה רשף? הוא היה במרכז וכחם ואח-כך
בדרום?אגרנטרשף היה בהתחלה במרכז עד מצפון ואחר-כך
במרכז לבד וכאן (מראה על המפה) הייתה 401.ש. גרמן

זה היה לפי שומך יוניס מלא?

ידין

זה היה אחר-כך - בשבת בלילה.

ש. גרמן

הוריתי באוגוסט לכתוב חיק סיור סוללה, שיהיו

הוראות קבע לסיורים בקו התעלה. זה כן בוצע. הענין של סיור הסוללה

זו הייתה הפעילות ושגרה העיקרית, לא היו לזה פקודות קבע. נוסעים שני נגמ"שים

מי קודם, מי אחר-כך, מה הדירוג ביניהם - הם נוסעים על אותה דרך - או אחר

על דרך עליונה - כל הסכניקה הקרביה הזו שהיא דברים קטנים אבל מזה מורכב

אם אחת נכנס למארב, יוצא או לא יוצא. לא היו לזה הוראות קבע.

דווקא מפני שהזכרת את זה - אני מתאר לעצמי

נבנצל

שאלוף פיקוד נותן כל הזמן הוראות, כל יום משהו.

האם יש איזה מכנה משותף לאותם הדברים שאתה מתאר כאן? מה הנקודה המשותפת - שה

צריך להבליט?

ש. גונן: אני רוצה להגיד שבחודשיים האלה עסקתי בכניית דברים שהיו צריכים להיות לפני שבאחי ולא היו. זה חכל. אני מנסה להציר ~~משהו~~ עוד דבר שבהודשיים קשה מאוד לחקן הזנחה של שנים. לכן כל כך טרחתי להביא את זה במסמכים.

הוצאתי הוראות ביולי לארגן את השטח בחוף המפרץ באילת. (מראה על המפה) גם פה וגם באילת, במחוז אילת, היו אי-סדרים בקשר לארגון השטח. כשיש מרדף, או יש חדירה, אינני מדבר על מלחמה, צריך שחיה שפה משוחפת בין כל היחידות כשטח עד הפיקוד, וזה לא היה. מצאחי גם שבכול הגזרות בין מחוז אילת למחוז מרחב שלמה לא היה ברור מספיק. והיו לפעמים שהיו מסיירים האחד באזור של השני, שזה בדיוק רע כמו שמדלגים לפעמים על חלק שאף אחד לא מסייר בו.

אברנט: איפה?

ש. גונן: בין מחוז אילת למחוז מרחב שלמה, מפקדת מרחב שלמה.

אברנט: אז נחת הוראות כאלה?

ש. גונן: דברים כאלה מסדרים מיד.

היתה אז באוגוסט הפעילות של מחבלים,

נחתי הוראה להחזיק את הסיורים

ברדיוס כזה [] שלא יוכלו לירות [].

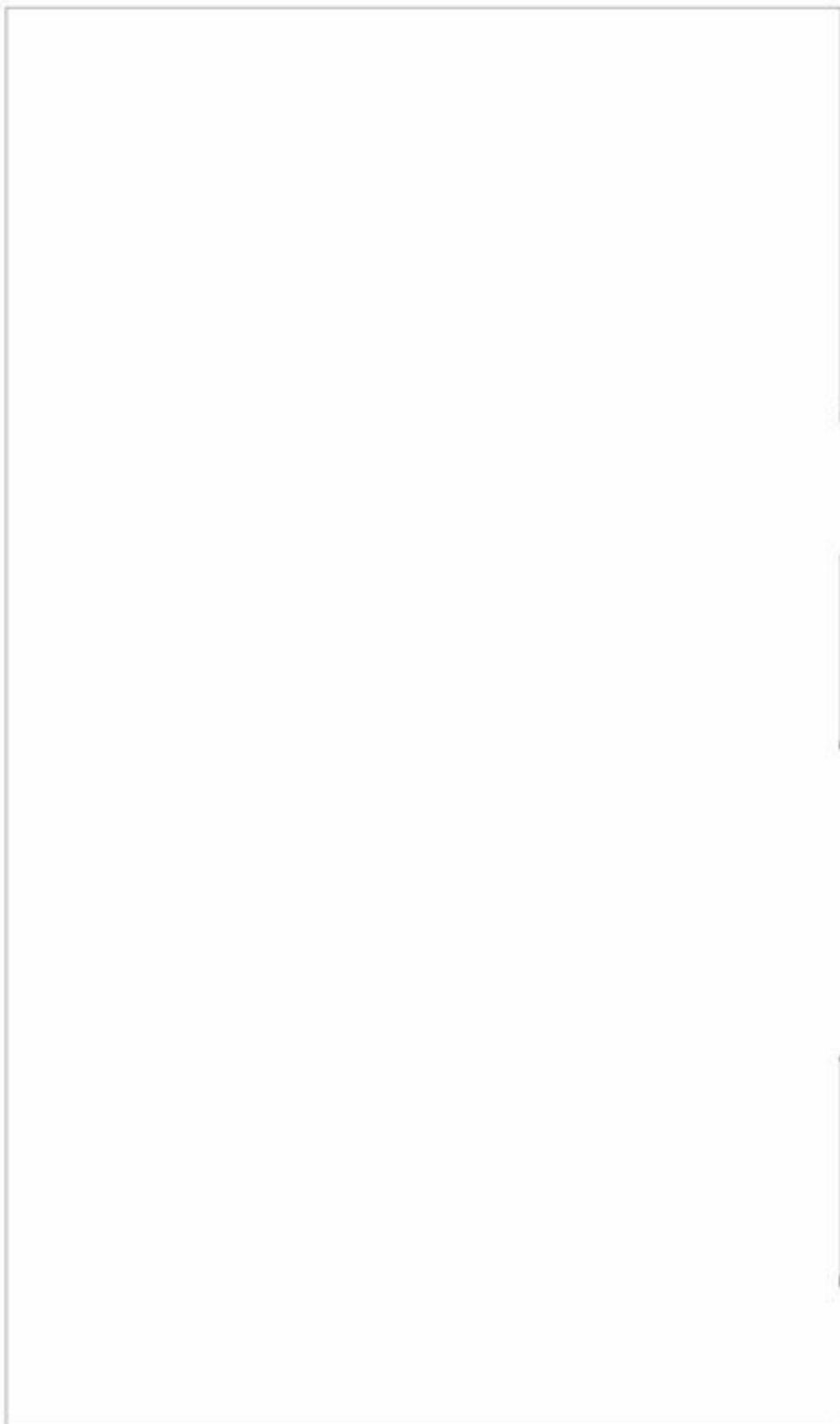
אברנט: מה להחזיק שם?

ש. גונן: סיורים מסביב בסווא כזה של שניים-שלושה

קילומטר שימנע ירי.

עוד ביולי חשתי שאם תהיה מלחמה עלולה להיות נחיתה באל-עריש וביקשתי שוב מהמטכ"ל שיחזיקו בשכילצון כשלושה-ארבעה טנקים מדיא בכוננוא מידיא. שם שם סמ"ח ברפיה לא של פיקוד דרום אלא של הגיס, וזה סודר, שהמשימה שלו במקרה שקורה משהו - לנסוע לאל-עריש.

	<u>אגרנט:</u>
	<u>ש. גונן:</u>
	<u>אגרנט:</u>
	<u>ש. גונן:</u>
	<u>אגרנט:</u>
	<u>ש. גונן:</u>
	<u>ירי:</u>
	<u>ש. גונן:</u>
	<u>לנדא:</u>

ש. גרנן

לנרש:

ש. גרנן

נבנצל:

ש. גרנן

אגרסט:

ש. גרנן

נבנצל:

ש. גרנן

()

()

נבנצל:ש. גונן:

ב-27 ליולי, אני מדבר עוד על כוננות,

ביקשתי סקר - אני מראה כיוון מחשבה, כי אחר-כך שדבר על מה אמרתי בדיבורי
מטכ"ל בשנה האחרונה אני חוזר לזה -

ביקשתי סקר למה?

אגרנט:

בבקשתי סקר כמה אנשי צוות סנק גריס באזור

ש. גונן:

באר-שבע, דימשנה ועוד. הרעיון שרציתי לבדוק

הוא לקצר את תהליך הגיוס על ידי איסוף טנקיסטים במקום רשת הקריאה שלא
מבדילה בין טנקיסטים ולא טנקיסטים לזווד את הטנקיסטים בימ"חיס מוקדם ככל האפשר,
אבל לא מצאנו מספיק אנשי צוות. באוגוסט נחתי מקודה לשלט ולסמן את כל ---

כמה יש לך עוד לדבר בעניין הדברים שעשית לצורך

אגרנט:

ועדה החקירה - 22.1.74
 ישיבה סב - בוקר
 העד: אלוף ש. גונן

אגרנט:

הכוננות, שנעשו או לא נעשו?

הרבה מאוד.

ש. גונן:

אז נעשה הפסקה.

אגרנט:

אם אני מאריך מדי, אז תגידו לי בבקשה.

ש. גונן:

אחר כן רב.

ועדת החקירה - 22.1.74

- 61 -

לפני כן רשמה א.ר.

ישיבה ס"ב (בקר)

ר.ב.א.

תעוד: אלוף ש. גרונן

היו"ר אגרנט:

אולי תתרכז בנקודות העיקריות בכוננות

כי מפילא יש לך הכל מרוכז בתוך המסמך

אבל בלי לגרוע ממה שאחה רוצה להגיד.

ש. גרונן:

אני לא יודע מה העיקר. הדברים הגדולים

אני אגיד שוב.

הנושא הוא שילוט צירים.

צירים מדרך?

היו"ר אגרנט:

כן. הכל מה שמשמש לתנועה.

ש. גרונן:

נתתי הוראה - לשלט ולסמן את כל בנייני

הבטחון והסיורים ולספרר את זה בקילומטרים (גם כחעלה וגם בסיני, וגם במחוז

הערבה) כדי שתהיה שפה משותפת ומדוייקת לסיורים למקרה שהם נתקלים.

זאת אחר שאחד הסיורים שיצא מעין-גדי לכוד, נתקע בדרך, ועד שנודע לנו על

מקום הימצאו זה לקח הרבה זמן. הייתי אומר - מסדנו את נושא ציר התנועה

שזה הרבה מאד קילומטרים. בעניין זה, חלק גדול מאד בוצע.

באוגוסט בקרתי בסנסה קאריצה, כדי לקצר, מצאתי סדר גם בכוננות וגם

בתצפיות, הכל.

בספטמבר, במחוז אילת, אני חוזר -

בכול הביזרה הדרומית של המחוז לא היה ברור. נתתי כל מיני הוראות.

סך הכל, רוב הדברים לא היו בסדר. התחלף שם בדיוק מפקד המחוז. מפקד המחוז

הנוכחי אז התחיל, והוא קבל מחוז מוזנח מכל הכתיצות. (אני מקצר אני אומר

רק את התמצית, הכל נמצא בחומר) באוקטובר נתתי פקודה...

מתי באוקטובר?

י. ירדן:

בראשון לאוקטובר נתתי פקודה לפיקוד-

ש. גרונן:

להאזין לכל הרשתות במרחב הפיקוד.

שלנו?

י. ירדן:

כן. בהאזנה לאויב לא עוסק הפיקוד.

ש. גרונן:

שייכה ס"ב(בקר)

חבר' אלוף ש. גרנן

ש. גרנן:

ב 5 לאוקטובר גמרו למספר את כל ציוד

(מספר, זה מרכז שליטת קשר)

מה מחשיבות של במקום הזה?

ש. ירדין:

זה נתן קשר טוב למרחב שלמה אחורה.

ש. גרנן:

גם לקשר של סיני עצמה. אני רק זוכר,

שהוא דיווח לי בשמחת גדולה - שהעלו את ציור האנטנות.

ב-25 לספטמבר ביקשנו מאג'ם מבצעים

הקצאה כוחות ל"שוכה יוניס" (אני אגע בזה יותר מפורט אחר כך) זה רק כידון

מחשבה. יש "שוכה יוניס" - יש סד"ק מתוכנן ל"שוכה יוניס". ב-25 לספטמבר

ביקשנו הקצאה ספציפית, לאיזה יחידות מיועדות, וכאן יש מסך שמפרט,

באיזה שעות אנחנו רוצים אותם; מה היוניס מאד ומה היוניס פחות.

למשל, אחת מהנקודות האלה, זה החלפת אנשי חטיבה 16 כמעוזים בחי"ר מרצות.

מתי זה היה?

ש. ירדין:

ב-25 לספטמבר דרשנו את זה.

ש. גרנן:

אבל דרש ו את זה ל-p-48. אני מוכרח

כאן לומר במאמר מוסגר - אני אביא את

זה אחר כך בפירוט. הכל בנוי על כך שתהיה התראה של מספר ימים לפני

מלחמה.

אני מכין שהכונה ל-48 שעות?

היו"ר אגרנט:

ק' זה מרגע שמחליטים על "שוכה יוניס"

ש. גרנן:

פלוג 48. מתוך הנחה, שיש התראה של מספר

ימים לפני המלחמה, על זה היה בנוי צה"ל כולו.

בחזית המצרית

הנושא הבא - כוונות שוטפת.

סלח לי רגע אני עוד רוצה להכין את זה.

ש. ירדין:

ישיבה ס"ג (בקר)

העד: אלוף ש. גונן

- י. ידין: התפיסה היחה, שמסיימם של ההתראה זה 48 שעות? כלומר, אם אתם דרשם - 48+, פירוש הדבר שלקראת תחילת מלחמה יהיו שם הצנחנים, אחרת אין כל טעם לכל העניין. 48 שעות זה מינימום של ההתראה?
- ש. גונן: כן בהחלט. גם כאשר אני אגע בכנדיגו, אני אגיד, שחיל-האוויר דרש 48 שעות
- מק' בשביל לעשות כנדיגו.
- י. ידין: אני רוצה להבין - 48 שעות זה מושג סבב או סתם?
- ש. גונן: היו שהי אפשרויות של התראה: או 72 שעות או 48 שעות.
- י. ידין: 48 שעות נחשבה לכטוחה כיוחר המסיימליה.
- ש. גונן: כן, אם כי אני רואה במסמך גם דרישות ל-ק' 30.
- י. ידין: חשאלה למה?
- ש. גונן: ציוד סגקי פינור, דברים קטנים, כל המערבא. אני אפתח את זה יותר כאשר נדבר על פלע,
- מול "שוכה יוניס". אמצא, זו חכנית להגנה סיני, ו"שוכה יוניס" זה בלימת סדיר. סדיר, זה קצת מילואים, תקוצצפציה בנויה, שיהיה לנו מינימום 48 שעות ואפטימום 72 שעות של התראה.
- היו"ר אגרנט: אז, ק' 48+, זה "שוכה יוניס" קטן?
- ש. גונן: קטן וגדול, זה מונח לא של הפיקוד ולא של הצבא. זה מונח פנימי של האוגדה.
- אנחנו לא הכרנו ב"שוכה יוניס" קטן או גדול. כאשר אנחנו דברנו על "שוכה יוניס", דברנו על גדול. אני אפתח את זה יותר אחר כך.
- מוחר היה להם לעשות לעצמם כוננות נוספת, בסך הכל הקטן..

שיטת ס"ב(בקר)

העד: אלוף ש. גונן

אבל כאשר אתה מדבר על ק'48+, זה "שובח

היו"ר אגרנט:

יונים" גדול?

"שובח יונים" גדול כי אחר אנחנו...

ש. גונן:

בין אם זה טכני, אבל כאשר אתה מדבר על

היו"ר אגרנט:

ק'48+, אתה מדבר על "שובח יונים" גדול?

אין סתירה. הם פשוט עשו לעצמם עודף כוונות.

ש. גונן:

כי ל"שובח יונים" קטן, הם לא צריכים

איטור.

זה העברה שתי החטיבות קדימה?

י. ירין:

לא, קטן, זה רק קטן...

ש. גונן:

לא, "שובח יונים" רגיל?

י. ירין:

אחד קדימה. "שובח יונים" רגיל, אחת

ש. גונן:

צריכה להשאר בעורף ועתודה קדימה.

אני עכשיו עוסק בכוונות שוטפת, מה צאצא

עשיתי יש הרבה דברים, וכאן אני אגיד לקצר, כי זה לא בדיוק נובע למלחמה.

אבל יש דברים שבכל זאת מראים איזה שהוא צבע א להם אני כן אקדיש מחשבה.

ב-17 לאוצוס נתיי פקודה - שתפוח בחמ"ל

של הפיקוד תהיינה מעורבות, וכל אירוע לא שיגרהי שקורה במרחב - תדיר,

גילוי, מוקש, שיסומן על המפות. לכאורה דבר אלמנטרי, הייתי צריך לתת על

זה פקודה.

ב-3 לאוצוס הוצאתי פקודה - שכל מפקדי

המרחבים והמחוזות יכינו לכל סיור שמתבצע, סיור שיגרהי, שמתבצע במרחב

הסיור, חייב שיכלול את פקודות השיגרה והוראות ספציפיות; מה קורה כאשר

נחקלים, איך מווחים, מה עושים, איך נוסעים, זה לא היה.

ד.ב.א.

- 65 - 70 -

ועדה החקירה - 22.1.74

ישבה ס"ב (בקר)

הער: אלרף ש. גונן

אתה אז עדכנת מפות, העלת פעם
פעם על הדעת דמפת סיריוס היא

גבנצל:

בידי האויב?

אני לא העלתי. סיריוס יצא במאי.

ש. גונן:

לפני סיריוס היחה מפה אחרת. סיריוס

יצא במאי, אני אמרתי בפעם קודמת - אנחנו מצאנו אצל המצרים מפות סיריוס

מנדפסות בערכית. ז"א שזה לא נפל לידם בזמן המלחמה, אלא, לפני המלחמה.

אם אתה שואל - אם העלתי את זה על הדעת קודם - החשובה היא שלילית.

היה מצב ברור שקראו לו מסעות.

היו שם אנשים של חיל-הים ואנשים של פיקוד דרום, של חסוקה מבצעית.

כאשר באתי לפיקוד מצאתי, שלא ברור שם מי המפקד, לכן, אף אחד לא פיקד.

באחת מהבקורות שם, מצאנו, שכל הנשק היה חלוד. לא, לא נקי, אלא חלוד.

החלפנו להם את כל הנשק. פשוט, הוצאנו את כל הנשק - את המקלעים, את העוזים

והחלפנו כנשק אחר. החלפנו את התחמושת שהיחה חלודה, וקבענו עם חיל-הים,

שאנחנו ניחן שם מפקד.

אזיר הים מחלוד מהר מאד?

לנדאו:

כן ודאי. צריך לבקור לכן יותר ולא פחות.

ש. גונן:

עוד דבר - באוגוסט עשינו השתלמות אגאמאמא

בפיקוד, ככה בכל מחוז, בכל גיזרה יש חדר מלחמה (חמ"ל זה בקרא) החמ"ל

רושם או צריך לרשום את הארועים שקורים על מפות ומשמה אצא לפקד עלהסיוור

שיצאים כל בקר עד שהם חוזרים. עשינו השתלמות פיקודית של הפעלת

חמלי"ם.

לפני כן רשמה רב
בם

- 71 -

דעת החקירה - 22.1.74
ישיבה ס"ב - בוקר

הערן האלוף שמואל גונן

ועשינו השתלמות; יקודית של הפעלה חמ"לים. במחוז הנגב מצאתי חמ"ל שפועל יפה מאוד, במחוזות אחרים היה הדבר מוזנח, וחסה צורך לעשות השתלמות.

ההשתלמות הזאת של החמ"לים כללה גם איך לנהל יומן מבצעים? ידין:

לא, דברו על זה. אחרי שראיתי את יומן המבצעים של אפי קוד, ש. גונן:

שאני מביא אותן הנה כסוצג, אז אני רואה שלא.

אני מדבר כרגע על יומנים של יחידות אחרות. ידין:

יומן המבצעים אצלנו מתנהל לא טוב. ש. גונן:

השאלה היא אם ההשתלמות כללה את זה. ידין:

אני מניח שלא לפי התוצאות שראיתי אחרי זה. אינני יודע. ש. גונן:

הגשר שדיברתי עליו, גשר הגלילים הזה, לא נוסה אף פעם

בגרידה רחוקה של 30 ק"מ. ואז ביקשתי, ב-27 ביולי שיעשו ניסוי של גרידה גשו.

אני הגעתי ב-15 ביולי. כאן אני מוכרח להגיד שלא הייתי הראשון שדרש את זה.

כשהעליתי את הדרישה ראיתי שטליון כבר חשב על זה והיתה כבר חכניה איפוא לערוך את אניסורי

זה כוצע? ידין:

לא. זה צריך היה להתכצע כשבוע הראשון של המלחמה. ש. גונן:

ביולי ביקשת וזה צריך היה להתכצע...? ידין:

בסוף יולי. אם כצו מתקן במטה הכללי וכשבאתי ש. גונן:

בסוף לבנות את מתקן ההנדסה.

יוקון זה יותר קרוב מ-30 ק"מ מקו החפלה? לנדוי:

בציר לא ישף יותר, בקו ישר זה אולי 20 ק"מ. ידין:

(סודר על המפה) בקו אוירי זה 27 ק"מ, כך זה יותר מ-30 ש. גונן:

ק"מ.

הערו: האלוף שמואל גורן

לא מצאתי חכנית פריסה תותחי נ"ט במרחב הפיקוד, איו הרבה תותחים ולא היתה חכנית פריסה, המקומות שאני דרשתי להציב תותחי נ"ט הם באל-עריש, באילה ובאזור סדום.

ירי: למה באל-עריש?

ש. גורן: אני חשתי, וגם במלחמה הזאת אמשכתי לחשוש שתהיה נחיתה באל עריש.

ירי: נחיתה של טנקים מנחתות.

ש. גורן: כן, אני, גם במלחמה, הייתי מודע לאפשרות שהם יתפסו את הג'ירדס ויתפסו את אבו-עגילה.

ירי: האזור שאמה נלחמה בו, הייתה רגיש מאד למקום הזה.

ש. גורן: כן, זה מקום שקשה מאד לכבוש אותו.

ירי: שם היה לך הקרב הקשה ביותר?

ש. גורן: מקשה והארון ביותר, הוא נכבש שלוש פעמים על ידינו, ואם

אם תופסים את בצר לחפן ואבו עגילה אז סיני מנוהקת באופן

מוחלט ממדינת ישראל, הם יכולים לעשות את זה עם שלוש חטיבות צנחנים, והיו להם

קרוב ל-40 גדרים צנחנים וקומנדו וזאת לא היחה בעיה, היחרון של המקום הזה מבחינתנו

הוא שחיל האויר יכול לפעול כאן באופו חופשי, אם כי חיל האויר היה עסוק מאד מאד

כשתי חזיתות.

נבצל: נעשתה חכנית כזאת?

ש. גורן: נעשתה חכנית, אני רואה כאן באוגוסט שהאוגדה ביקשה הקלה,

שלא ישאן נשק אישי במרחב האוגדה, ואני הוצאתי הוראה שבאזור

התעלה יסעו רק שני כלי רכב, והקלה בשני הרכבים האלה לא אישרתי, נשא את נשק אישי

זה היה אחד הרכבים שהייתי רגיש להם כל השנים, והוצאתי פקודה ששאר כלי רכב כסיני

כלילה יסעו רק שנים, ולא אחד, אני אומר את זה, כי האוירה הייתה לגמרי רחוקה

תעד: האלוף שמואל גונן

מפלחמה, ולכן האוגדה החוגרת וביקשה לערער. אבל אני ראיתי את זה כאמצעי בסתרון, שלא יקרה משהו.

יש כאן דבר מעניין. ב-1 באוקטובר נחתי פקודה לקצין מאג"ם

של הפיקוד לרענן את כל פקודת הכוננות, והוא מוכרח לגמור את העבודה עד 8 באוקטובר, כי את פקודת הכוננות צריך היה כבר לחדש. אני מדבר על כוננות בסיני. את החכוננים האופרטיביים רעננף בלי קשר לזה, ואגע בזה אח"כ.

יריין: זה לא מקרה שזה 8 באוקטובר? (ש.גונן: סליחה!?)

למה אמרת 8 באוקטובר? אתה זוכר?

ש. גונן: בלי קשר למשהו. אני איש שלוחץ מאד על מטה. כשבאתי לפיקוד

הדרום ראיתי שזה מטה שלא רגיל לעבוד בלחץ, והחלטתי לארגן

שם את זה בהדרגה. ברוב הדברים נחתי חודש זמן, חודש וחצי זמן. בעניין זה נחתי אורכה של שבוע.

יריין: זה מפני שב-8 באוקטובר צריך היה להגמר מהסרדון?

לסקוב: לא, זה חשבון זמן מתי כל פיקוד יעשה.

ש. גונן: אני לא זוכר.

היו"ר אגרנט: זה מיועד לכל היחידות? יום אחד נחת לזה?

ש. גונן: לא, שבוע, מה-1.10 עד ה-8.10.

יריין: סלח לי רגע אם אני מפסיק אותך בנקודה זאת. בפעם הקודמת

כשסיפרה לנו על כל המידע שקיבלת שכתה לספר, לטובתך אולי,

או לא לטובתך, זה לא משנה, שאני אח"כ כשקראתי בסטנוגרמות של ישיבות המטכ"ל ראיתי

שאתה אמרת שם איזה דבר שכתה. אחת ציינת שב-1.10 העירו אותך ב-3.30 בלילה בקטר

אעם איזה ידיעה מאמ"ן שאח"כ אמרו שאירעה הגיעהכלי הערכה. אתה זוכר דבר כזה?

(ש. גונן: אני זוכר.) אתה שכחת לומר.

ש. גונן: אני לא שכחתי. אבל אם רב אלוף יריין צודק. אני הבאתי עכשיו

את כל הסטנוגרמות של מה שאמרת אני כדיון במטכל השנה ושם זה ישנו. ואז ראש אמ"ן עונה לי "מילואים מבייסים תמיד, גם באפריל בייסוף".

היו"ר אגרנט:

מה אתה אמרת?

ש. גונן:

אני הייתי מוראג יוהר.

ידין: בקשר עם הידיעה הזאת של . בעדות הקודמת של האלוף גונן

כאן הוא לא הזכיר, ואני רק אח"כ גיליתי, חוץ כדי קריאה

בסטנוגרמה, שאותה ידיעה של בצורה היולית נמסרה לא רק לצפון, אלא איך שהוא

הגיעה לאלוף גונן למרות מאמ"ן נמסר לצפן ששם לא היה אף אחד.

לסקוב:

לא, הצפוני אמר לנו.

ידין: הצפוני אמר לנו שלא היה אף אחד. איך זה הגיע אליך? הקמ"ן

של פיקוד צפון סיפר שבאותו יום ב-3.30 בלילה העיר אותו

אמ"ן/5 הקריא לו ידיעה היולית שמחר תהיה מלחמה. הוא נבחל וצלצל לקמ"ן של פיקוד

הדרום כדי לדעת מה קרה. הוא לא מצא את הקמ"ן ואמר לו שהוא ישן בכיתה. והוא

החליט שאם הקמ"ן של פיקוד הדרום ישן בכיתה אז זה לא צורא. אני הסקתי מזה, כך

היה לי גם הדושס מאמ"ן שפיקוד הדרום לא קיבל את הידיעה הזאת. אבל לפי הסטנוגרמה

שלך מישיבת המטכל אני רואה שאתה כן קיבלת את הידיעה. (ש. גונן: לפנות בוקר)

כן, לפנות בוקר. טוב, אתה ודאי הגיע לזה, כי לפי הסודיעין לא ברור כלל מי מסר

את זה.

ש. כונן:

אני לא יודע מה הייתה ההודעה...

ידין: אני לפי מה שקראתי בסטנוגרמה, וזה ברור לי מאד. אתה קראת

את הפרק הזה?

ש. גונן:

לא, ואני אביד לך למה לי זה לא ברור כדיוק. כי לי צותפים

את הסטנוגרמה רק של הדברים שאני אומר ולכן אני לא זוכר

כדיוק למה אמרתי אבל יש שם משהו שאני אמרתי. אבל אנחנו עוד נגיע לזה.

אני מגיע לנושא כיצורים. אני מצטער מאד שאני מטריד אתכם

הערות: האלוף שמואל גרונן

בפרטים.

ידין: לא, זה חשוב.ש. גרונן:

הנושא הוא "החיות פתחים במעוזים מדוללים". חיתה לי פגישה עם סגן הרמטכ"ל ב-23 ביולי ופרר צוות לברוק את האפשרות לשקם חלקיה שני מעוזים, את "לקקן", שהזכרתי אותו קודם, ואת "אגרופיט" בראס מסלה. אני קודם הצגתי איזה מעוזים רצייתי ל"החיות". התקציב הדרוש היה לחסל מים ושרותים 30 אלף לירות לכל מעוז ומחלקת חיל הצרחה ל-2 - 3 שבועות. זו נקודה חשובה כשנדבר אח"כ על "שובך יוניס", אם לתפוס את המעוזים המדוללים או לא לתפוס, אזי לאחר שהם נהרסו זה בכלל לא היה פרקטי לתפוס, על מנת לפתוח אותם היה צריך שבועות.

ידין: זה אושר או לא?ש. גרונן: לגבי שני המעוזים האלה אישרו ופתחו/צד.

הנושא הבא הוא "שיחיים על הרמפדות", נטיעת שיחיים על הרמפדות. הרמפדות שלצד, כשביקרתי בהן, הנחתי שהם יעלו אבק בשעת חירי, חבלסת של החותה של הסנק הוא גדול מאד. ואז העליתי רעיון לשתול שיחיים על הרמפדות בכדי לשטש את הצורה שלהן וגם בכדי למנוע את האבק מלהתרום. התחילו לעבוד על זה עם הקרן הקיימת, אבל לא יצא מזה שום דבר.

אני מדבר כאן עכשיו על עדיפויות לתקציב ביצורים לשנת 1974. היה אתנו דיון באוגוסט 1973 והעדיפויות שקבעתי אני לתקציב הביצורים - ההגבלות היו, ואלו לא חשובות ההגבלות, עד 3 מליון לירות / וכזה כיסוי חובות שהפחות עשה קודם. אינני זוכר את הסכומים של הכסף ואין לי עששיו גם אמצעים אין להגיע לזה. אבל העדיפויות שאני קבעתי לפי הסדר הם רמפדות אחוריות, כלומר, רמפדות רחוקות. (לסקוב: 2½ ק"מ) 3½ ק"מ. עבודות חשיתה למבצע צליחה בגיזרה המרכזית, שלא היה גמור; ומיסוד סנטה, כלומר, גמר בנין הגשר והדרך לסמטה קטרינה.

ועדת החקירה - 1.74
ישיבה ס"ב - בקר

לפני כ.צ.ס

העד: אלוף ש.גונן

אג

אלה היו שלשה הדברים שראיתי להם עדיפות ראשונה.

כאן אני חוזר ואומר, שתקציב הביצורים הוקפא בשני מסמכים: ב-4 ביולי וב-29 ביוני. התקציב הוקפא בגלל אי שדרים שהיו בפיקוד הדרום בנושא מיכרזים, מסירת עבודה למיכרזים. ראש אג"א הסביר לי פעם מה היו אי-השדרים. נדמה לי שעד 5,000 ל"י - אני אומר נדמה לי, זה מה שזכור לי, אין לי מסמך ולכן אני אומר שנדמה לי - עד 5,000 ל"י לא צריך להגיש מיכרז. הגשת מיכרז חלה על סכום מעל לחמש אלפים ל"י. היה לו חשד, למטה הכללי, שבפיקוד הדרום מחלקים את העבודות באופן מלאכותי כך שלא יצטרכו להגיש מיכרזים. זה טריק מוכר? אני לא מכיר את זה.

אחה הצלחת להפשיר 3 מליון?

ידין:

לא, דנו אותי על שנה הבאה. היו להם עוד

גונן:

טענות. יש לי את זה כאן, אני אשאר את

המסמך. היו להם טענות שמזמינים מעט טרקטורים והרבה משאיות, ואז המשאיות לא מנוצלות. או שמזמינים טרקטורים גדולים ומשאיות קטנות ואז הטרקטורים לא מנוצלים. כל זה מפורט כאן ואני משאיר את זה. אינני חושב שיש כזה היום ענין.

בכל אופן, התוצאה הסופית היתה שהתקציב הוקפא.

אג

היה הרגיל פיננסי פצועים בתעלה, שהפיקוד יזם, שכחוצאה

סמנו נתתי פקודה לחפור מחדש את תחנות האיסוף. תחנות האיסוף הפצועים היו צריכות להיות בחוף שקע. נתתי פקודה לחפור מחדש את המקלטים לתחנות האיסוף. חלק מתחנות האיסוף היה בתעוזים וחלק היה באהלים מחופרים. עם הזמן, החפירות נסמרו וזה נתגלה בהרגיל, ואת זה כן הספיקו לעשות.

עכשו, נושא "אור יקרות", זה מערכת הנפט. אחר כך, כשנדבר על שבך יונים, אני אגיד שאני האמנתי שכמות 300 הסנקים כסיני יכולים לעצור לזמן מתקבל על הדעת את הצליחה המצרית. אני היום לא חושב כך. אבל, אז חשבתי כך. אני בכל זאת לא הייתי שקט וחשבתי שאת המערכת הזאת צריך לשכלל. את השיכלול ראיתי בשני דברים עיקריים: 1. עמדות סנקים רחוקות. הדבר השני - אדבר על זה עכשו;

הגעתי לפיקוד וכיול, 27 ליולי פעם ראשונה בקסתי דוח על מערכת "אור יקרות". אני שמעתי, הייתי הרי לפני זה שנה כמה"ד ועוד שלש שנים לפני זה בצפון, לא הייתי ממיליארי בתעלה בארבע השנים של ההתשה אבל שמעתי כמו כלם שיש מערכת נפט לכל אורך התעלה שאם תהיה צליחה - מדליקים אותה.

הרעיון מצא חן בעיני ובקסתי מהמטה שלי דוח מה זה ואיפה זה נמצא, התברר לי, שהעניין נכשל. נוסה ב-70 ונכשל, נכשל מכמה סיבות. אחת היא, שעשרים טון דלק בוערים מזה רבע שעה. ב. האש עצמה היא לא יציבה והשטח של האש הוא לא גדול. אני מצטט מהזכרון. ג. ההפעלה החשמלית, השיטה הייתה שפפעילים צינור חשמלית, השיטה לא אמינה.

מה זה עושה?

הי"ר אגרנט:

זה מציה את הדלק חיצוא מהמיכל על המים.

גונן:

הם עשו ניסויים לפני שהגעתי, בשנת 70 והניסוי נכשל.

ז"א החליטו שזה לא יעיל וחבל להשקיע בזה.

ישיבה ס"ב - בקר

הערך אלוף ש. גונן

אב

שאלתי אם יש פערכות היום שנשארו, ואמרו לי שיש שהים ולא זוכרים איפה. שלחתי אותם לחפש. זה לקח שבועות וקבלתי דוח שיש שתי מערכות, אחת ב"חזיון", בגשר הפירדן, והשניה ב"מצמד" - דיר סואר. שא ההלסתי כן להפעיל את זה. שלחתי ביקורת לשתי הנקודות האלה והן לא היו הקינות. ב"חזיון" המערכת לא עבדה. וב"מצמד" ההפעלה החשמלית היתה מחוץ מעוז סחוס. אחד המעוזים שנהרסו - ממנו היתה מורכבת המערכת החשמלית השיטה של ההפעלה עצמה היתה חלמאית. כי היה צינור כמרחק של בערך 300 מטר מהמעוז, היה צריך לצאת מהמעוז, לפתוח את הצינור - 300 מ' - לחזור למעוז ולהפעיל שם חשמלית. ואם החשמל לא עובד, אז אפשר לזרוק רימון זרחן למים וזה עשוי להידלק או ניהן להצתה.

אני בקשתי במקום זה, שיכינו לי תכנית, רעיון שעלה

בדעתי, זול מאד, לעשות לכך אורך החעלה, להשקיע בחוץ החעלה שרוולים מרובעים בכחך של חכית באלכסון, למטה יש מיכסה, ז"א הצד של המים הוא הצד הנמוך של האלכסון. למלא את זה בחביות של הומר נמף ודלק. ההפעלה תהיה מהצד עם חוט, כשבפיצוץ פותחים את המיכסה והחביות מתדרדרות למים, ועושות פעולה חביות הומר נפץ של פצצות עומק וחביות הדלק מתפוצצות. זה רצייתי לעשות לכל אורך החעלה. זה זול, כי מיתקן כמו שהם עשו עלה 230,000 ל"י וזה היה צריך לעלות 3,000 ל"י.

האם יש לך הכשרה הנדסית?

לנדוי

לא, אין לי. אבל זאת דרישה אג"מית, ז"א

גונן :

אני דורש ממנו מה אני רוצה והוא צריך

להפעיל אנשי מקצוע לחכנן.

אב

הרעיון הוא שזה מין אמאמא ארוכה, מסקיעים
אותה בתוך אמאמא הסוללה ומפלאים א חה בחכיות, חומר נפץ ודלק. לחבית יש בצד
מצח שכשמושכים אותו, זה מתפוצץ. המצח הזה קשור לחוט באורך של 40-60 מטר.
קצה אחד של חוט קשור למצח, ליזם של ההפעלה וקצה שני של החוט קשור לארוכה.
אם מפוצצים את הדלת פותחים את הדלת והחביות מהדרדרות למים, החוט נמתך
וכשהוא מגיע לאורך החוט, הוא משחרר את המצח והחבית או מתפוצצת או נדלקת.
זה רעיון זול. אני הבאתי מסמך של האיש התיכנן
אח המערכת. התכנון נגמר ויש כאן אפילו הערכה תקציבית של 3,5 אלף ל"י.
זה לא כסף. זה מעט מאד. האם להקריא את זה?

זה פעל?

לסקוב :

זה לא היה.

גונן :

מאיזה תאריך זה?

ידין :

כמה שרוולים כאלה דרושים ל-160 ק"מ?

לנדוי :

אם נגיד שכל קילומטר - שרוול או 160 שרוולים.

גונן :

3,5 אלף ל"י זה לא הרבה כסף.

חדש לפני המלחמה, זרזחי את הענין והתחלתי כבר לצעוק על קצין ההנדסה. כאן
יש לי את הרוח של המהנדס שתיכנן את המערכת. זה דוקא מסמך הנדסי.

ועדה החקירה - 22.1.74
 ישיבה ס"ב - בקר
 העדי אלוף ש. גונן

אג

מאיזה תאריך הרוח הזה? ידין:

הרוח הזה של עכשו, לקראת החקירה של הועדה גונן:

בקשתי עכשו דוח. קצין ההנדסה עצמו נפל

בצליחה, כך שאותו לא יכלתי לחקור. אז חיפשתי את אאאאא המהנדס שנמסרה לו
 העבודה.

מטרה המיתקן זה גריסת גלי הלם בתוך המים

ל... ומטרת עיקוב בצליחת התעלה. היה כבר דגם נסיוני.

מה היה הסוף של זה? היור אגרנט:

כמו הסוף של רוב הדברים שתכננתי. אאאאאא גונן:

לא הגענו לביצוע.

המסכת בכל זאת לקרוא לזה "אור יקרות" או נתת לסקוב:

לזה שם אחר?

אני לא יודע. אמרתי, מה שרשום לי במסמך גונן:

שבקשתי לפתח מערכת זולה ואני נתתי את הרעיון.

אנשים שהוזמנו להפעיל "אור יקרות" - הכוונה לסקוב:

למערכת החדשה או או שמי הנקודות האחרות?

לא, לא. שני הדברים האלה ואני אומר מה היה ש. גונן:

אחר כך עם שני המיכלים של "חזיון" ו"מצמד".

ביום ששי, ה-5 לחדש, אחרי הצהריים, קימתי דיון מסה שבו

ביקשתי מקצין אג"ם של הפיקוד - עוד לא ידענו שתהיה מלחמה. זה היה בערב.

הישיבה התחילה בשעה שלש ונגמרה בערב. היתה אחר כך פגישה שניה בעשר - ביקשתי

מקצין אג"ם לבקש אישור מאגם מבצעים לנסות את המערכת "אור יקרוח", כלאמר

להדליק אותה. אני חשבתי על הרחעה. בקשתי להדליק את שתי הנקודות האלה ב"מצמד"

ו"חזיון", את המערכת "אור יקרוח". קצין האגם, פנה או לא - לא הספקתי לבדוק,

המלחמה התחילה למחרת כצהריים. אבל, באותו לילה הביאו צוות שהמפקד שלו היה סגן

שמעון טל. אני אחר כך אגיש פה רשימה של אנשימסאני מציע שהם יעידו, והוא אחד

מהם.

אחרי שא

הוא ירד בשבת בבוקר לבדוק סופית את שתי המערכות של "חזיון" ו"מצמר", בכדי להכין אותם.

הוא עצמו תפסה אותו המלחמה במצמר, לפני שהוא חזר לרפידים.

כאשר חזרתי בשבת כבר מהמט"ל כל בסכיבות אחת, דיברתי ברדיו עם קצין האג"ם ואמרתי לו לתת לאוגדה הוראה להכין את "אור יקרות" לקראת ערב. אני אתמול קראתי לבחור הזה, הוא נפל בשבי ב"מצמר" וחזר. הסגן הזה טל נפל בשבי במצמר והוא חזר, והם לא הפעילו את שתי המערכות.

היו"ר אגרנט. זאת הוא אמר לך אתמול.

ש. גונן: הסיפור של המצרים על הצנורות - הוא יכול להיות נכון, כי היו הרבה צנורות דמד בתעלה, צנורות להסוואה בתעלה. אולי הם סתמו או לא סתמו צנורות אחרים. בכל אופן בשתי הנקודות האלה המערכת לא הופעלה. גם אם זה היה מופעל בשתי נקודות, זה לא משמעותי.

לנדאו: אתה התכוונת להפעיל אותם לשם הרחעה?

ש. גונן: מאחר וקראתי את החיק, (זה היה חיק, אינני יודע איפה הוא. אפשר למצוא אותו) שזה לא רציני. בוער רבע שעה. כתם האש הוא קטן מאד. אז לא בניתי על זה את עצירת הצליחה. אני רציתי להפעיל את זה להשגחה.

לנדאו: זה היה בניגוד למגמה הכללית שהיחה קיימת עד לפרוץ המלחמה לא להסלים, לא לדרדר.

ש. גונן: זה לא יה בניגוד, כי רציתי לעשות את זה בשעה שש בערב.

ברגע שנפתחה אש, אז אני מדליק את המיס. לא תליתי בזה

תקוות גדולות.

לנדאו. רק לשעה שש?

ש. גונן: כן. הכוונה הזאת, הכיוון של לא להסלים - הינחה אותנו לכל

אורך להדרך.

שא

- לנדאו: הפקודה הייתה להפעיל את זה בשעה שש ?
- ש. גונן: כיום ששי בערב, 5 לאוקטובר לא ביקשתי שעה ולא ביקשתי אישור עקרוני להפעיל, אם תיפתח אש.
- לנדאו: ובשבת?
- ש. גונן: בשבת כבר אמרתי להכין את זה להפעלה לקראת פתיחת אש, לקראת ערב, אמרתי לקראת פתיחת אש, אבל ידעתי שהאש תיפתח בשש בערב. זה הוכיל אותי אחר-כך הרבה מאוד, כפי שתשמעו יותר מאוחר, שהאש תיפתח בשש בערב. פרט לשתי הנקודות האלה לא הייתה מערכת נפט בחעלה.
- אני מגיע לאב"ן (כוננות נגס גזים). זה נקרא אטומי, ביולוגי, כימי, אבל בעיקר מדובר על נשק כימי. ביולי נערכה ביקורת מטכל בחעלה, והסתכך שחלק מהחייילים צב הנכנסים לקו לא עוברים את האימון של אב"ן. ואלה שכן עוברים את האימון - לא בקיאים בנושא, זה היה ב-29 יולי. באוגוסט נערך אצלי דיון בענין הזה וחוצצנו פקודות איך לתקן את הליקויים. ובנוסף לכך נקבע צוות ביקורת והדרכה ביקורתית שיעבור בין היחידות להשלים את הביקורות ולהשלים את התורבות. הקמנו צוות - אותו צוות ביקורת שכלל את נציגי קצין אספקה ראשי, שהוא היה אחראי על הציוד, נציגי הפיקוד ונציגי האוגדה.
- היו"ר אגרנט: צמצמצמצ. קצין אספקה ראשי ומי עוד?
- ש. גונן: נציגים של הפיקוד ונציגים של אוגדה 252. יש בחיל הנדסה דבר שנקרא "מרכז אב"ן". הם עשו ביקורת בקו החעלה ב-19 ספטמבר, ומצאו שעשו פעולות לשיפור. המצב יותר טוב, אבל יש עדיין ליקויים. אנחנו פנינו לאג"א, מחלקת החזוקה, כשביקשנו פיקוח על עבודת האחזקה של אב"ן כסיני. מבחינה מקצועית אנחנו לא יכולים לפקח על כך. התשובה הייתה, שהנושא נמצא בדיון בין מטכל-אגא למשרד הבטחון, כאשר המגמה להעביר את הנושא לאחריות מלאה של משרד הבטחון. עד לסיכום הנושא יישאר המצב ללא שינוי. המסמך יהיה כאן מצורף להיק בין יתר המסמכים.
- שלחתי באוקטובר ביקורת אם האימונים של אב"ן הם בסדר.

הנושא חבא - העסוקה מבצעת. וכאן אני אקצר. הוצאתי כל מיני הוראות, שהכי חשובה ביניהם הייתה שכל יחידה מילואים הגורמת את התעסוקה בקו חיה איתה שיחת סיכום, שישתתפו בה נציגים של הפיקוד. כי בדרך כלל לטענות של אנשי מילואים לתעסוקה יש להתחס, כי בדרך כלל ההערות שלהם עניציות.

יריין: יש לך במקרה דו"ח של שיחה כזאת שנערכה, נדמה לי, לקראת ראש שנה - החלפה אחרונה לפני המלחמה של הקו, לפחות בצפון.

ש. גונן: אין לי.

יריין: כלומר, אתה אומר שהוצאת הוראות. ההוראה בוצעה, אני מניח.

ש. גונן: כן. אבל אין לי את הדוחים.

יריין: האם מוציאים דו"ח במקרה כזה?

ש. גונן: דיווחו. היו עושים דוחים. אין לי את הדוחים. אין לי גישה לחומר. אבל אם אתם מעונינים, אני אנסה להפש.

יריין: אם היית יכול להשיג, הייתי מאד מעוניין.

ש. גונן: יש לי בעיה עם פיקוד הדרום. המשרדים בבאר שבע ~~אנא~~

והפיקוד ברפידים. והמשרדים היו מופקדים במשך כל הזמן.

הסתובבו שם אנשים. רוב החומר איננו. רוב החיילים אינם. למזלי, כאשר עזבתי את

הפיקוד, לקחתי איתי את כל ההקלטות של המלחמה ואת אומני האירועים והפקדתי

את זה במחלקת היסטוריה במטכ"ל ועשיתי העתקים. אחרת לא הייתי יכול לבוא להעיד

כאן. אפילו חלקים של תכנונים אופרטיביים אני לא מצאתי. הייתי צריך לשתזר.

אני מגיע לנושא של תכנונים אופרטיביים. הנושא הראשון הוא

בעל-פה, אז אני אגיד אותו. תכנונים אופרטיביים - ז"ח תכנונים שעושים בזמן שלום

למקרה שהפרוץ מלחמה.

לסקוב: עוד מזמני צריכה להיות, ב-57.

שא

ש. גונן: ב-67 לא כבשו , כי שכחו אותה. נדמה לי כך. כמו

ששכחו את פורט סעיד ואח פורט פואד ב-67. הייתי ער לזה

ונתתי הוראה לחכנן לא הגעתי לזה.

היו"ר אגרנט: רצית לעשות תכנית ולא הגעת לזה?

ש. גונן: אני לא זוכר. לא מצאתי חיק עכשיו כאשר חיפשתי. אני אחר-כך

אציע לקרוא את קצין אג"ם של הכיכוד כדי להעיד. ויהיה כדאי

לשאול אותו על זה.

כאן יש תכנית שנקראת "אור ירוק".

ירי: זה היה חלק "כחול-לבן" בזמנו?

ש. גונן: התכונים אוכרטיביים ישנם שנים, ולקראת כל מצב כוזנוח אז

כל הקופה שעוברת מדעננים אותם. אז כל מפקד מוסיף, משנה לפי

אמונתו וזה דורש אישור המטכל. כלומר- אין לו לפיקוד סמכות ~~למצב~~ לאשר תכנית.

תפקידו ליזום תכנית, להציע שינויים והמטה הכללי מאשר. הרעיון כאן הוא של צליחה

כאיזור מפרץ סואץ כשהי נקודות והתקדמות לאיזור "פיוס". זו גישה עקיפה להשגת

הכרעה איסטרטגית במצרים מבלי לצלוח את החעלה. זו תכנית מצוינת, אבל סד"ק הנחיתה

שלנו (ספנות שעליהן אפשר לקחת טנקים) הוא מעט מדי. זו תכנית שעסקתי בפחרון

שלה, שינתי קצת, אני כבר לא זוכר מה. זה נקרא "אור ירוק". חכנתי את זה עכשיו

עוד פעם כאלוף פיקוד מרחב שלמה. בכוננות שהיתה לפני הודש וחצי שינתי את התכנית.

ירי: אני רוצה להכין. תכנית "אור ירוק" ביסודה תוכננה על ידי

אגם מבצעים והפירוט נעשה על ידכם, או אתם יזמתם את זה?

ש. גונן: אני לא יכול לומר איך זה התחיל. אני מצאתי את זה מוכן

ואני רק שכללתי קצת. מצאתי את "אור ירוק" מוכן. דבר ראשון

שעשיתי בפיקוד - עברתי על התכונים כולם.

ש. גונן:סוללות ~~המטילים~~ מטילים האס 2 מסומנים במטילים אדומים;

אס 3 מסומנים במטילים ירוקים.

אני אגיד את הרעיון המרכזי של החכמה הזו: המטרה של חכמה בנויגו היא לשחק את בסיסי הטילים, טילי הנ"מ של המצרים בחום 30 ק"מ מקו תעלת סואץ (שזה טווח ההתחיים הכי רחוקים שיש לנו) על ידי חיל האוויר הארטיילריה. לוח זמנים - המבצע צריך להתחיל ב-ק + 60 שעות או ב-ק + 72 שעות. כי לצורך בנויגו צריך לגייס מילואים של ארטיילריה וחיל האוויר צריך להתכונן וזה דורש לו זמן. שלב א' הוא מזריחה ועוד רבע שעה, עד זריחה ועוד שעה ורבע - בשמדת חמשה בסיסי טילים בגזרת פורט-סעיד. יש כאן הפירוש, אני אשאיר את התיק, אולי לא ניכנס אליו. הרעיון הוא שהארטיילריה יורה על בסיסי הטילים, באותו זמן המטוסים נכנסים. כשהמטוסים נכנסים, חלק מהארטיילריה יורה כדורים מיוחדים שנוחמים למסך של הרדאר של האויב סימנים של מטוסים. וזה בכדי שיירד טילים לנקודת האלה שהם מטעים את הארטיילריה. לאחר שהסוללות פועקות, יש בעיית טיורח, זו הבעיה המרכזית. כי הסוללות הן מעורף ולא נצפים מהקרע. הטיורח נעשה על ידי טייסים שמאומנים לכך וכל הקופה מסוימת היה אימון חדש של הטייסים בסקייהוק שמטווחים. היחה משקפת מיוחדת בסקייהוק, מיוצבת stabilized, בשביל זה, והטייסים היו מתאמנים. לאחר שנגמר הטיורח מעסיקים באש לתכלית, אמש אשר יותר רצינית את הסוללות ובאותו זמן נכנסים המטוסים לתקיפה של סוללות הטילים. זו חכמה בנויגו, מסובכת מבחינת הטיימינג, צריך להיות בדיוק העיתוי בין המטוסים והתוואחים. זה תורגל, לא בוצע.

לסקוב:

כמה זמן חשב, נניח, יקח להם לשחק

שבעים אחוז מהסוללות?

ש. גונן:

יש כאן לוח זמנים; כחמש שעות בערך.

בעצם חמש שעות לבזרה. לשחק את שתי

הגזרות - זה יום. בנויגו זה יום. חיל האוויר דרש לזה יום.

את התקפות עושים רק פנטומים, נדמה לי, אני לא בדיוק בקי בטכניקה.
 אם הרצו להכנס לפירוט מדויק של בנדיגו, אני לא מסוגל. אז צריכים להביא
 את קצין החתחתיס הפיקודי. את התכנית הזו אני שכלתי בספטמבר על ידי
 תוספת סוללות בכדי שמול כל בסיסי טילים תהיה סוללה ולא תהיה סוללה שתצטרך
 להחליף. ותוספת מרגמות כבדות קצר טווח, בסווחים הקצרים כדי לפגוע בנ"מ
 בסללות הקרובות. כל מיני שכלולים לא משמעותיים. בכל אופן, בנדיגו במלחמה
 הזו לא עשינו. אם כי אי אפשר היה לעשות, ואחר-כך כשאני אדבר על המלחמה
 עצמה אני אומר מה קרה עם בנדיגו.

התכנית הבאה היא צפניה -

כל השמות הם מהמחשב.

התכנית
ידין

חוץ מצפניה. המחשב לא יכול להיות כל
 כך פיקח לחת שם צפניה לגזרה הצפונית.

ש. גונן:

הוא טעה.

אין מפה של צפניה. אני אסביר על המפה הזו.

הגזרה של צפניה היא הגזרה - הצליחה צריכה להיות בתוצב החכיות (היו שם חכיות)
 והמשימה של צפניה הייתה כיבוש הרצועה הזאת - זאת אומרת הגזרה המערבית
 של התעלה בגזרת המליחה לא כולל קנטרה. זאת אומרת לחחוך את הדבר הזה עד
 פורט סעיד. הכוונה היא כיבוש הגדה המערבית של תעלת סואץ בין הקילומטר ה-10
 לב'סר-אל-חריס, וה-קילומטר ה-10 זה מוצב החכיות. ציר פורט-סעיד-דמייס,
 וציר פורט-סעיד והנחתה כוחות אויריים על גשרי דמייס, והכנה לבן-חיל. זה צריך
 להיות בנוי עלכוחות סדירים. צפניה היה מתוכנן על 252, כוחות סדירים של התעלה.
 טוב, כשהשלב הראשון של 12 שעות הוא פיצוח עם טנקים של הקו השני, והשלב השני
 הוא בנדיגו צפון, היסול סוללות של פורט-סעיד בכדי לאפשר עליונות אוירית
 מוחלטת ואז אפשר לעשות אתה צפניה. לא הייתה אף תכנית אופרטיבית שלא הייתה
 מבוססת על שלב ראשון בנדיגו, שלב שני מכה אוירית חזקה ורק אחרי זה הפעלת כוחות
 קרקע. זה לבנה חיל אויר, קונצפציונלית לא במקרה, יקר, גדול, כולו בסדיר, ועליו

בנה את אפשרות חופש הפעולה לכוחות הקרקע. מצפניה היה צריך להיות כוונות
לעבור לבן-חיל.

לסקוב. מי מוסמך לתת ל-252 בשביל לחכנן, לבצע

את זה, הכנות לצפניה?

ש. גונן: אלוף פיקוד מוסמך לתת לבצע הכנות.

לסקוב: זאת אומרת זה לא יכול להיות יוזמה של

275 או יוזמה של מישהו כ-275?

ש. גונן: לכל אחד מותר ליזום אבל הוא צריך לקבל לבקש

אישור לתת הוראה ליחידות.

לסקוב: גם לעשות הכנות, כלומר סיור מכין? או לא?

ש. גונן: אנחנו מסייד מעודדים יוזמה מלמטה. אם

מפקד החטיבה יגיד אני מציע לעשות הכנות

לצפניה, נכרך אותו. נגיד לו כן או לא, אבל נכרך אותו. פקודה לבצע הכנות לצפניה

מוסמך לתת אלוף פיקוד. זה לא כתוב בשום מקום, אבל כך היו הדברים. לעשות צפניה

לא מוסמך אלוף הפיקוד. הכנות כן, לבצע לא. לבצע צריך אישור של הרמטכ"ל

אבל בדרך כלל הממשלה. זה ממש מבצע צליחה, זה הממשלה קובעת.

למכצע בן-חיל אין מפה. אם צפניה היה

משימה מוגבלת מקנטרה עד הנה (מראה על המפה), בן-חיל זה משימה מורחבת, עדיין

מקומית, אבל מורחבת, שהיא יוצאת או באופן עצמאי מתחילים בכך-חיל, או שבן-חיל

זה מתפתחות של צפניה. כלומר, מתחילים בדבר הקטן צפניה ועוברים לבן-חיל.

זה הרחבה של צפניה. בן-חיל כוללת את כיבוש קנטרה, כיבוש פורט-פואד, כשהחץ

הזה הוא לאורך וטרטון. כא אחד גע לאורך הטרטון / לשקף הזה יש הספון אחד - הוא

בקנה-מידה של 1:50,000 בעוד שהמפה מתחתיו בקנה-מידה של 1:100,000.

א.ו. - 104 -

צד איפה זה מביע בדרום מליס אחרות?

ידין:

עד קנטרה כולל קנטרה.

ש. גונן:

זה ההבדל בעצם, העיקרי.

ידין:

לא, ההבדל הוא קנטרה, פורט-פואד.

ש. גונן:

בסדר, אבל באופן מהותי,

ידין:

בדרום זה קנטרה, וכוננות למעבר לשלב

ש. גונן:

הבא שהוא חתול מדבר. זו מחקפה כוללת

על מצרים וזו התכנית שקיבלתי מאיסק כשהתחלפנו. היא נקראת חתול מדבר.

הרעיון שלה הוא ככה - 252 כפי שחתול מדבר

רואה את המלחמה, 252 בזלמת, יש ארטילריה והיא פועקת וכולמת. שחי האוגדות

של פיקוד הדרום שמוקצות לה - 143 שהיא שלה, אוגדת מילואים; ו-162 שזה הגיס -

מגיעות ל-48+ק, לא, יותר מאוחר, אין לי את התיק, אינני יודע את לוח הזמנים.

לא ק90?

לסקוב:

יותר מ-90.

ש. גונן:

האוגדה 143 היחה של אריק במלחמה?

ידין:

כן. של אריק במלחמה ושלי עד שהייתי

ש. גונן:

אלוף פיקוד.

162 זו של ברן?

ידין:

כן. תכנית ההסעים של פיקוד הדרום כשבאתי

ש. גונן:

היחה נמשכת על חמשה עד ששה ימים, של הכאת

שחי האוגדות למטה על מובילים. אני אחר-כך אגע בזה בתכנית הכאה. אני שיניתי את זה.

וכאן עשייתי כעין שינוי משמעותי. קודם אני אציג את התכנית הזו: אוגדה אחת של כרן חוקפת בשני מקומות - בצפון האי ושוב כפוצב החביות, מטהרת את הגזרה הזו, מגיעה עד חל-אל-כביר, כסך שהביס האלה מסומנים על המפה, ומגיעה אל החיץ. האוגדה של 143 חוקפת לא כמצמד אלא צפונה ממצמד.

אחרי כן רב.

לפני כן רשמה א.ו.

-111-

ועדת החקירה - 22,1,74

ר.ב.א.

ששיבה ס"ב (בקר)

הער: אלוף ש. גונן

התכנית כולה של אריק, אבל חקטע של 143

ש. גונן:

הכננתי כאשר הייתי מפקד האוגדה.

צליחה צפונה מסצמד, שמוש ברכב אנפסבי, יחידה דב לבן מהאגם המר, ליצור

מגע עם המערך הארסילרי של אבו-סולטן, וירידה שהמבנה הדרומי הפיקודי

של שתי האוגדות עד לשני הצדדים של ג'בל עאחקה. בשום אופן לא להתקרב

לקאהיר. היתה גם אז הנחיה, לא להראות כיוון התקדמות לקאהיר מסיבות

פוליטיות. האוגדה 252, לאחר שהיא מצליחה להתרכז, לא הנחנו, שאם יש התקפה

מצריח צאמצאא בגיזרה, חכנס במקום שהפיקוד כבר יש החלטה פיקודית.

- או בגיזרה הדרומית, למעשה המרכזית, אבל הדרומית של ההתקפה, אחרי 143,

או אחרי 162, במקום בו ירצה הפיקוד לרכז מאמץ עיקרי. זו חכנית "חתול

מדבר".

אני חוזר - אוגדה אחת מצפון לחיץ,

העלת לחיץ, כאן זו מערכת מכשול רצינית מאד, שצריך לגשר עליו. היא לא

מערכת של העלה אחת אלא מערכת של כמה העלות.

זאת התכנית מי שאתה קבלת, או כפי שהכנסת

י. ידין:

בה שינויים?

לא, כפי שקבלתי. ז"א, אוגדה מצפון לחיץ

ש. גונן:

זה מכשול משמעי. אוגדה מדרום לחיץ. ויש

שלישית או כאן או כאן (מצביע על המפה).

החיץ זה חיץ טבעי או חיץ של תעלות?

לנדאו:

זה חיץ טבעי של מספר תעלות מים מתוקים.

ש. גונן:

רואים אותם במפה, רוחב אחד 20 מ', אחת 70 מ'

ואחת 40 מ', זה דברים שצריך לגשר בצליחה.

עכשיו "אכירי הלב".

ישיבה ס"א (בקר)

העדי: אלוף ש. גונן:

י. יריין: "אבירי הלב" זה שלך? זה גם השם שלך?

ש. גונן: גם כן מהמחשב.

י. יריין: מהמחשב? צריך לשאול את המחשב מה זה אביר לב?

ש. גונן: "אביר לב" באופן מושאל זה קשה לב.

"חתול מדבר" ו"אבירי הלב", לאנשי הצבא הוא

משמעי. זו אותה מטרה. ההבדל הוא, שכאן (מראה על המפה) צולחת שתי האוגדות

מדרום לחיץ. אוגדה 143 ממש במצמב, זה באותו מקום שנעשתה אמצם הצליחה,

והאוגדה של ברן, מספר קילומטרים דרומה. יש כאן ריכוז ארטיילרי. השיקולים

לזה היו כמה. הראשון הוא - ראיתי אוגדה מכל אצא צד של החיץ עם פיצול כוח

מסוכן. אם יש כאן הרבה זמן, לפחות יממה, שיש שתי אוגדות אבל כל אחת לחוד.

המצרי יכול לרכז מאמץ עיקרי צד אל אחת מהן. אחת לבלום, ואחת להכות.

כאן (מראה על המפה) יש מהרגע הראשון מאמץ עיקרי מאצא כרור מאד, כאשר האוגדה

השלישית נכנסת אחרי.

היתרון השני של זה היה - שאפשר לרכז שני

אגדים ארטיילריים (אגד ארטיילרי זה 5 גדודים ארטיילריים) מתכנייה הזו זה קשה,

כי כל אוגדה עושה פריצה בגיזרה שמחוץ לטווח החותמים. כאן (מראה על המפה) אפשר לרכז

שני אגדים ארטיילריים להגן על גיזרת פריצה אחת.

זה למעשה ההבדל העקרוני בין "אבירי הלב" ו"חתול מדבר".

לנדאו: גם כן, כלי איום על קאהיר?

ש. גונן: אמרתי - מטרה המלחמה, אותה מטרה. העקרון

האסטרטגי אותו הדבר. היתרון מאצא המערכתי,

בדרג המערכה הוא אחר לגמרי. בטקסט הוא שונה.

י. יריין: זה נכון לכמה כאוגוסט?

ש. גונן: זאת חכנוף פעם ראשונה ב 13 לאוגוסט. עכשיו -

תכנון אופרטיבי יש לו מהלכים. מגישים את זה

ישיבה ס"ב (בקר)

העד: אלוף ש. גונן

ש. גונן:

קודם כל לאגף המבצעים, אני מביש את זה לסגן הרמטכ"ל לאישור עקרוני.
אחר כך הרמטכ"ל צריך לאשר. אז ל גף המבצעים זה הוגש, אני עם סגן הרמטכ"ל
דברתי, זה ישנו כחוב - אושרתי להגיש את זה, לאישור הרמטכ"ל זה לא הביע.
בכל אופן, זאת התכנית שהפעלנו במלחמה, מבחינת רעיון בסיסי.
ש. ירין: כאשר אתה אומר - לאישור הרמטכ"ל זה

לא הוגש, אני סתם שואל, לאינפורמציה -

פירוש הדבר, נאמר, שעד המלחמה, הרמטכ"ל גם לא ידע על הדבר הזה?

ש. גונן: ידע, אני מדבר אהו לפני שאני מביש.

י. ירין: ידע, אבל זה לא הוגש באופן פורמלי?

ש. גונן: לא יצאה פקודה של אג"ם מבצעים - שהנה

יש תכנית חדשה לצה"ל, לפני שאני מעלה

את זה למטה הכללי, יש לי פגישות אישיות עם הרמטכ"ל ואומר לו - שמע, אני

עכשיו עובר עלדבר כזה וכזה, הוא אומר לי - העבוד, תגיש, שורה עבודה, לא

שורה עבודה, במלחמה זה מה שבוצע. זאת הסיבה גם למה שמתי את הגשר ביוקון,

בשכיל מצמד, למעשה במלחמה זה בוצע בהבדל אחד - ששתי האוגדות עברו יחד באותו

מקום ולא במרחק של 8 ק"מ.

י. ירין: סלח לי רק רגע, כדי להקשות עליך, אם כי

אנחנו נביע לשלב הזה אחר כך.

בעצם מה שבוצע, זה בעצם האלמנט המשותף

היחידים לשתי התכניות? כי גם בתכנית של "תחול מדבר", החדירה של האוגדה

143 נעשית פחות או יותר דרך מצמד. ההבדל הוא, היכן חודרת חטיבת 162,

שבשני המקרים לא בוצע, לא לפי "תחול מדבר", ולא לפי "אבירי לב"?

פשיכה ס"ב(בקר)

תעדי אלוף ש. גונן

מבחינת הטקטיקה אחת צודק, מבחינת מערכתית ש. גונן:

לא.

מקום הצליחה? י. ידין:

הרעיון ששתי האוגדות יחד בגיזרה אחת זה ש. גונן:

כן כוצע.

אבל מבחינת מקום החזירה, הוא משותף לשתי י. ידין:

האוגדות?

כמעט, כפי ב"חתול מדבר" הצליחה לא היתה ש. גונן:

בריוק במצמד אלא במצב הצניזרות.

כלומר, יותר צפונה.

י. ידין:

אלה הבדלים טקטיים, אבל התפיסה הכוללת ש. גונן:

של שתי האוגדות במקום אחד, זה ההבדל.

רכוז או לא רכוז. כאשר נגע במלחמה אני אגיד, שהיו עוד הצעות לצלוח

בקנטרה. היו הצעות של אריק, הוא משך לקנטרה ביום חמישי.

ב 8 במפקת הפיקוד אצלך, הוא משך לקנטרה. ח. לסקובי:

מה היה משותף לשתי התכניות? היו"ר אגרנט:

הצליחה של אוגדה אחד ע"פ דבר סוואר. זה המשותף. י. ידין:

השוני הוא, אם תרשה לי (פונה לגונן)

בבקשה. גונן:

השוני הוא מהותי - ב"חתול מדבר" אוגדה אחת חוצה י. ידין:

זאמר, מצפון לאגם הסר, אבל האוגדה השניה, במקרה

זה זו אוגדת הגיס, חוצה הרבה יותר צפונה, זאמר בטקטיקה קנטרה. כלומר...

אחד מצפון לחיץ אחד מדרום לחיץ.

ז"א, כאן השוני הוא ברכוז. היו"ר אגרנט:

ברכוז, ובשני המקרים מדרום לחיץ החקלאי. י. ידין:

ר.ב.א.

-115 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ב (בקר)

העד' אלוף ש. גונן

כלומר, רכוז לקראת דרום לחיץ החקלאי.

י. ירין:

יותר קרוב לשטחים החיוניים של מצרים.

ש. גונן:

לא להסתכן שם בדלתה ובכל הביצות האלה.

י. ירין:

זה היה ההבדל המשמעותי. אריק עוד משך

ש. גונן:

לקצטרה, ואני לא זוכר מהי, אני זוכר שהוא

משך לקצטרה.

זה היה עוד ביום ראשון כלילה שהוא משך לשם.

י. ירין:

צגיע עוד לענין הזה גם. כי היו ספקות דו קא

ש. גונן:

ע"י דיר אסוואן, הכאתי גם את הפונקט שעליו

החלטנו בסוף.

עוד דבר ששיך ל"אבירי הלב". כאשר ראיתי

את טבלת הרכוז ב"חתול מדבר". זו הייתה חכנית של הסעים על מובילים שלקחה 5-6 ימים.

אני היה נדמה לי שזה הרבה מאד זמן. ויכול להיות שלא יהיו לנו 5-6 ימים, ונתתי

הוראת, להכין חכנית הסעים (חכנית הסעים פיקודית זה דבר מסובך, זה עם מפק"ים)

חכנית הסעים, של שילוב של מובילים ותנועה על שרשראות. שדוקא לאמא לרוכ הכוח

יוצא לנוע על שרשראות מובילים.

לקראת "אבירי הלב"?

י. ירין:

לקראת "אבירי הלב". חכנית ההסעים הזאת, מביאה

ש. גונן.

את כל הכוח לקו בשלושה ימים, כאשר כמובן

הראשונים אחרי יום, והיתר אחרי יומיים ובסוף רכוז הכוח בשלושה ימים.

למצלי, כאשר התחילה המלחמה, ללא התראה, היה לנו את הגרף הזה. שני הדברים

האלה היו. גם חכנית "אבירי הלב" הייתה וגם הגרף אמא ההסעים היה. הוא לא

אשר ע"י אג"א, אבל זה לא חשוב. החכנית הייתה, הוא לא אנשר לפני המלחמה

אבל במלחמה עצמה רצו שנרד מה שיותר מהר, וגם אני. והכניז את הגרף

ר.ב.א.

-120-116-

ועדת החקירה - 22.1.74

ששיסה ס"ב(בקר)

העד- אלוף ש. גונן

ש. גונן:

הזא - את התכנית להסעים על שרשראות ומובילים יחד, נככה התרכזנו כיוםמים
 נחצי, שלושה, במקום בחמישה ימים. אני מניה, כאשר פרצה המלחמה והגרף
 תזה לא היה, היינו גם כן יורדים על שרשראות, אבל היינו יורדים פחות מסודר.

אפשר היה?

ש. גונן:

זה היה לוקה יותר זמן כאשר אתה מתכנן הסעיה
 חתה לחץ, זה לא עובד.

ש. גונן:

אנחנו נפסיק עכשיו ונעשה הפסקה בהרעים

היו"ר אגרנט:

עד ל-3.30.

ה פ ס ק ה

המשך עדותו של האלוף שמואל גונן:

אני התכוונתי להמשיך עכשיו בתכנית "סלע" ו"שובך יוניס". אבל אני הייתי רוצה ברשותכם, לפני כן, לדבר על הערכות מצב קודמות, במשך השנה הקודמת, הדיון בקונצפציה של הגנת סיני, על דיוני מטכל בקשר להתפתחות המצב ועל קונצפציה של הגנת סיני במאי 1972 אצל הרמטכל.

לסקוב: אני מכין שזה קשור בעניין המעוזים.

ש. גונן: זה קשור. אני רוצה דוקא את זה להחזיק.

היו"ר אגרנט: טוב, אבל אולי בראשי פרקים.

ש. גונן: הדיון היה ב-29.5.72 אצל הרמטכל. אני אז הייתי ראש פה"ד

בתחילת התפקיד. יש סטנוגרמה מלשכת הרמטכל מאותו חריץ, את הסטנוגרמה אני אשאיר כאן, את מה שאני אמרתי.

היו"ר אגרנט: מה שאמרת קודם, זה הכל אצלך בחיק אחד?

ש. גונן: זה מסודר לפי נושאים ולכל נושא יש קלסר. וזה הכל

בכריכה אחת.

היה דיון על הקונצפציה של הגנת סיני ששם קו המעוזים כפי

שנקרא לו אח"כ "קו ברלב". למעשה שם זה נידון לו ע"י העמותה, לא ע"י צה"ל. מול

זה הציג האלוף של קונצפציה זאריק חסך בה. האלוף של היה אז ראש אג"מ, אריק היה

אלוף פיקוד הדרום, אני הייתי ראש פה"ד, והיה גם ראש אמ"ן. אינני זוכר מי עוד.

היו"ר אגרנט: הרמטכל לא היה?

ש. גונן: כן, היה. הוא גיחל את הישיבה. ואז הוצגה גם הקונצפציה

של הגנה ע"י כוחות ניידים בלי מעוזים.

היו"ר אגרנט: מי הציע את זה?

ש. גונן: הגנה ניידת, הגנה ע"י טנקים בלי מעוזים, הציע האלוף של

זאריק חסך בו. אני אז הייתי נגד המעוזים, ואני כאן רוצה

לומר כסאמר מוסגר, ואני אחזור לזה אח"כ, הרבה יותר מאוחר אני ששנית את דעתי

העדו: האלוף שמואל גונן

והייתי בעד המעוזים. בדיעוון הזה הייתי נגד ואמרתי שמעוזים הם קיימים - ניהחתי
למה נגד ואינני רוצה להכנס לזה - אמרתי "המעוזים קיימים, אי אפשר לא לשמור
עליהם ואי אפשר לחת להם לפוצץ אותם או לחפוס אותם".

לסקוב: כלומר, המעוזים הם דגל.

ש. גונן: זה מה שאז אמרתי והקונצפציה שאני הצעתי אז, אני לא קיבלתי

את חתימת כוחות ניידיים כפי שהציגו האלוף טל ואריק. ואני

כאן אציג בקצרה מה אני הצעתי. אני רוצה כאן לומר שאני גוזל את זמן הועדה לא

מפני שאני רוצה להראות מי צדק במאי 1972 ולא מפני שאני בטוח שיש לזה איזה

שייכות למה שקרה במלחמה. אני רוצה להראות שיש הרבה קונצפציות. אני לא בטוח

שמה שנכשל בשכה וביום ראשון, 6 ו-7 באוקטובר, זה קונצפציה כזו או אחרת.

אני אח"כ אגיד למה - לדעתי - הצליחו המצרים בצליחה. ואני לא קושר את זה

לקונצפציה איך להפעיל 300 טנקים,, אלא אני אקשור את זה אח"כ לכל הגורמים

שהם משפיעים על עצימת הצליחה המצרית, שהטנקים זה רק חלק מהם. אבל אני רוצה לומר

בקצרה מה אני הצעתי.

אני הייתי נגד הסוללה על קו התעלה והצעתי הגנה לא ניידת...

לפני שאתה ממשיך, חשוב שתבהיר אם הוגדר באיזה מקום מה

מטרת צה"ל בהגנה על סיני.

לסקוב:

אני עוד אגיע לזה, אגיע לזה כשאדבר על "סלע" ו"שוכך יוניים".

אני מרכז עכשיו על אותה שיטת הגנה שיצטרך לעשות הסדר

ש. גונן:

עד שהמילואים יתגייסו.

אחה הצעה הגנה לא ניידת?

היו"ר אגרנט:

אני הצעתי הגנה לא ניידת ע"י כוחות ניידיים. הניכוח היה בין

הגנה ניידת ובין הגנה קשוחה בקו. אני הצעתי הגנה לא ניידת,

קוראים לזה "הגנה קשוחה", אבל ע"י כוחות ניידיים. וזה ע"י שילוב של שני גורמים -

מכשול קרקעי פיססי, לא לאורך המים, מוגן ע"י כוחות ניידיים. אם מותר לי כאן קצת

ש. גונן:

העו: האלוף שמואל גונן

להרחיב - ההגנה הניידת היא כדרך כלל צעשית כשיש לך פתוח מדי כזה ויותר מדי שטח. יש לך הרכה שטח ויש לך מעט מדי כוח, כוח משוריין, ואז הפרינציפ של הגנה ניידת הוא שאתה מרשה לעצמך להפסיד שטח במסך זמן מסויים בכדי להכיל את המאמץ העיקרי של האויב ולהכות אותו בהתקפת צד פיזית כשהוא נכנס. אתה מפסיד קרקע במסך זמן מסויים ונותן לאויב להכנס, אתה מכיל אותו (סך קונסיין) ע"י כוחות קטנים ואח"כ אתה מרכז כוח גדול להתקפת צד. במלים אחרות, ההגנה הניידת מראש מאפשרת חדירה, מרשה לאויב להדרוך, לפחות לזמן מסויים. ההגנה הקשוחה אינה מרשה חדירה, זאת אומרת, שאם האויב חור - כבר הפסדת את השלב הראשון. אני חשבתי שלא צריך להרשות חדירה, כי יש איזה שילוב בין הצד הצבאי לצד המדיני, כי ברגע שהוא חורר - אם אתה לא צליח להוציא אותו - יכולה לבוא עליך הפסקת אש, זהנה עובדה - זה קרה. ואני לא האמנתי שהגנה קשוחה לאורך התעלה אפשר לקיים אותה ע"י כוחות קטנים. הוילמה היתה להחזיק כשיש לך כוחות קטנים. זהו, אם כן, ההצעה שאני הצעתי, שהיא סינתיזה של הגנה קשוחה ע"י מכשול וכוחות ניידים של טנקים, בעיקרם טנקים, שמובנים ע"י המרחק מנשק הנ"ט קצר-הטווח שישנו כשפע בגדה המערבית של התעלה. ואם הטנקים צריכים לפצור אש, להלחם, קרוב למים, על הסוללה - והרכה מאד טנקים התחפרו על הסוללה, טענתי שאין להם כל סיכוי לחיזת, כי בכמות גדולה של בזוקות פול טנקים כשהארטילריה בשלב הזה עדיין דלג - דובר על 12 סוללות - כדאי שהטנקים יילחמו מחוץ לטווח נשק הנ"ט.

הסכימה שציינתי אז על הלוח היתה בערך כזו: כאן אנהנו רואים

סוללה, סוללה של עפר, כל זה היא סוללה של עפר, הקודקודים הם מעוזים. זו כמובן סכימה, צריך להתאים אותה לקרקע. מאחר שטוח גלחמה בערך 4 - 5 ק"מ המרחק מן הקודקוד הנוסף של המשולש הוא 5 - 6 ק"מ, זאת אומרת, מרחקים גדולים. המשולש עצמו הוא סוללה עפר גופלה, שאי אפשר לעבור אותה בלי לפתוח אותה, מובנת בצד התיצוני שלה ע"י העלת נ"ט ממוקשת. כלומר, לצאת ולכוא בהסתערות לחפוס את הסוללה אי אפשר. הציורים השחורים האלה הם עמדות טנקים, לא בכולם צריכים להיות טנקים. אם יש כאן, למשל, מחלקת טנקים היא יורה מ-4 ק"מ לקו המים. אין כאן סוללה עפר ולכן קו התאייה

ועדת החקירה - 22.1.74
ישיבה ס"ג - אה"צ

במ

- 10 - 4 -

הערות: האלוף שמואל גרנצין

אינו נחסס, סוללת העפר היום היא גבוהה וחוסמת את קו הראייה. היא מבינה לאורך הסוללה. יש כאן עמדות סנקיס, יש כאן פרצות לסנקיס, זה מצויידי לא כל כך מוצלת, ויפריס לכאן. אבל יש אפשרות לירות לאורך הסוללה גם אחורה וגם קדימה, הסנקיס כל הזמן מוגנים ע"י הסוללה ויש להם אש אינפילדיה לאורך הסוללה אם האויב תוקף אותה.

אה"כ רשמה אג

22.1.74 - ועדת החקירה

ישיבה ס"ג - אחה"צ

הער - אלוף ש. גונן

לפני ב.צ.ס

אג

המעוזים משמשים לתצפיות.

ה

זה נאמר בסטנוגרמה?

ידין :

כן. הציור לא חובר לסטנוגרמה. אבל זוכרים.

גונן :

אפשר להקריא את זה מהסטנוגרמה? זה הרבה?

ידין :

זה עמוד וחצי. אקרא את העיקר.

גונן :

מה הדף בסטנוגרמה?

לסקוב :

אולי זה 10. כחוב למעלה 10.

ש. גונן :

אני אומר להם כך, ומדבר על תוספת השקעה.

מראש אמרתי שזאת בעיה של כסף, בעיה של תוספת כסף.

בשלב זה הסוללם כבר היחה קימת?

ידין .

כן. זאת היחה הבעיה. כשנקרא סטנוגרמות אז נראה

גונן :

שאני יעצתי הרבה עצות, בסוף כחבתי ואינני יודע

אם זה נידון לכיצוע בגלל התקציב.

אני מדבר ומנסק למה לא מעוזים, ואני אומר.

אני מדבר על תוספת השקעה בגיזרה העלת סואץ קל להרים סוללות. אני מדבר על

סוללות עטר שחיינה גם מיכשול. אמצאם המעוזים, אי אפשר שלא לשמור עליהם.

אי אפשר להרשות להם לפוצץ אותם. הטנקים בקודקדים למטה מצד המזרחי של אמצאם

הסוללה. אני מדבר על רעיון כמו שיטת הגנה סובייטית קרויה שהחזקנו בה לפני

שש הימים, אותו סד"ק שהוצע, (בכלל הסטנוגרמות בחדשים האחרונים יש גם הקלטות ואפשר להשוות. בימים האלה לא היו הקלטות ויש הרבה שיבושים של הקצרות ולפעמים קשה להבין). אותו סד"ק שהוצג. (סד"ק זה סדר כחות) אבל טנק לא יעמוד בשטח, אלא יהיו סוללות והטנקים יעמדו מאחרי הסוללות, יכולים לירות מרחוק. בגדרות רחבות בתעלה, לא לכל אורכה. לא לכל אורך התעלה צריך את זה אבל בגדרות רחבות כשיטה זאת לא נחזיק חי"ר, פרט לגיזרה הצפונית. אני מדבר על הגנה קבועה של קו ראשון שמתבצעת על ידי טנקים ניידים, קבועה מבחינת הקרקע. המטרה הארטילרית מצרית תהיה הרבה יותר רחבה. כלאמר, זה יחלק את האש הארטילרית המצרית. אם יש אש ארטילרית כבדה יותר - יכולים לזוז 2-3 ק"מ הצדה.

תצפיות לא במעוזים. באזזה שהוא מקום על הסוללות, לא יגלו, כי יכולים להחליף מקום."

זה בערך מה שדברתי על העניין והיתר היה בציוור על הלוח. הרמטכל זוכר את הציוור על הלוח.

לסקוב: מה עושה המעוז כאן?

גונן: תצפיות.

לסקוב: אתה אמרת, שתצפית על הסוללות לא במעוזים.

גונן: כן, אבל זה כתוב לא כדיוק. אמרתי שתצפית

בסוללות ובמעוז, התאור היה גם משוכלל יותר

והקדקוד היה בצורה שונה סמה שיש כאן בעניין האש האינפילרית...

אג

אחה מתכוון למשולשים הנגטיביים?

י. ידין

כן. ז"א אם זה שטה רחב ופתוח הוא שטה אש

גונן

ואי אפשר להאחז בו. מה שקרה עכשו הוא, שהם

נאחזו בסוללה. הרמפות היו בטוח כזה שמסוללה דפקו אותו או מאחור מצד שני.

אני רוצה להדגיש עם מה שהיחלתי. אני מציג את ה.

לא בשכיל להראות שגם לי הייתה קונצפציה. אני לא בטוח שאנחנו נכשנו ביום שבת ויום

ראשון בגלל קונצפציה כזו ואחרת. נדבר על זה תיכף.

אחה מכסס את זה עלבליטה? כלאמר להרוג אותם על

לסקוב

קו המים?

לא בדיוק על קו המים.

גונן

שני ס"מ לצד הזה?

לסקוב

כמה קילומטרים לצד הזה.

גונן

לא הבנתי איך הטנקים מוגנים מפני אש אנטי טנקים

לנדוי

מעבר לתעלה?

המרחק. התוחת של הטנק יורה יותר רחוק מכל נשק

גונן

נגד טנקי שיש.

ז"א הטנקים האחוריים אבל לא אלה שבצלעות?

לנדוי

אלה שבצלעות: א. הסוללה מסחירה אותם. ב. הם נכנסים

גונן

אב

יותר מאוחר, אאאאאאאאאא נגיד שיש התקדמות והטנקים האלה יוריס, שחלקה אחרת ניגשת ויורה בהם מאחור, יוריס דרך הפתח האחר שצירתי. זו כבר טכניקה. אבל, העיקרון הוא עצם הרעיון שלא סוללה כזו אלא סוללה עם מרחקים גדולים (כמו בצירור) אאאאאאאא וטנקים שולטים מראמפות ולא מקו המים. או קרוב לקו המים.

שוב, אם תרצו, מבחינת טכניקה קרביה זה מזכיר בפרוש את

הרעיון של עמדה טנקים בטווח של 3,5 ק"מ במקום בטווח של 1,000-1,200 מטר.

אם אתה אומר 5-6 בין הקדקדים למטה. 5 ק"מ

יריין :

זרוע. אני מבין שמה שקובע את המרחק, זה המרחק

בין הטנקים והתעלה. היתר זה פועל יוצא.

כן.

גונן .

שזה לא יעלה בכל מקרה על 3,5 ק"מ, עמדה הטנקים

יריין :

בקדקוד. ז"א מה שקובע זה לא הצלע, אלא המרחק בין

הטנקים לתעלה. זה הנחון הקבוע. היתר זה פועל יוצא.

אימה הראמפות האלה ביחס לתעלה?

יו"ר אגרנט :

הם נמצאים בערך 4,5 - 3,5 ק"מ מהתעלה.

גונן :

אני שוב סובך יל לאותו רעיון, שצריך לקיים את על קו

המים מרחוק ולא מקרוב. אאאא לא צריך את זה לאורך כל התעלה, אבל זה צריך להיות

בקטעים גדולים של התעלה. למשל, מול האגם הסר, שזה 30 ק"מ, לא נחוץ. בגיזרה

הצפונית לא צריך. רק עמדות רחוקות. ביתר - צריך.

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג - אחה"צ

הער ש. גונן

אג

ידין: בקרויסקלליים, מה היה ההתנגדות לקונצפציה הזאת?

גונן.

אני לא זוכר, אני מבין למה הייתה התנגדות

להבנה ניידת שהוצעה ע"י אלוף טל ואלוף שרון.

אני גם התנגדתי ואני זוכר למה התנגדתי לה, היה נסיון דומה באזור דרום האי. ספרתי שהיה מעוז שלא נגמר ונטשו אותו וטנקים עמדו שם. אני לא זוכר את ההתנגדות לקונצפציה הזאת. אולי כסף, אולי עצם הדבר שאני דורש סללות חדשות. יש כבר סלילות קיפות. אני לא זוכר, צריך לקח את הסטנוגרמה ולראות מה האתה התנגדות.

נבנצל:

הצלנות האלה זה יותר מפי שנים מכל הקו.

ז"א אם אתה מציע בערך מאה ק"מ אז צריך לבנות

200 ק"מ צלעות.

גונן: כשמחנכים את זה, זה יוצא פחות. אבל, בפרוש

לא הגשתי אתה הצעה הזולה ביותר.

לסקובי:

אתה בחפיסה שלך ראית אז את המעוז כמוצב לתצפית?

גונן.

אני אז אמרתי שהמעוז מיותר, אבל מאחר והוא

ישנו - נשחמש בו לתצפית, שנית את דעתי

מספר חדשים לפני שהתמניתי לאלוף פיקוד, בערך במאי בסיוורים שלי בקו, שנית

אח דעתי, אני אביע לזה.

אג

עוד כמה דקות, לפני שאגע ב"סלע". אני רוצה לאמר כמה

דברים מסטנוגרמה יותר מוקדמות, יותר מאוחרות מהסטנוגרמה הזאת.

ביוני 72, סטנוגרמה דיון מסכל 26/72 מתאריך 10.7.72 אני אצטט מהסטנוגרמה.

השיטה הייתה שיש דיון על הערכה מצב ואחרי זה יש דיון על סד"כ. היה דיון על

סד"כ אופק, ז"א איזה צבא צריך לבנות למסך חקופה נדונה לאור הערכה מצב שנעשתה בדיונים קודמים.

בדיון הזה, על הערכה מצב, אני אמרתי כך: "יהיה אחרי זה דיון על

סד"כ, אני רוצה לאמר שמסמעות הדיון הזה חשפיע על כך. לא אכפת לי להשמע פסימי.

יותר פסימי מהדוכרים לפני ואני חושב שאנחנו צריכים לבנות את הסד"כ לאור

אפשרויות רעות ואני חושב שיש אפשרויות יותר רעות מאלה שהוצגו היום ובדיונים

קודמים. א. עלול להיות שלא תהיה התראת לתקיפה כללית עלינו. לגבי סוריה, אנחנו

פסימי דעים שלא תהיה התראה. הצבא הסורי יכללתקוף ללא התראה. אני יודע שבעבר היו

דיונים אם תהיה התראה או לא ואמ"ן טען שתהיה התראה. עובדה שאין לו. יכללהיות

שנותקף בלי התראה! כשאני אומר עובדה שאין לך - היו פעמיים שהסורים ריכזו את

הצבא בגולן ונודע לנו רק מצילום אויר שהם ריכזו את הצבא.

אני ממשיך מהסטנוגרמה: "אנחנו מניחים שבמצרים תהיה

התראה של 4-5 ימים, יכל להיות שתהיה התראה יותר קצרה ולא תהיה מסמעת מבחינת

הכנת סדר הכוחות או הכנסת חיל אויר. ז"א היא לא מאאא תהיה מסמעותית מבחינת

הכנסת כל חיל אויר. חיל אויר דרש 48 שעות מאאאאא בשביללהכנס לכוננות.

ש. גונן: אני עובר רק על דברים שהם רלבנטיים, יש עוד

דברים, "כגזרה הכלל ערבית צריך היום כבר

למרות שה נראה רחוק לקחת בחשבון שעירק וסוריה מיהפכנה לגרורות רוטיות, סובייטיות.

ההנחה שנאסרה על ידי אמ"ן שכל זמן שירדן במשטר הנוכחי לא תהיה פעולה אירקית

משם נגדנו, אני חושב שכן יכולה להיות פעולה דרך סוריה. " דרך אגב, זה מה

שקרה עכשיו. "מאוד אפשרי שירדן בסיטואציה כזאת או אחרת כן תיכנס נגדנו למלחמה

במפתיע.

ירדן?

אגרנט:

אמרתי שני דברים - שצבא אירקי יעבור דרך סוריה

ש. גונן:

ודבר שני - יכול להיות שירדן כן תחקוף.

לכל דברים האלה יש משמעות לסד"כ. כשאתה עושה תזכיר מצב מי הוא האויב הפוטנציאלי,

לאור זה אתה בונה את הצבא. אם אתה לוקח בחשבון את האפשרות הגרועה נבד אויב

יותר גדול צריך לבנות סדר כוח הרבה יותר גדול.

תסלח לי, דיון מטכ"ל היה ב-26 1972?

יריין:

ב-10 ביולי 1972, המספר 26/72.

ש. גונן:

אמרתי "אין ערובות לכך שירדן לא תחקוף, מה גם

שיכול להתחלף המשטר בירדן. דבר נוסף - היחסים בין מצרים לירדן במאי 1967 היו

לא יותר טובים מאשר היום". זאת אומרת, אמ"ן אז אמר שהיחסים הם כאלה

שלא יכול להיות, אז אמרתי שאפשר.

דבר נוסף שאמרתי; אני מניח שיש אפשרות שארצות-

הברית לא תתערב למרות שתהיה פעילות רוטית מלחמתי נגדנו, יותר מאסיבית ממה שהייתה

לדוגמא; אם יפעילו צבא סובייטי בסיוע אש ארטילריה לפעילות של כוחות נחיתה

מצריים, סביר שצמד כזה לא בהכרח יביא לפעילות אמריקנית. אני כאן טענת

שצריך לפתח סד"כ נחיתה ולבנות את ההחקפה של צה"ל על נחיתה ולא על צליחה. אני לא

העד: אלוף ש. גונן

כאן לצטט כי זה הייתה. הייתה שם הצעה לתפוס מאחזים בבאב-אל-מאנדב, ואני אז אמרתי "בענין באב-אל-מאנדב אני מצטרף להערכה שלא כדאי לנו לתפוס מאחזים, למרות שאפשר לתפוס מאחזים ביציאה מהים האדום לאוקיינוס ההודי, איננו צריכים עוד מישור חיכוך. אנחנו צריכים לשמור על סטטוס ששמרנו עד עכשיו ולא באופן יזום להיות גורם נגד התששנות הסובייטיים. לא לעשות צעדים שעלולים להתפרש כהתערבות באזורים שהם לא בגבול המידי שלנו, לא צריך לעשות את זה." יש דבר מעניין שאמרתי אז הוא מעניין לי עכשיו: "אם מחר צריך לצלוח, איננו יכולים מכיוון שיש בעיה אחת שלא פתרנו והיא הסוללות. לא פתרנו את בעיית פתיחת הסוללות מהצד שלנו לצד שלהם. אם נרצה לצלוח בקטע שהם לא הכיבו מעבר, לא פתרנו. במקום שיש מעבר, אז הם מוכנים, אז יש בעיה של מחיר בכוח אדם." אני מראה שזו לא ידעתי שיש פתרון לפתוח את הסוללות על ידי מים.

מה שהמצרים עשו?

אגבט:

כן. "הגרפים שהואילן על יחסי הכוחות, אנחנו

ש. גונן:

היום ביחסי כוחות יותר גרועים מאשר ב-1967.

מבחינת טנקים, וזה לא טוב. אם הסורים יחזיקו מחר את הגולן במפתיע, הם עלולים לכבוש את הגולן. זו דעתי. אם ייצאו עם מאה-מאתיים טנקים הם עלולים לכבוש את הגולן.

כמה טנקים?

לנדוי:

מאה-מאתיים. אני רוצה להזכיר לך, אדוני השופט,

ש. גונן:

שבשבת היחה שם חטיבה 7, לאט לאט עלו גם המילואים.

לו היה שם בסוריה רק הסד"כ הסדיר היו כובשים את הגולן עם הרבה פחות ממה שניסו.

אני כאן הצעתי את חטיבה 7 להוריד לספיני, זה לא כל כך חשוב. כאן אני רוצה

לומר דבר מעניין אני חושב: "מאחז ואנחנו בגלל המצב אנו יכולים למצוא את עצמו

בלי התראה, צריך לבנות אחרת את היס"חים (יחידות מסמני החירום) מבחינת כוונות.

השיטה של אחזקתם היום בנויה על זה שאח החמושת והזיווד מחזיקים במחסנים. אני כאן דורש לעבור לשיטה של זיווד ותחמושת וקשר בטנקים. המסמעות של זה - שנוכל עם הגעת הצוותים לקחת את הטנקים, נוכל לעשות רשת גיוס רק של אנשי צוות. 500 איש צוות מפעילים את טנקים של חטיבה, למרות שחטיבה מונה 5000 איש. נאסף 500 איש, נביא אותם לימ"חיס, אפשר לקחת אותם בצוותים. מסמעות שניה - אפשר לרכז אותם בשטח פינוי לפני שהצוותים באים. כי אי אפשר לקחת טנקים כסובילים קדימה/כשאיין בפנים החמושת וזיווד. אחר כך אי אפשר להתארגן יותר. אמל אם הכל בפנים, אפשר לקחת את הטנקים בלי צוותים יותר קרוב, ואת הצוותים להביא יותר קרוב.

דבר שני, בצפון - אני הייתי אז מודע לצפון יותר מאשר לדרום, כי שלוש שנים לפני כן ישבתי בצפון - צריך את הטנקים להביא יותר קרוב לגזרה. מחקש לזה שאני סבור שלמתקפה סוריה במפתיע יש סיכוי להצליח. כבר עכשיו להעביר את 179 ו-679 יותר קרוב לראש-פינה. דרך אגב זה בוצע לפני המלחמה. ~~אין~~ אין כאן בסטנוגרמה, אבל כשהייתם ספקר אוגדה 36 הכנתי תיק איך להחזיק טנקים מזוודים בחמושת כימ"חיס. הבעיה הייתה, והייתה בעיה, שהאחסון של התחמושת בטנקים, התחמושת מתקלקלת. הייתי אז בשלב של חיפוש פתרונות, סיוע בעיות, אולי לכסות את הטנקים בניילון. ואז עזבתי. את התיק אני מחפש, אני מקווה למצוא אותו, ואז אולי אנשי אשלת אותו לוועדה.

אוגדה 36 זה בצפון?

ידין:

ב-4 לספטמבר 1972. כעניין ההפגנה בין המלחמות

ש. גונן:

אני חושב שיש הוקיות מסויימת בין מלחמות בכלל

וגם באזור הזה. למרות שהאויב שלנו אי אפשר לחשב את החלפתו מראש, אבל חוקיות יש. מלחמה לא פורצת מהיום למחר. היום בעולם בשביל להתחיל מלחמה, אני אומר הערכים, כי לנו אין בשביל מה להתחיל מלחמה, בגבולות אלה - אז אם לפני שמתחילה מלחמה, צריך שיהיה מסבר. ככל שהעולם יותר מתקדם, המשבר צריך להיות יותר חריף בשביל לאפשר מלחמה. צריך שתהיה לפני זה אוירה מסבר

אני אומר את זה באנגדוטה, כי מה שקרה עשיו זה מיוק ההיפך. במקום אורית מסבר היתה אורית של הרפיייה, ועל זה אז לא חשבתי. אני לא בא לספר כמה אני חכם, ולא כמה היתה לי טעות, אמנם כאוחו כיוון, אבל של טעות במאה ושמונים מעלות. טעתי שבכדי שחיה מלחמה, בעולם לא פורצות מלחמות. צריך שיהיה מסבר. במקום אורית של מסבר עשו אורית של הרפייית מתת. באיזשהו מקום אחר אמרתי שהעוצמה שלנו חלופה בעליה. ולכן צריך לאסוף נשק לא ביחס לפוטנציאל כוח האדם שיש היום, אלא ביחס לפוטנציאל כוח האדם שיהיה בעוד רבע שנים. אחרי זה היו דיונים על קיצור השירות.

ב-1973?

לסקוב:

סליחה. אחרי זה היה דיון עם שר הכסחון, אין

ש. גונן:

לי את הסטנוגרמה, ששם הוא אמר שלא חחיה מלחמה

בשנים הקרובות. ב-30 לאוקטובר 1972 (סטנוגרמה 41/72) אני אומר ככה:

"השתנתה אצלי האורית. היתה אורית שהנה אנו הולכים לתקופת שקט, לא היתה תקופה כזו קודם, ואפשר להקל בכוננות. היום אני חושב שאחרי שלמדנו את מינכן, (זה היה אחרי מינכן) שאנו לא יודעים מה יהיה מצב. יכול להיות מצב שכלי שנראה בגלל פעילות חבלנים אכזרית במיוחד בחו"ל, נניח אם ירצחו את כל חברי התזמורת למה אני אומר את זה "כי לפני כמה מודשים, ראש אמ"ן דיבר על פיגועים אפשריים והזכיר אפשרות של פיגוע במינכן. מישהו זרק שה לא הגיוני, זה נגד העולם. וחנה חס עשו זאת. הם יכולים לעשות הרבה דברים לא בגיוניים. מזה אני מוכיל שיכולה להיות הדרדרות למלחמה. עכשיו אני אומר, אני מדבר על העסקה בקו - שוב מדברים על קיצור שירות. משמעות של קצור שירות שצריך לצמצם את החעסוקה. אני אומר: אני מניח שאפשר לצמצם. להוריד מחלקה או שתי סוללות בשנה מהקו. לצמצם דרסטית כמון שהציעו אברשה או אריק אי אכשר. הם הציעו שאפשר באופן דרסטי לצמצם את אחזקת הקווים כיוון שלא חחיה מלחמה. אני אומר את זה אי אפשר. "אולי יקרה מצב שיהרגו את חוסיין או בדרך אחרת שוב נחזור למצב הקודם בירדן". הם הציעו שאת גבול ירדן אפשר למעט לרוקן. אני אומר "את גבול הצריך להחזיק סגור."

או.

- 25 - 30 -

22.1.74 = תשכ"ד -

ועדת החקירה
 ישיבה 30 - אחת צ
 העד: אלון ש. גונן
 תשכ"ד:

גבול ירון?

אגרנט:

בכלל. לקחתי את ירון כדוגמא.

ש. גונן:

מה היה אז תפקידו של איש?

יריין.יריין

אלוף פיקוד הדרום. / אז זה ישיבה כללית?

ש. גונן:

ישיבת מטה כללית הוא הציע לצמצם לא כירדן

ש. גונן:

אלא בחעלה סואץ. לכס יש ודאי כל הסטנוגרמות,

זה נסחן לבריחה. בינואר 1973 התחיל הצבא לספל בנושא המסמעת. אני מייחס

לזה חשיבות, לכאורה לא שייך, אבל זה כן שייך. אני אומר בסטנוגרמה

מה-8.1.73 (2/73) - המסמעת הייתה הרבה שנים טאבו, הייתי מאוד לא פופולרי

בגלל זה) אני אומר ככה: " יש לי הרגשה לא טובה בנושא של איך נראה הצבא.

זה קשור כפוזיאל. הצבא הוא הרבה פעמים פחות טוב ממה שהוא נראה. ולעתים קרובות

יותר טוב ממה שהוא נראה. אנו יכולים לעשות תכנית של תצפיות ג"מ, של מארביס,

תכנית טובה. איך אנחנו יכולים להביא לזה שהצופה יצפה ולא יקרא ספר?

איך אפשר להבטיח. האיש במארב ישכב ויהיה ער? את זה אפשר להבטיח על ידי עבודה

ארוכה. במקורות הכעיה לא נפתרת. עבודה ארוכה של להרגיל את האיש לצפיות? אני

מדבר על פקודות מסכ"ל -

אחרי כן רב.

לפני כן רשמה א.ד.

- 31 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

הער: אלוף ש. גונן

(אני מדבר על פקודות מטכ"ל) אנחנו לא רק

ש. גונן:

לא מבצעים אותם, אלא שמרגילים את האנשים לא

לעשות את זה, פתחתי את העניין הזה מספיק כדי לדעת מה דעתי.

דבר שני - דברתי על סירונות.

אחד הדברים שעשיתי במה"ד, בעניין אזה

הצטלכו דרכי עם ר/א לסקוב, זה היה = עקירת הטרספור, טרסורים בסירונות.

מה פירוש הדבר?

היו"ר אגרנט:

איך לקלוט סירונות.

ש. גונן:

מה זה עקירת הטרסורים?

היו"ר אגרנט:

לשבור סירונות.

ש. גונן:

לא רק להציק להם, לשבור אותם, להתעלל בהם.

ח. לסקוב:

להכות אותם ולקלל אותם.

היתה טיזה, מעם כאשר היינו ילדים בצבא -

ש. גונן:

שצריך לשבור את האזרח ולהפוך אותו לחייל.

אני כאשר קבלתי את החפיק של ראש מה"ד אמרתי - שלשבור את האזרח זה קל.

ילד בן 18, אין בעיה לשבור אותו, השאלה, מה יוצא אחר כך מהשברים?

דפתחנו, אם תהנו לי אחר כך יותר מאוחר לדבר על פעולותי כראש מה"ד,

סבלנו או סבלתי דרך הפוכה ממה שמקובלה בעולם, והיא הצליחה. בדרך כלל

בסירונות היו נוהגים שזה פרק האימונים הכי חם בחייו של החייל. אני

דרשתי שגרגיל את הבחור, אני לא דרתי על המשמעת אף-פעם, אבל להרגיל אותו

גם לכומר פיזי וגם למשמעת בד בבד. בסגנון של חנוך לצער על פי דרכו.

הוצאנו קודקס כתוב - שבוע ראשון אסור להעניש בכלל. שבוע שני רק עבירות

מסויימות. שבוע שלישי יחזר, וברביעי כבר מכניסים.

אחה עצרת בפסוק הלא נכון, ישנו החלק השני.

ח. לסקוב:

פשיבה ס"ג (אחה"צ)

העד: אלוף ש. גונן

אני לא זוכר ר/א לסקוב חלק שני בפסוק.

ש. גונן:

יש אני אמזא לך אח זה.

ח. לסקוב:

אתה יודע איך זה עם הטוראי - אם תעזבני יום, יומיים..

ש. גונן:

תענין של לסבל את הסירון בהדרגה, אנחנו הצלחנו

בענין הזה, ואני מצאתי לנכון להזכיר את זה כאן.

איך אפשר לומר את זה באופן כל כך כללי, איך בודקים

בבנצל:

את זה, אם זה הצליח?

כאשר אדבר על פעולותי כראש מה"ד, אני בפירוש

ש. גונן:

אפרט את זה. זה הצליח אני אתן לך דוגמא אחת: היה

ב"ס אחד שקראו לו בה"ד 14. בה"ד ב"ס להנדסה, כאשר הנהגתי את השיטה הזאת שם,

שם היו עריקים בצורה בלתי רגילה, שמוס בסמים בצורה לחי רגילה. היה אצא לא טוב.

הכאוח, כי מה קורה? - אין משמעה אז המ"כ מכה. המ"כ מכה, הוא לא משיג משמעה

הוא משיג שנאה. זה מעגל סגור. על בה"ד 14 התחלתי כראש מה"ד והיתה התנגדות

של המ"כ, של המפקדים הזוטרים. למה להאריך, בסוף סידם סירונות, התחילו להתנדב

לחיל ההנדסה, דבר שלא היה קודם. לא היו לנו כמעט משפטים. אחרי מכול גדול של

משפטים, לא היו ולא נפקדים ורפת האימון עלתה. ופולם השיגו את הכושר ללא תקלה.

זה ניחן לכחינה, לא באופן הייתי אומר מדויק, אבל לאור התוצאות זה ניחן לבדיקה.

אני אפשר לבדוק לאורך כל הדרך אבל בסוף הדרך אתה רואה את התוצאות.

אחר כך בבה"ד 4, בסיס הסירונים המרכזי של צה"ל.

לא היו משפטים או כן היו משפטים?

פ"ר אגרנט:

כאשר אתה מתחיל להקפיד על משמעה, אתה חייב להיות

ש. גונן:

עקבי. אם אתה יום אחד דורש ויום אחד לא דורש, אתה

משגע את האיש, הוא לא יודע מה אתה רוצה. אם הוא יודע מה אתה רוצה, הוא יעשה. אבל

הוא צריך להאמין שאתה באמת רוצה. אז כאשר אתה מתחיל מסיחה לא משמעה, להכניס

משמעה, יש באלק גדול של משפטים בהתחלה, הרבה יותר מקודם. אתה עובר את השלב הזה,

ר.ב.א.

- 33 -

ועדה אגמא החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

הערו: אלוף ש. גונן

ש. גונן:

זה מסבר שצריך לעבור ואחר כך אתה יורד באחוז המשפטים.

במאי 73, אני מצלה את הרעיון בדיון מסכ"ל -

צריך להתחיל מלחמה עם בנדיגו. ז"א, להתחיל עם חיל-האוויר, ואני מתחיל להעלות את הרעיון - שאפשר לשלוח סנקים נגד מערכות טילי ז.ס. זאת האוירונזיס נגד מערכות ז.ס. הטון.

אני רוצה לדבר עכשיו על סטנדרטה מ-13 לאוגוסט 73.

מספר סטנדרטה 23, משנה 73:

"שוב חזרנו לדיונים על משמעת", וכאן כבר הייתי

אלוף פיקוד הדרום.

זה לאחר הסקירה של ראש אג"א?

ה. לסקוב:

אני לא זוכר. דבר ראשון אני אומר, אני מדבר

ש. גונן:

על המשמעת. אגמא אגמא קודם כל השאלה הראשונה,

אם הגיע הזמן? היה שם דיון, אם הגיע הזמן לטפל במשמעת. אני אומר - הגיע הזמן

לפני 6 שנים, כי כאשר יש אש, מספר ומשמעת הרבה יותר חשוב מאשר אין אש.

אני חולק גם על אלו פיקוד הצפון. הוא אומר - שהמשמעת היא בסך הכל נורמליה.

ואני אומר - שהיא רעה. אני אביא דוגמאות. לא כל כך נוח לי, אבל הדוגמאות שלי

דו א פופולריות. לפני זה אני רוצה לומר, אני לא זוכר, אי אפשר כאן להבין בדיוק -

הדיון איך צריך להתלבש, איך צריך ללכת ואיך צריך להקפיד. משמעת צבא, צריך

משמעת בניגוד לרשות אזרחית. האם יש לנו בטחון שפקודה שאנו מוציאים מתבצעת?

אני אומר, באופן מפורש ומוצהר - לא. יש לנו בטחון - שהיא לא מתבצעת.

אם זה שמירת נשק, ואם זה סיפול בתחמושת, ואם זה כללי זהירות באימונים.

אני מדבר על תאונות. טפלות הרבה מאד בנפגעים כי הייתי ראש מה"ד, והורדתי את

הנפגעים בצה"ל כ-53%. 53% פחות.

פחות ממה?

היו"ר אגרנט:

53% ל-100. 53% פחות לנה.

ש. גונן:

ועדת החקירה - 22.1.74

- 34 -

ר.ב.א.

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

הער: אלוף ש. גונן

ש. גונן: זה למי סטטיסטיקה. אני אומר - האם יש תאונה
מזמיעים

אן נפגעים בגלל זה שחסרה פקודה? או שאנשים אמצעים טוב או לא טוב ומטפלים

בנשק כך או אחרת, חסרה פקודה? - הבקיה המרכזית של האנשי המבצעים.

בקיצור, אני אומר - שתבעיה לא שחסרות פקודות, אלא שצריך ליצור אוירה ואורה חיים
כזה שנותן פקודה יהיה בטוח שתחבצע.

אף הדיון על משמעת יזמם הרמטכ"ל. היחה סדרה דיונים על משמעת יזמם אותה הרמטכ"ל.

ש. ידין: אני מבין, שער יזמיים לפני המלחמה דברו על זה?

כן. אני אביע לזה. ש. גונן:

היחה איזה תוצאה מהדיון הזה? היו"ר אגרנט:

כן. הרמטכ"ל חייב את האלופים להתיחס לענין ש. גונן:

יותר ברצינות. והוא הודיע - שהוא יקרא לאלופים

לכרוך, ואחרי איזה שבוע פרצה המלחמה.

אני קראתי דוקא את החלק הזה של הפרוטוקול, וחשתי היו"ר אגרנט:

לי רושם שהיה דיון ארוך מאד, אבל היה איזה

סיכום של איזה הצעות קונקרטיזות או כיוון קונקרטי. היו כאלה שרצו להחסיץ

וכאלה שרצו להקל.

ש. גונן: אינני זוכר, כי בסטנדרטות שלי יש רק

מה שאני אמרתי. כל אלוף יכול לבקש רק את

דבריו.

אני מוכרח להוסיף משהו בשביל ר/א לסקוב.

אני מוכרח להביא דוגמאות כי אין לי ברירה:

ב 9 לחודש זמם סינר של יחידה 300 בערבה

וגם ל מעבר לגבול הירדני היה להם חשוד, והם הרגו אותו. "נודע לי אתמול שהם

לא דיווחו. לא רק שאסור היה להרוג את הגמל מעבר לגבול, אלא הם גם לא דיווחו.

כל הסיור יושב בכלא.

הם הרגו גמל?

היו"ר אגרנט:

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

הער: אלוף ש. גונן

ש. גונן:

הם הרגו גמל ירדני מעבר לגדר, לא דיווחו.

השיטה של הירדנים היחה, של הכדואים - שבטביל

כל דבר כזה הם שמים פוקש, וכרוכ המוקשים היו לנו נפגעים, אז הם ירדו על גמל

והרגו אותו אלא סיפרו, לו הם היו מספרים, היינו באים במגע עם הירדנים

ומשלמים את הגמל.

י. ירדני:

דרך אגב, זה רק לאינפורמציה - מה שקרה בסנטה-

קרינה לפני כמה ימים היחה בעיה של חוסר

משמחה?

ש. גונן:

לא, זה היה סיור מטה רשמי והם עלו עם שני ג'יפיים

עם שושיאיות, בג'יפ אחד נשבר האקס אקטואה האחורי

אז הם נסעו כהנעה אחת קדמית, ונשבר גם הציר הקדמי, בג'יפ השני התקלקלה משאבת

המים, מזל רע. והם התחילו ללכת ברגל, והתחילה סופת שלג, והיה להם קשר.

י. ירדני:

בכל אופן זה היה סיור רשמי?

ש. גונן:

סיור רשמי. יש דיון עם השיקול שלו אם לעלות היה

צורך, או היה צריך לרדת, אבל אין עכירה.

זכנצול:

מה עושות בנות בסיור כזה?

ש. גונן:

היה להם מותר לקחת, אחת היחה מסקית חינוך

והם נסעו לראות סרט, איך לארגן את זה. זה לא בניגוד

לחוק. זה לא היה טיול על כל פנים, מצ"ח חוקר, נחכה. קבלתי דו"ח ביציים, אגב,

הילדה יצאה מכלל סכנה.

היו"ר אגרנט:

אני לא מבין, מדוע אחת הבאת את המקרה עם הגמל?

הבאתי בגלל הערה של ר/א לסקוב במעליה בפעם הקודמת

ש. גונן:

שהייתי.

אם אחס רוצים עוד מילה אחת על פיקוד דרום, אני

אומר את זה בדיון מסכ"ל - שכזוע שיגרתי עם מבצעים אטאטאטא וסיורים ומארכים

ר.ב.א.

- 36 - 40

ועדת החקירה - 22.1.74

ששיבה סי"ג (אחה"צ)

הער: אלוף ש. גונן

שום דבר לא בסדר.

ג.בנצל:

יחידה 300 שהזכרת, זה של מעוטסים?

ע. גונן:

כן.

הי"ר אגרנט.

לא בסדר אתה אומר?

ש. גונן

לא בסדר. והוספתי - שאני אמנע את זה לאט לאט,

זה יקה לי זמן.

אני רוצה לרביע לקצר עכשיו.

יש פה דיון מעניין על קיצור שירות, אילו הם

קיצור שירות היינו נשארים באפריל, יולי אוקטובר וינואר, בלי פלוגות מבצעיות

בהטיבה העורפית בפנינו. זאת אמרתי ב-13 לספטמבר.

אני הצעתי ב-13 לספטמבר להוריד את מפקדת הפיקוד

לרפידים.

אני רוצה לשאול משהו בענין משטר ומשמעת.

י. ירין:

אתה גמרת עם הנושא הזה?

אם אני לא אחזור עם הסטנדרטמה.

ש. גונן:

אבל באופן יסודי?

י. ירין:

כן.

ש. גונן:

אני רוצה לשאול אותך גם כן שאלה. כמון שאתה אמרת

ש. ירין:

בישיבת המטכ"ל - לא נעימה.

אנחנו קבלנו עדושות כלליות לאן דוקא על איקס או

, שבין הנימוקים לדודור המורל והמשטר היתה גם התנהגות בלתי הולמת של מפקדים W

לא רק של טוראים, בזה שהם הירשו לעצמם דרגת היים, שיטת התנהגות, רמת משרדים

וכיוצא בזה, שלחלק אחר זה נראה היה כצבובז וכו' וכו', אתה מודע לבעיה הזו?

לפני כן רשמה רב
בס

- 41 -

דעת החקירה = 22.1.74
ישיבה ס"ג - אחה"צ

העד: האלוף שמואל גונן

ידין:

אני רוצה לשאול משהו בענין מספר ומשמעות. אני רוצה לשאול אותך גם כן שאלה, כמו שאתה אמרת בישיבת המטכ"ל, לא נעיסה. אנחנו קיבלנו עדויות כלליות, לאו דוקא פ"איקס" או "רוי", שבין הנימוקים לדרדור המורל בצבא והמסטר היתה גם התנהגות כלתי הולמת של מפקדים, לא רק טוראים, כזה שהם חרשו לעצמם דרגת חיים, שיטת התנהגות, דמת משרדים וכיוצא בזה שלחלק אחר זה נראה אולי ככזבוז וכו' וכו'. אתה מודע לדבר הזה?

ש. גונן:

רב אלוף ירון, לפני שבועיים - שלושה צלצלה שולמית אלוני ללשכה הרמטכ"ל ואמרה שכחבו לה מכתב ואמרו לה שאלוף פיקוד מרשל בנה לשכה מספוארת במרש"ל, והיא רוצה לדעת אם זה נכון כדי להעלות את הדבר בכנסת או בעתונות. ושאלו אותי אם זה נכון. אני ~~אני~~ לא תקעתי אפילו מספר אחד כלשכה שהפקידו בידו. אינני יודע אם יש לשכות מספוארות או לא, לפי דעתי הגזימו בענין, היו חרבה מאד שמועות שאין להם בסיס, יש חלק מהשמועות שאין להם בסיס.

ידין:

אמרו שהיו אלופים שכנו להם כלשכות, אולי זה במטכ"ל, אינני יודע היכן, איזה מין דלתות כפולות וחדרי מנוחה וכל מיני רמות כאלה שזה השפיע על המורל אח"כ.

ש. גונן:

חדרי מנוחה - כן, יש. דלתות אטומות עשו, אני עשיתי גם אזלי. ועכשיו אין לי דלת אטומה אז כאמת שומעים כל סילה וכל שיחת טלפון. לתגיד שזה הביא להדרדרות מורל, שזה רמת חיים מזכרת עיניים זה...

ידין:

מה שאני שואל הוא אם תוך כדי שרותך כאלוף, לאו דוקא במרש"ל, אם ידעה שיש ריזונים כאלה, כלומר, הכעיה היא פה לא כל כך אכסרלוטית, הכעיה היא איך דברים כאלה משפיעים על מורל ועל התנהגות של מפקדים אחרים וכו' וכו', ללא הוצאת פסק דיין כרגע אם זה ~~הוא~~ או לא.

ש. גונן:

הכנתי את השאלה. בשום אופן לא הייתי מודע לאיזו עובדה חריגה בענין הזה. לא הגיעו אלי ריזונים על דברים כאלה... היה לי,

הער: האלוף שמואל גונן

למשל, כלב כאשר הייתי ראש מה"ד, ביום אחד שמעתי שמרבצים שאני מחזיק סמל בשביל הכלב הזה.

ידין: טוב שהזכרת את זה. אני לא רציתי להזכיר את זה, כי זה לא הופיע כאן בועדה, אבל מישהו אמר לי, והיית ואתה ואמר כדאי לברר. מישהו בא ואמר לי כשאתה היית אלוף פסקוד היית לוקח קומנדקר מיוחד בשביל הכלב שהיה רץ אחריך.

ש. גונן: טוב ששאלת. כשהייתי ראש מה"ד היה לי כלב והגיעו אלי ריבונים שאני מחזיק סמל בשביל הכלב. זה לא היה נכון. באותו יום נחתי את הכלב לנהג שלי במילואים, יש לו מסק על יד חיפה, והוא שמור אצלו. שמע מינשה שכשהייתי אלוף פסקוד לא היה לי כלב.

ידין: אבל כשהיה לך כלב והיית ראש מה"ד היית לוקח קומנדקר בשביל הכלב?

ש. גונן: מה פתאם?

ידין: בסדר, אני שמה לשמוע את החשבה. אני במרחי.

ש. גונן: דיברתי על זה שהצעת להוריר את הפסקוד לרפידים.

לסקוב: בקשר עם מצב הכוננות או בכלל למקס...?

ש. גונן: לא, אני בכלל חשבתי שבאר-שבע זה אנכרוניזם. זה קשור לגבולות הישנים. גם הכאתי הצעה כספית, נדמה לי של 7 - 8

מליון לירות.

חיו"ר אגרנט: מתי זה היה? באותה ישיבה של אוגוסט 1973?

ש. גונן: לא, ב-13.9.73, סטנוגרפה 27/73.

חיו"ר אגרנט: כשענת בענין המשמעת זה גם כן היה ב-13.9.73? אצלי זה

רשום אוגוסט. אז הייתה הסטנוגרפה 27/73.

העד. האלוף שמואל גונן

ש. גונן:

אז היה מספר הסטנוגרמה 23/73 וזו סטנוגרמה מספר 27/73.
 כאן אני רוצה לומר על/סטנוגרמה 27/73. "אני אשתדל להשמע יותר מודאג מהתעצמות הערביה" (לנדוי: איזה עמוד?) אינני יודע. (לנדוי: בקשר עם סאדא "עופר"?). כן. אני אספתי שאני לא נכנס לויכוח בעניין אויר ויס, אני מתנצל ומסביר למה אינני מדבר על חיל האויר וחיל היס, ואני מדבר רק על כוחות היבשה. "ואני כן מודאג, יותר ממודאג, וחושב שצריך לעשות רכיזה טוטלית. יש לי כאן מספרים, אני לא בטוח שהם נכונים. ב-1977 יהיה לערכים צפ"י שהזוי היום ב-3000 טנקים בערך, יותר מה שחשכנו שיהיה להם, לערכים כולם יחד. "הרפטל התערב ושאל אם זה נכון, והוא חושב שזה לא נכון. אמרתי שזה יכול להיות. אמרתי שאני יודע שהיום קמה עוד רכיזה במצרים, שלא חזינו אותה שהיא תקום עכשיו, ואני חושב שאי אפשר לדעת אם זאת הקדמה של דבר שהיה צריך לקום או שזה תוספת נטו. אנחנו ערים על זרימה גדולה של נשק לארצות ערב. אני גם חושב שהגיע הזמן להחזיל קצת לעצמנו לקלקל את גבולות מדינות האויב. אנחנו במחשבה מחלקים את ארצות ערב ל"מדינות עימות" ו"לא עימות" והגיע הזמן שגם אצלנו נחזיל לבטל קצת את המושג של "מדינות עימות" ו"לא עימות". באויר זה כבר מתבטל, זה יכול סחר בקלות להתבטל גם בשריון. הרוג אותי, אני לא מכין מה סעודיה צריכה צ'יפטיינינג. להתגונן בפני מי? בפני ירדן? לוב תקנה צ'יפטיינינג, והיא תקנה את זה כשכיל מצרים...".

לנדוי: אני עוד לא מצאתי את הסטנוגרמה. זה מ-13.9?

(להלן מתברר שהמרוכר על סטנוגרמה מ-17.3, מס' 28/73.)

ש. גונן: כן. "אני רוצה כאן לומר עוד כמה דברים. אנחנו אמרנו שאנחנו

משיקולים של "אופק" אמרנו שנשתדל. הנוסח השתנה כל פעם
 סד"כ
 "נשתדל", "נבנה" אאאאא, שיתקוף בגיזרה אחת ויכלוס ביתר הגזרות. "סאדא" היום
 עונה לזה. וככל דבר שחשכנו שאנחנו מתכוונים למלחמה שעלולה לפרוץ מצאנו את
 עצמנו הולכים לתקוף בשתי הזיהות בדרום ובצפון, והצורך הזה יכול להופיע סחר טוב.
 מה שטענתי הוא שצריך לתגדיל את הסד"כ שימנה יותר אוגרות, אני לפיקוד הדרום דרשתי

5 אוגרות.

הער: האלוף שמואל גונן

יותר סנקים והרכה יותר אוגדות, ואני אומר שיש מקום לעשות רביזיה ב"אופק".

לסקוב: אתה הסכמת להקטנת החי"ר והחרם"ש? (ש. גונן: כן)

ולחצאת סרגמות?

ש. גונן: לא, להוצאת סרגמות לא הסכמתי.

לסקוב: לעומת הסד"כ שהיה במלחמת ששת הימים.

ש. גונן: לא, לא, אני באופן בסיסי הייתי בעד אוגדה של חטיבות אחידות.

לסקוב: לא, מבחינת הסד"כ של ששת הימים אתה היית בעד ההוצאה.

ש. גונן: אני אחרי ששת הימים הייתי בעד חטיבות אחידות אחידות, הייתי

נגד אחיזה של חטיבות סנקים וחטיבות מסוכנות, חטיבה אחידה

שאו הוצעה הייתה שני גדודי סנקים וגדוד חרם"ש בכל חטיבה. הייתי נגד הוצאת הסרגמות,

גם נגד דגם ד' וגם נגד דגם ג'. רצב אנשי השריון היו נגד זה.

לסקוב: גם תותחי הנ"ט?

ש. גונן: הייתי גם נגד הוצאת תותחי הנ"ט מהחרם"ש. ופה יש דבר חשוב

שאני אומר אותו, כי הוא נקודת המפתח, "לשאלה אחת אין לי

חשבה - מאין לוקחים את הכסף", ואני אומר אני לא יודע כי אינני עוסק בתחשיבים.

בכל אופן אני אומר שכרור לי שסדר הכוחות קטן מדי.

לצדרי: כעיה של כוח אדם איננה קיימת פה?

ש. גונן: יש כאן באותה סטנוגרמה, אני הצעתי להקים אוגדות לא מושלמות,

סדרג לוגיסטי, למשל. בדרג לוגיסטי זה עמד על 4 אלפים - 5

מאות

אלפים איש, עם פחות ארטילריה. כלומר, לעשות יותר דרג לוחם ומראש נדע זאת. אמרתי

את זה בפרוש, אמרתי שהזירה בסיני מתחילה להיות מצומצמת כמו בצפון, ולא צריך לכל

אוגדה דרג לוגיסטי.

הי"ר אגרנט: אתה אומר שחשבת שיהי כוח אדם אינם מספיקים. למת הכוונה?

ועדת החקירה - 22.1.74
 ישיבה ס"ג - אחה"צ

בס

- 45 - 50 -

הערות האלוף שמואל גרונן

ש. גרונן: לא יחסי כוח אדם, יחסי כוחות, סנקים ואוירונס.

יריין: סלח לי, אחת בסוף שאתה קורא מסטנוגרמה 27/73 כי יש לנו

ש. גרונן: כאן הסטנוגרמה הזאת ואין כאן אף דבר מהעניין, כך שברור

שיש פה איזה טעות במספר של הסטנוגרמה.

ש. גרונן: בעניין המפקדה אתה צודק, זה נכון. אני עכרהי בינתיים ליישיבה

של 17.3, והמספר הוא 28/73. אני מסער.

יריין: אחת אלוף פיקוד כבר, כמובן?

ש. גרונן: כן, אני אלוף פיקוד. אני עובר לדרגים בלוגיסטיים. אני אומר

ש"אין לנו מספיק סנקים בכוחות היבשה" אני לא אומר שום דבר

על ארטילריה, נסתדר עם מה שיש. אני לא אומר שום דבר על דרגים לוגיסטיים שעולים

ביוקר, נסתדר עם מה שיש. "נזסף לזה, מכחינת דרגים לוגיסטיים הגיזרה המצרית הולכת

ומקבלת צבע כמו הגיזרה הסורית, תוואי שח צרים יותר ולא צריך לכל אנדרה דרג

לוגיסטיים." אני שוב אומר באותה סטנוגרמה שאי אפשר לפתור את כל הכעיות האסטרטגיות

שמאיימות עלינו, "יש מערך טילי נ"מ רצוף אז נשגש אליו עם כוחות קרקע", זה גם מה

שעשיתי כאן במלחמה.

יריין: מה שאמרת קודם זה עמודים 29 ואילך של אותה סטנוגרמה.

אחרי כן רשמה אג

ישיבה ס"ג - אחה"צ

הערך אלוף גונן

הבעתי לראשון לאוקטובר סטנוגרמה 30/73 זאת הסטנוגרמה

שקדם שאלת אותי עליה, אני רואה מה אמרתי ואני לא מבין כי אין לי את הדקע.

התאריך 1.10.73 סטנוגרמה 30/73. אני לא זוכר מה אמר אלי זעירא, אבל כחוב,

(שם יש דברים שאמר תוך כדי הסקירה שלאלי על

לסקוב:

הראשון לאוקטובר, שלש בבקר, ואחר כך החלק השני הנוגע

(למילואים.)

אחה רוצה לדעה בקשר עם ההערה שלך, בעמוד הזה

ידין:אאאא.

יש ויכוח אם הפילו 12 מטוסים או 13 מטוסים.

זו הלצה כנראה. זעירא אומר. "יכל להיות שבפעם הבאה יפילו 13. יכל להיות שיעשו

אקט נקמני. מה שאני רוצה לאמר, שהצבא הסורי נמצא במערך חרום שלא היה כמותו

למחות בשנה האחרונה. כנראה הסבה לכך, היא הששות מכוחותינו ומתכניות התקפיות,

ובו זמנית גם ישנה חכונה רבה של הנועת גיוסים במסגרת ערבית. אני אומר

זאת, כי פה ושם היו ידיעות די רציניות. כלילה האחרון, למשל, שהיה לכמה אנשים

לילה ללא שינה, למרות זאת אני לא רואה פה את המלחמה. "אלוף גונן. ב-30.3 בבקר

הגיעה ידיעה עם הערכת. א. זעירא. "הקמ"ן קיבל את הידיעה ללא הערכה, כנראה,

אבל במשך 45 דקות נעשו כל מיני דברים". אלוף גונן: "המצרים גייסו מילואים."

זעירא: "כן, מבטליט קורסים, אבל זה דומה לדברים שנעשו בעבר גם באפריל עשו..."

זה רשום אצלך?

לסקוב:

רשום אצלי מה שאני אמרתי.

גונן.

רק המשפט הזה?

ידין.

ועדה החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג - אחה"צ

הער אלוף ש. גונן

א.ג.

גונן :

לא, כתוב אצלי: אלוף גונן: "כ-3,30 הגיעה

ידיעה עם הערכה", אאאאאא אחר כך זעירא אומר

לי, אני אומר והוא אומר, וזה לא התחבר לי, פשוט לא זכרתי.

יו"ר אגרנט:

מה אמרת אז?

גונן : אני היתי קיצוני יותר קצת מזעיקא ואמרתי לו:

" תראה, הם גייסו מילואים", אז הוא הרגיע

אוחי ואמר: "הם גם כיטלו קורסים, אבל כדיוק את זה הם עשו קדם וגם כאפריל."

ירין :

עכשו אולי אתה זוכר במסרה מהי ואיך קבלת את

הידיעה הזאת כ-3,30 בבקר?

לסקוב:

היה צריך לקבל אותה בטלפון.

גונן :

כנראה בטלפון.

ירין :

אתה לא זוכר איך קבלת את הידיעה הזאת.

יו"ר אגרנט:

אתה לא זוכר מפי?

גונן :

אני מתאר לי שמקצין המודיעין שלי.

יו"ר אגרנט:

מה שמד?

גונן :

דוד גדליה.

אב

י. ידין: הוא לא זוכר. הוא ישן. קצין המודיעין של הצפון
אומר שהוא צילצל ואסרו לו שבפיקוד הדרום הקמ"נים
ישנים. איך אתה קבלת את הידיעה הזאת?

גונן: אני קבלתי פה פתק מיוכל שקצין האגם של הפיקוד
אומר שזה הוא העביר. ככה הוא אומר. אני לא
בטוח שזה אותו מקרה. לא צריך להתיחס לזה.

ידין: ברור שזה לא היה מהקמ"ן שלך, כי הקמ"ן לא רק
שלא יודע אלא קמ"ן הצפון אומר שהוא דיבר
עם המשרד של הקמ"ן והם כלם ישנו בבית.

גונן: לי הודיעו בטח.

ידין: אני טבין לפי זה שהודיעו לך. השאלה שלי היא אם
בקשר לענין אחר לגמרי, מענין אוחי באיזה צינור קבלת
את זה? אתה לא זוכר?

גונן: לא יכז להיות מישהו שהמטכ"ל. אלי אף פעם לא
התקשרו.

ידין: לא התקשרו אליך? לא איזה ידיד? קרוב? מכיר?
גונן: אף פעם.

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג - אחה"צ
הערך אלוף ש. גונן

אג

- ראש ענף 5 לא התקשר אתך? לסקוב :
- לא. גונן :
- מפקד האוגדה אולי? דיין :
- לא. גונן :
- לא יכל להיות שמפקד האוגדה? דיין :
- שגייס מילואים הוא לא יכל לדעת. זה היה בא גונן :
מסני אליו.
- לא שגייסו מילואים. שקיבלו ידיעה עם הערכה. דיין :
- זה צינור סודיעיני. נגיד הוא יכל היה להתקשר גונן :
ולהגיד לי שמע, יש תנועה לא רגילה בקו.
- סודיעין שדה יודע יותר. דיין :
- אשאל אוהך, תאורטית, יש לי איזה תאוריה מוזרה. דיין :
לא אגיד לך את כלה. תגיד לי אם זה מתקבל על
הדעת או לא. נניח שמפקד האוגדה בגלל איזה צינורות אחרים לבגמרי, מקבל ידיעה
מאמ"ן שיש ידיעה שהסצרים הולכים לתקוף מחר סחרתים. הוא קיבל את זה מצינורות
שלו, נניח, ידידותיים, יכל להיות שבמקרה כזה כשהוא מקבל ידיעה כזאת מרעיזה
והידיעה אומרת דרך אגב שמחר תהיה מיתקפה כללית של סורים ומצרים. אמאלאאאאא
במקרה כזה לא מתקבל על הדעת שהוא ירים טלפון אל אלוף השקוד וישאל אותו מה קורה?

אג

עד כמה שאני מכיר את אלברט ז"ל, היה מריס
טלפון גם אלי וגם לרמטכל.

ש. גונן

לרמטכל, נניח. אבל יכל להיות שהריס טלפון אליך?

ידין.

כן, אבל אני לא ~~אאמחצא~~ חושב שזה הוא. אני לא זוכר.
זה יכל להיות רק מישהו מהמטה, אולי מפקד חורן.

גונן.

זה לא היה חת-אלוף שליך?

לנדוי

לא, ודאי שלא.

גונן.

מה מדיוק אטרך?

יו"ר אגרנט

אני יכל להגיד מה שכחוב ב-3.30 בבקר הגיעה
ידיעה עם הערכה.

גונן.

זה לא בטוח שזה מה שאמרתי, כבוד השופט, כי זה

מה שהקצרנית רשמה.

זהאפילו לא אוסר שהגיעה אליו ב-3.30.

נבנצל :

זעירא מדבר ואומר היה לנו ליל נדודים. הוא
פתאם מתפרץ ואומר: "ב-3.30 הגיעה ידיעה".

ידין :

אג

באיזה שעה היה הדיון?

יו"ר אגרנט.

בדרך כלל דיון מאתאא מטכל סתחיל ב-8.00.

גונן.

אם היתיב-8.00 בדיון מטכל, יצאתי מהבית

ב-6.30 או ב-6.00. זה לא יכללהיות עבודה שיגרהית. זה אפרו לי בליילה.

כן, אבל ההערכה היתה כנראה שזה לא נורא.

לנדוי.

אחרתהיתה בהלה יותר גדולה.

כשאני אומר "ידיעה עם הערכה" אני מכין שהמלה

גונן:

"הערכה" אומרת טהידיעה לא רצינית.

שאלת אם היה דיון מטכל משמעת. היה ב-4 באוקטובר.

לכל הנושא של משמעת עוד אחזור אחר כך.

לסקוב.

3488

לפני כן אג.
אז.

ועדת החקירה - 22.1.74
ישיבה סג - אחת צ
הער. אלוף ש. גונן

ש. גונן: אם פותר לי להציע, סלע ושזבך יונים זה נושא גדול,
אז אולי את זה נשאר למחר. ואני עכשיו
אעבור לעוד כמה נושאים שיש לי. שובך יונים זה הנושא המרכזי.

אגרנט: טוב.

ש. גונן: נניח במרחב בנושאים הכנוניים אופרטיביים של
פיקוד הדרום, נכנסתי באמצע אם הסטנוגרמות
ואני חוזר לפעולותי בפיקוד הדרום עד שהגעתי למלחמה. אם נספיק, אני אקח
גם את החקופה של 1 עד ה-6 לאוקטובר, קר חקופת הכוננות, אם נספיק אינני מניח
שנספיק.

נכנצל: אולי בפעולותיך בפיקוד הדרום אתה יכול גם לכלול
את אזור אבו-רודס? יש לנו ענין מה נעשה באבו-רודס.
היום מה נעשה שם?

ש. גונן: לא. בשעתו. כמו שדיברת על אזור אילת.

ש. גונן: אני מנסה להזכר אם הספקתי לבקר בכלל באבו-רודס.

נכנצל: תיזכר מפני שלא יהיה טוב אם לא ביקרת.

לסקוב: יכול להיות שמי שהיה במרש"ל, הסגן שלך עכשיו,

הוא בקי במה שהיה באבו-רודס.

ש. גונן: אני ביקרתי באבו-רודס,

נכנצל: יש לנו מספר מכתבים שנוגעים לשם.

ירי: השענה היא שהיה שם ערב רב של צבא - היה חלק חיל

האוויר, חלק חיל הקשר, חלק כאלה ולא היה מפקד.

ש. גונן : ביקרתי בראס-מלאב שזה בגזרה, ושם קבעתי מפקד.

זה היה כמו במסעדה, אוחו דבב היה בראס-מלאב.

באבו-רודס ידעתי שיש, לא הספקתי לבקר. לא ביקרתי. אם אני זוכר נכון.

אבל אי ארשום לי ואביא תשובה.

נבנצל : אם היזכר עוד סחר תאמר לנו.

לסקוב : נדמה לי שמי שבקי בזה זה מי שהיה באותו זמן

המפקד במקום, שזה היה מרש"ל אז. לא?

אבו-רודס בא החת מרש"ל, הורדתם אותו ~~מסעדה~~ מחטיבה 14

ש. גונן : והעברתם למרש"ל?

ש. גונן : אבו-רודס היה תמיד מרש"ל. ראס-סודר היה ב-14

והועבר למרש"ל. אבו-רודס אני זוכר עכשיו,

סאמרו לי, כשטיפלתי במסעדה, אמרו לי שאבו-רודס אוחו דבר. אם הספקתי לבקר או

לא אינני זוכר. אני זוכר שהייתי באזור הנפט, נדמה לי שזה היה בלעיס. יכול

להיות שלא הספקתי לבקר באבו-רודס. מה שכן אני יודע, שלא הספקתי להגיע למרחב שלמה

והכיקור שלי הראשון בשארם היה צריך להיות ב-7 לאוקטובר. כן ביקרתי בראס-מאלאב

אינני זוכר מתי. נבדוק את זה.

היו שם הוקסים של חיל האוויר, והיה שם מסמר שלנו,

של מרש"ל.

לסקוב : היה שם ג"מ אחר שהיתה טענה שהוא לא היה בסדר.

כל מיני דברים.

נבנצל : יש סיכונים גדולים, היה שם מאגר של דלק. כזה.

ש. גונן : אם אני לאטועה, לא ביקרתי שם. זו לא תשובה סופית.

אני רוצה לומר לך מר נבנצל, שבהרבה מאוד מקומות

לא הספקתי לבק. מרחב הדרום הוא גדול וכל ביקור שעשיתי, עשיתי אותו יסודי.

אז לא תוכל לענות בכלל על תלונות בקשר לאבו-רוזס? אגרנט:

אני חושב שלא. עכשיו כפי. עכשיו אני יותר ש. גונן:

פמיליארי עם אבו-רוזס לצערי. אבל אז הייתי פחות.
אלא אם כן אמצא במסמכים כיקור.

אני עובר לארגון. יש כאן מצעעים מיוחדים, אני
לא מקריא אותם, אני לא חושב שזה מעניין במיוחד, אני עובר לארגון. כשהגעתי
לפיקוד ~~הא~~ הרצחתי שינוי במדידת התחמושת של אוגדה 143. אני לא אלאה אתכם
בפרטים. ~~המע~~ זו אוגדה המילואים שכפופה לפיקוד הדרום. מטל האוגדות,
אוגדה 143 היא היחידה שכפופה לפיקוד הדרום, הייתה אינן כפופות.

כלומר, פיקוד דרום אחראים גם לגיוס שלהם? ידין:

לכל - לכוונות, לגיוס. הפעולות שעשיתי בענין ש. גונן:
פרישת התחמושת היו: שהתחמושת והטנקים יהיו
טרושים באותם המחנות. כשהגעתי הטנקים היו במחנות אחרים והתחמושת הייתה במחנות.
אחרים. נתתי הנראה כזו ביולי.

איפה היו הימ"חים של האוגדה הזו? ידין:

בשדה תימן, על יד באר-שבע; מחנה נתן על-יד באר-שבע ש. גונן:
ובפלוגות על-יד קריית-גת.

שם היו הימ"חים? ידין:

כן. זאת התחמושת ארגנתי שזה יהיה באותם המחנות ש. גונן:
שבהם נמצאות החטיבות. לא את הכל הצלחנו לארגן,
אבל את הרוב כן הספקנו. לולא היינו מספיקים היה הגיוס מתעכב.

הרוב הספקתם? אגרנט:

כן. אני רוצה למסור אינפורמציה על הכפופות ש. גונן:
של אוגדה 252 - האוגדה עצמה, זה קצת מסובך,

האוגדה היחה יושבת עם חטיבה קדמית נון, עם חטיבה אחת בעורף וימ"חיס כביר-תמדה, גם כן בעורף. זאת אומרת, מפקדת החטיבה האוגדה ברפידים, עוד חטיבה באזור רפידים, עוד יחידת מהסני הירוס של טנקים באזור ביר-תמדה, נמיד באזור רפידים, ואגד החטיבה הימ"חיס של כל העסק הלוגיסטי, היה כאיזשהו מקום באזור יפן.

אגרנט: באיזה אזור?

ש. גונן: באזור יפן. אולי ברפיח, בצפון.

ירי: איזה אגדים היו שם?

ש. גונן: אגד החזקה ואגד ארטילרי.

ירי: היה ביפן?

ש. גונן: בסביבות יפן, איפה שאולי משרדי הגיוס. אולי ברפיח, נדמה לי

אינני זוכר. זה לא היה כפוף לפיקוד הדרום.

מה שהיה כפוף לפיקוד הדרום היה הקו הקדמי, ורק מבצעת. זאת אומרת, פיקוד הדרום היה מוסמך לתת פקודות מבצעות לא ארגוניות, לא מנהליות אלא מבצעות. למפקדת האוגדה רק פקודות כאלה שנוגעות לטנקים שבקו הקדמי. המעוזים כן היו כפופים דרך האוגדה לפיקוד הדרום. פיקוד הדרום לא היה יכול לתת פקודות לאוגדה ביחס לשום דבר בחטיבה העורפית. עכשיו, בחטיבה הקדמית שמבצעת כן כפופה דרך האוגדה לפיקוד הדרום, הפיקוד לא אחראי לכוננות שלה. נגיד אם יש טנקים מקולקלים, זה ענין של הגיס. זאת אומרת, שכפיפות פיקודית של 252 היה לגיס. כפיפות מבצעת לחטיבה הקדמית. זהקשה קצת לעכל, אבל ככה זה היה. הבאתי את המסמך של אג"ס תוא"ר (הכנון וארגון באג"ס) שהילק את האחריות בדיוק בין פיקוד דרום לגי"ש להחומים השונים.

ירי: מטתי זה?

ש. גונן: המסמך הוא מ-21 לפברואר 1973. הסימוכין אני

יכול לומר, אבל זה נמצא בתיק. אני רוצה כאן

לומר שלמרות שכפיפות היחה כזאת, לא היו לי שום קשיים בעבודה עם האלוף. אני למשל

לפי החוק, כשבאתי לפיקוד הנהגתי ישיבות מפקדים, זה לא היה נהוג קודם, אחת לחודש או פעמיים בחודש. זה לא היה נהוג.

אברנט: מי זה מפקדים?

ש. גובן: ממת"סים ומעלה. מפקדי יחידות עצמאיות או מת"סים ומעלה.

יריין: מפקד גדוד ארטילריה נכלל ביחידה עצמאית?

ש. גובן: לא. גדוד 242 424 אין לו מת"ס אז הוא נקרא

יחידה עצמאית. למשל, לא הייתי מוסמך לקרוא

לישיבות מפקדים את המת"ס של החטיבה תגורפית. את מפקד האגד ארטילריה של סיני. לא הייתי מוסמך, אבל לא היו לי בעיות, הייתי גומר עם אלברט והם היו באים. כלומר, זה עבד דרך יפה עם אלברט ז"ל. לו היינו הולכים לפי הספר שהיה מעורר קשיים. אני אחר-כך כשאדבר על הכוננות אגיע לזה שרציתי לזווד את ימ"ח ביר-המדה יום קודם, ולא יכולתי, לא היה לי אישור, כי זה לא היה כפוף לי.

לנדוי: למי זה כפוף? היחידה העורפית?

ש. גובן: למפקד האוגדה והוא לצורך זה למפקד הגיס, לברן.

היתה לזה הצדקה אידיאולוגית.

יריין: מה ההצדקה?

ש. גובן: המערך הסדיר הוא זה שמכשיר את הטנקיסטים.

אם הפיקחים יכשירו את הטנקיסטים, כורתים את

הענף של הגיס, כי הכשרת המערך היא אחרית חילית של הגיס.

יריין: כלומר האוגדה השנייה, האוגדה שברן בדיעבד פיקד עליה,

זו אוגדת מילואים של הגיס שמתכנסת על בית הספר

בעיקר?

ישיבה סג - אחה"צ
הער: אלוף ש. גונן

זו אוגדה סדירה. כן זה אוגדה סדירה. ש. גונן:

אז אם כך זו אוגדה שניה סדירה של החיל. ירי:

כן. אוגדה סדירה שהייתי אומר באורח אורגני ש. גונן:

היתה בנויה על חטיבה 7 ועל בי"ס לשריון שזה סדיר
וחטיבה מסוכנת במילואים. ואגדה ארטילרי מפקדה וסדיר ויחידות במילואים.

זאת אומרת, למעשה ~~מה~~ אלה היו שתל האוגדות הסדירות? ירי:

כן. אבל זה לא יצא כך במלחמה. ש. גונן:

החטיבות
אני מביין. מה עם ~~החטיבות~~ המשוריינות בצפון? ירי:

אחת הייתה והיא הייתה שייכת לא לאוגדה לחירום
ל-210. ש. גונן:

אבל יום-יום היא הייתה כפופה כולה לפיקוד? ירי:

כן. הייתה כפופה כולה לפיקוד ישירות. ש. גונן:

ראיתי ביומן של אג"ם מבצעים, ב-4 לחודש לא ירי:

אשר לזווד את ביד-תמדה.

אני ביקשתי ויש לי סימוכין. ש. גונן:

למה? ירי:

אני הצדדתי בדיון מטה ביום ששי בערב, אמרתי ש. גונן:

לדרוש כל מיני דכביס, אמרו לי במטה שלי, שלא יאשרו.

אמרתי - יאשרו או לא יאשרו, אינני יודע, אנחנו הקבלעים לענין, צריכים לדרוש.

לא שחשבתי יותר מהם שחיה מלחמה, אבל חשבתי שמחובתי לעשות את הדברים האלה

מה גם שזה לא עולה כסף. בעצם זה כן עולה, מכניסים תחמושת ומוציאים, ואז התחמושת

הזו לא חוזרת למחסן. כשמוציאים תחמושת סנק מהמחסן ומכניסים לטנק ומוציאים,

התחמושת לא חוזרת למחסן, אלא לכסיס חיל חמוש לבחינה. זה כן עולה כסף, אבל בכל זאת.

לשאלה הקודמת בקשר לשלוש וחצי בכור - יוכל
דיבר עם קצין האג"ם של הפיקוד, הוא אומר שחבר שלו באמ"ן אמר לו על הידיעה
הזו והוא צלצל לרמ"ח מבצעים (ראש מחלקת מבצעים) וביקש ביטול חופשה. וראש מחלקת
מבצעים אמר לו, תן לי לישון. אחרי זה הוא צלצל אלי, סיפר לי את הסיפור,
אז אמרתי לו - תגיד לראש מחלקת מבצעים שאם הוא לא יעשה ביטול חופשות,
אני מיד מצלצל לרמטכ"ל. ואש ראש מחלקת מבצעים הוציא מבדק על ביטול חופשות.

הידיד

אח שם ~~אמ"ן~~ שלו הוא לא זוכר?

ידין:

הוא יגיד את שמו. הוא אמר עוד דבר - שהידיד
שלו קיבל על הראש למה הוא נתן לו ידיעות חמ"ם

ש. גונן:

לאיש ההוא.

אחרי כן רבא.

ועדה החקירה - 22.1.74

- 71 -

לפני כן רשמה א.ו.

ישעיה ס"ג(אחה"צ)

ר.ב.א.

העד: אלוף ש. גרונן

ש. גרונן:

אחרי שאמרת - שאני אפנה לרמסכ"ל, הם באמת

ביטלו את החופשות, הידיעה על ביטול חופשות

סדיר, זה ישנו אחר כך.

היו"ר אגרנט:

זה היה בראשון לאוקטובר?

ש. גרונן:

ב-2 לפנות בקר. בלילה שבין הראשון והשני.

בספטמבר פקודה קבע לאוגדה 143, אני מדבר על

ארגון. פקודת קבע לאוגדה 143. לא היו פקודות קבע. בספטמבר הגיע ג'קס תה-אלוף

אבן, אז הוא היה אלוף משנה, קראתי לו ואמרת לו - שהמצב באוגדה לא בסדר.

י. פריד:

מה היה תפקידו?

ש. גרונן:

ראש מטה באוגדה. סליחה, התפקיד שלו היה סגן

מפקד אוגדה. אמרת לו - שהמצב לא בסדר,

צריך לארגן את האוגדה, נחתתי לו את ספטמבר כזמן להתארגן, ובאוקטובר הייתי

צריך לבוא אליו לביקור. המצב באוגדה לא היה בסדר מבחינת ארגון ומחסנים,

הוא עבטו אמר לי - שזה לא בסדר. זה יותר פשוט. לא היו פקודות קבע לאוגדה.

נחתתי לו פקודה לכתוב פקודות קבע עד ל-25 לספטמבר.

י. פריד:

אריק כבר היה מפקד האוגדה אץ? היה לו כבר

מינוי חדרום אז?

ש. גרונן:

כן, אבל כאן מפקד האוגדה לא אחראי לזה.

זה הצוות הסדיר.

מפקד האוגדה בא א להרגילים וסיכומים.

אני מקצר הרכה דברים שנראים לי לא כל כך עקרוניים

שעסקנו בהם. אני שוב חוזר - שב-10 לאוגוסט אנחנו דרשנו שהפיקוד ירד לרפידים.

י. פריד:

כל המפקדה, או ממפקדה העיקרית?

ש. גרונן:

כל המפקוד. ומפקדה אוגדה 252 תעבור להיות

אוגדה מילואים זה, יקוד יכול לפקד ישירות על כך

ד.ב.א.

- 72 -

ועדת החקירה - 22.1.74

שיבה ס"ג (אחה"ב)

תעודת אלוף ש. גונן

ש. גונן: לצורך זה רייה להקים שני חתמים בסיני.

(חתמים אלה חטיבות מרחב).

ש. ידעין: שני חתמים נוספים?

ש. גונן: במקום, חטיבת שריון אחת עמדה להתפרק כדי שיהיה

קיצור שירות, אצא ההצעה של הפיקוד היתה -

שאת השניה להחזיק מאחור למילואים, להחזיק שני חתמים במפקדת הכיקוד חשב

ברפידים, נחתי פקודה לפיקוד - שהיילים חתמו על נשק לפי מספר, היה נהוג

שעל נשק יש מספר תכוע וזה היה נהוג שהייל חתם על עוזי, הוצאתי פקודה -

שהיילים צריכים לחתום על מספר עוזי ותוא צריך להתזיר את אותו מספר.

היתה אז מכה גניבות נשק בצבא, חשבתי שיחס אישי אל נשק, שאדם חתום על

נשק אישי ואי-אפשר להחליף בין חברים, יביא להקטנת אובדן הנשק. לא היה לי

מספיק נסיון כדי לדעת אם זה הצליח או לא, אני חושב שבדיעוץ מטכ"ל נתן פקודה

לעשות את זה בכל צה"ל, אחרי שהצעתי את ההצעה הזו.

עשינו סדרה של דיונים שלא נגמרו, היו כמה יחידות

באוגדה, שפיקוד הדרום כפף לאוגדה - אחד מהם זה ית"ם (זו יחידת תחזוקת מעוזים)

אני התחלתי בדיונים עם האוגדה, שיחידת תחזוקת מעוזים תהיה פיקודית, כלומר,

השיטה הזאת שלחה לאוגדה את כל האמצעים של הפיקוד ושיסחדר בעצמו, לא נראתה לי.

רציתי יותר לשלוט בארגון, אותו אדבר הצמ"ד (צידור מכני הנדסה) היה מפעל

ע"ש האוגדה, ורציתי להעביר אותו לשירות לפיקוד, הדברים האלה לא נגמרו.

הסנקים הם 60, חטיבת 600...

הסנקים מה?

היו"ר אגרנט:

מב"מ 6 קוראים לזה בעברית, אלה הסנקים של 600

ש. גונן:

של אוגדה 143, שהיו אתם בעיון עם המקלעים.

עם המקלע השני?

ש. ידעין:

ד.ב.א.

- 73 -

וערך החקירה - 22,1,74

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

הער' אלוף ש. גונן:

עם המקלע המקביל. הוא לא התאים. אחר כך

ש. גונן:

הביאו מקלע שהתאים, אז הוא לא נכנס לסנק,

היה צריך לכנות איזה מתאם. טוב עסקתי בזה מילי.

זאת הייתה היחידה שהיו לה אחר כך בעיות

ש. ירדין:

עם המצבריים עם ניילונים? (שעטפו את המצבריים

עם ניילונים זכתוצאה מזה לא היה ...)

גדוד 7409

ח. לסקובי:

אתה לא יודע על דבר כזה?

ש. ירדין:

לא. אסור לעטוף מצבר עם ניילונים

ש. גונן:

כי לבז אין לאן לצאת.

נמסר לנו - שבזמן המלחמה, לקראת המלחמה,

ש. ירדין:

גדוד שלם או חטיבה, יצאה מכלל משחק די הרבה

זמן, בגלל שהסתבר שמישהו עטף את המצבריים בניילונים.

בפיקוד דרום?

ש. גונן:

אני לא יודע אם בפיקוד הדרום, כלומר הם פעלו

ש. ירדין:

בפיקוד דרום, אבל מאיפה הם באו אני לא זוכר.

אני לא זוכר אף חטיבה במלחמה שיצאה מכלל

ש. גונן:

פעולה.

לא. היא לא נכנסה לכלל פעולה כמה זמן. אחר כך כנראה

ש. ירדין:

תיקנו את זה. אני זוכר משהו מסוג זה.

יש לי הרושם שזה היה בצפון.

צמנצול:

אני עכשיו עברתי בראש את כל החטיבות בדרום,

ש. גונן:

כולם נכנסו לקרב.

אולי זה בצפון.

ש. ירדין:

ד.כ.א

- 74 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ששיבה ס"ג (אחה"צ)

העדי אלוף ש. גונן

אני יכול להביא לך את המספרים של החטיבות.

ש. גונן:

כולם זכנסו לקרב.

זה גם כן היה מ 60, אני כמעט בטוח.

ש. ירדי:

לא אין שם.

ש. גונן:

טוב לא חשוב. דרך אגב, יש לנו את זה בחשוכה

ש. ירדי:

של ברן, שאלנו אותו.

.424

ש. גונן:

מה זה 424?

ש. ירדי:זו אותה סערת שקד, באחי אליה ~~לגאקא~~ש. גונן:

לכמה ביקורים, ויש לי כאן סיכום של

מגישה אישית, אלוף מפקד 424:

(1) להפסיק סרטור חיילים, ושל איתנו עוצם

בלי משפט.

מספר הערוח על משך אימונים, כמה זה צריך

לקחת אימון הלוחם.

ופקודה אחרונה - שצריך להכין תכנית אימונים.

לא היתה להם תכנית אימונים.

מה היה הדבר השני?

היו"ר אגרנט:

השני זה הערות ענייניות.

ש. גונן:

והשלישי - שלא היתה להם שום תכנית אימונים.

הפרק הבא - אימונים ותרגילים.

היה תרגיל של אוגדה 143 באוגוסט.

מפקד האוגדה לא היה בתרגיל, הוא היה כבר עסוק במערכת הבחירות וג'ק ניהל את התרגיל, מפקד על התרגיל. כאשר הייתי ראש מה ד, קבעתי שהתרגילים האלה יבוצעו

ר.ב.א.

- 75 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג (אתה"צ)

הער' אלוף ש. גונן

ש. גונן:

חחח שר אחת, - של מפקד הגיס, כך שאת החרגיל ניהל ברן, וב' קי היה מפקד האוגדה.

חסלה לי רק לקריאה ביניים - אתה קבלת את הפיקוד ש. ירין:

מאלוף ~~אמא~~, המינף של אלוף שרון כמפקד האוגדה של שרון

143 היה בו זמנית?

באותו יום.

ש. גונן:

אני מניח שזה היה בהסכם או בחיאום?

ש. ירין:

זה נוהג דרך אגב, לא בקשר לזה, זה נוהג

שאלוף פיקוד בצה"ל מראש מיעדים אותו שהוא יהיה מפקד אוגדה?

אברהם יפה.

ש. גונן:

אברהם יפה זה היה מקרה היסטוריה, אני מדבר

ש. ירין:

על נוהג.

אם יש מקרה אחד יכול להיות עוד אחד, בוא נחפש

ש. גונן:

עוד אולי, חסיד יש יותר אלופים מאוגדות.

עכשיו כבר אולי לא.

זה היה אז נוהג מוכן מאליו וברור, לא היו

ש. ירין:

איזה בעיות אז?

להודות על האמת, אני לא הייתי מאושר אז.

ש. גונן:

לא היית מאושר אז?

ש. ירין:

לא, לא אגיד שאמרתי - שאם זה יקרה אני מתפטר,

ש. גונן:

לזה זה לא הביע.

אבל פחות מזה אמרת?

ש. ירין:

אמרתי - שאני לא מאושר, לא הבעתי חתנגדות תקיפה.

ש. גונן:

באותו חרגיל לרדי שאלוף הפיקוד היה עסוק במערכת

ש. ירין:

הבחירות,

ר.ב.א.

- 76 -

וערת החקירה - 22,1,74

ששיבה ס"ג (אחה"צ)

העד: אלוף ש. גונן

לא אלוף הפיקוד.

ש. גונן:

סליחה, אלוף אאאאאא הפיקוד הקודם, ספק

י. ירדי:

האוגדה. הוא אבל בא לקבל דו"ח מה קרה?

הוא היה בסדר. א) הוא קבל אישור לזה. הוא בא

ש. גונן:

לסיכום.

אתה תגע בנושא של התרגיל?

ה. לסקוב:

אני יכול להביא את הנושא של כל התרגילים, כי

ש. גונן:

אני עוד הכתבתי אותם כאשר הייתי במה"ד.

זה היה תרגיל עם משימה טקטית או אימונים?

ה. ירדי:

לא זה תרגיל שלדי עם בעיות דומות לבעיות

ש. גונן:

של האוגדה במלחמה. בעיות צליחה,

זה היה קרב התקלות או קרב יזום?

ה. לסקוב:

יזום ראשון והתקלות אחר כך. הבעיות שהיו

ש. גונן:

שמהיה צליחה מכשול רחב, התקפה יזומה עם

שימוש באויר. קרב עמוק. קרבות נגד שריון. אחר כך קרב על מערך בעומק חפוז,

זה בערך היה. אבל אני יכול להביא את הלקחים בדיוק. את הלקחים אני עוד אכתוב.

בדיעבד אחר כך בקרב קרה, שחטיבה 14 נחספה

ה. ירדי:

לאוגדה הזאת, היא מראש הייתה שייכת לאוגדת

או לא?

לא.

ש. גולן:

כי היא סדירה. בתרגיל הזה למשל?

י. ירדי:

בתרגיל הזה היא לא הייתה. היו אצלה החטיבות

ש. גונן:

האורגניות. חטיבה 600. חטיבה 421 ו-875 ומפקדת

חטיבה צנחנים והאגד הארטיילרי. עשינו תרגיל פינוי רפואי בחעלה. היו הערות שתוקנו.

ב-25 לספטמבר עשינו תרגיל ארטיילריה אויר לבנדריגו. טיווח תותחים ע"י

3501

ר.ב.א

- 77 - 80 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג (אחה"צ)

העדי: אלוף ש. גרונן

ש. גרונן: 10 טיווחים ע"י 6 טייסים, היו קצת תקלות

כרגיל. דבר עיקרי שהחלתי לעשות ולא גמתי - החלנו לבנות בתל-יירות מתקן

אימונים פירווי. שהרעיון היה - שכל מי שבא לתעסוקה אגאגאגאג מבצעת ולמרחב

פיקוד הדיוס, יעבוד שם את האימונים שלו. זמיקוח פיקודי אחיד ומרוכז, כל המקצועות,

כולל שבחים, כולל חובשים, כולל חובשים, וכל אחד מקבל השלמות במקצוע

שלו המפזיפי.

המשך דבריו רשם ב.צ.ס.

העד: האלוף שמואל גונן

למרש"ל, אלה שהולכים למרש"ל, התחלצו כבר לאמן בספטמבר,

המיתקן התחיל לפעול בספטמבר, לכוחות בסיסי עוד לא הסקנו להתחיל את האימונים.

הם גם היו אלה שקיבלו את האימון שלהם במעוג שם. ידין:עד שבאתי היה להם מעוג, אני רציתי את המעוג לבטל. ש. גונן:מעניין אותי לדעת, מדוע חשבת אז שאת האימון של אלה שהולכים ידין.

לקו יותר טוב לחת להם במיתקן פיקודי בחל-ירוחם מאשר באיזה

מעוג שע"י הקו, חתת פיקוד של אנשי הקו.

חראה, רב-אלוף ידין... (ידין: אני אינני טוען נגד זה, אני ש. גונן:

רק שאלתי שאלה.) זוהי גם שאלה של אופי. אני אלוף פיקוד, אני

רוצה לראות מה עושים, אני רוצה להכתיב חכנית אימונים, אני רוצה להיות בטוח שכל

חובש, אם הוא במרש"ל או בחעלה או באזור סיני יעבור את אותם האימונים, זה נותן לי

בטחון בחכנית אחידה. המעוג לא היה ע"י מפקדת האוגדה.

אבל למי הוא היה כפוף, לחטיבה? ידין:אני לא יודע בדיוק. הוא היה ב"טרקלין", מפקדת האוגדה ש. גונן:

ברפידים, מפקד האוגדה איש עמוס מאוד. כשאני מקים מיתקן פיקודי

אני שם רב-טרן....

סלח לי, זה מעורר שאלה חדשה, למי היה כפוף המעוג? ידין:אינני זוכר כרגע. ש. גונן:ל-275. לסקוב:אני לא יודע, אבל זה הגיוני. אם הייתי אוסר חיוב תגיון הייתי ש. גונן:

אוסר סכן, כי זה קרוב אליו.

הוא ישב בכלוזה? ידין:כן. ש. גונן:אבל אני עוד רוצה להבין את זה. אתה אלוף פיקוד, וכל מה שיש ידין:

03503
03503

במ

- 82 -

ועדת החקירה - 22.1.74
ישיבה ס"ג - אחה"צ

העדן האלוף שמואל גונן

לך בפיקוד הוא חתם פיקודך, מה מפריע לך להעביר את תכנית האימונים, שיטת האימונים, כאמצעות מעוז? המעוז הוא גם כן שלך.

ש. גונן: אם אני רוצה לקבוע סטנדרטים, ואם אני רוצה שהסטנדרטים

יהיו אחידים, ואם אני רוצה שתהיה לי יכולת השואה בין

יחידות, אני צריך להעביר את כולם באותו בי"ס. וזה הרעיון של בי"ס חילם. ואם יש לי בי"ס אחד אני יודע איזו יחידה יותר טובה איזו פחות טובה. יש לי מודד אחד, הוא טוב או רע, אבל הוא אחיד לכל היחידות שבמרחב הפיקוד. אם יש לי שני בתי ספר אני כבר מתקשה לדעת. אם יש לי בי"ס אחד ב"טרקלין" הוא רחוק בכלל מהעין, ולא רק מהעין שלי, גם מהעין של מפקד האוגדה. וחשבתי שבסיס אימונים אחד, פיקודי, זה יותר יותר טוב. אגב, בפיקוד הצכון זה היה כך, במרכז - לא. אני גם לא הייתי בטוח שהם עונים לקראת הקרב במאה אחוז בסדר.

היו כל מיני אימונים שלא כל כך חשוב להזכיר אותם כאן.

חשוב כן להזכיר את ימי הקרב. התחלנו להנחיה ימי קרב, תרגול ימי קרב. עשינו את זה במחוז הנגב, כאילת במרש"ל זה היה צריך להיות כסיני. במחוז הנגב זה היה מוצלח מאוד, במרש"ל - היה רע מאוד, כן, נזכרתי, היה גם בסיני.

היו תרגילי הג"א, אימונים. אני מחפש דברים מיוחדים באימונים,

במה שאני מזכיר כאן.

עמדתי לעשות תרגיל קשר פיקודי. היה חשוב לי את רמת הפיקוד

לתרגל, כי לא אימנו אותה אף פעם בצח"ל. כראש מה"ד ניסיתי את התרגיל הש"ד(?) במח"ד/500 לעשות כתרגיל פיקודי, שהפיקוד, כל פיקוד, שהאוגדה שלו חתאמן, יתורגל גם ברמת הפיקוד העליון, וזה לא מצליח. ואז כשקיבלתי את פיקוד הדרום התכוונתי לאמן את מפקדת הפיקוד. אני לא הספקתי לאמן אותה, ובמלחמה, הימים הראשונים - זה לא היה בדברים גדולים, בדברים הגדולים שלטתי אני על הממ"מ המפה - זה סימון מפות של קמב"צים, הרמה הייתה נמוכה.

אמרתי כבר קודם שהכנסתי שיגרה של עבודה מטה, ויוני מפקד, ק,

הער: האלוף שמואל גרונן

שלא היו קודם, ספורים וביקורים, ארגנה מערכת ביקורות כפיקוד שאיו מורכבים משלושה דברים. מיסדתם אח ענין ביקורי האלוף - יש ביקור אלוף ויש ביקורת אלוף. כשיש ביקור אלוף, זאת אומרת, שאין הודעה ולא צריך להתכונן. הוא בא לראות יחידה. הוא לא בא עם כל המטה, הוא בא עם חלק מהמטה או עם קצין מטה אחד. ביקורת אלוף - היחידה יודעת מודש קודם והיא צריכה להתכונן, המטה בא מספר ימים לפני הביקורת, בחתך אצפי, הוא בודק את היחידה כולה. האלוף בא אח"כ, עורך ביקור שסחי ושומע סיכום של ביקורת המטה. לקראת הביקורת לא צריכות להיות הערות. וחוזר מזה ביקורות פתע של חוליות קטנות, בין אגפיות, שמרכיבים אותן לצורך זה. אאאאאאאאאא

עשינו ביקורת כוננות צריחי טנקים ב-252.

ירי: מתי הייתה הביקורת האחרונה?

ש. גרונן: אני צריך לחפש במסמכים.

ירי: אני שואל אותך על כך מכיון שקיבלנו ידיעה, הודעה, על כך שהטנקים שהלכו ל"בודפשט" הצריחים של אחד או שנים לא פעלו.

הצירוף זה שייך לצריחים?

ש. גרונן: כן. הביקורת האחרונה הייתה ב-2.8. אני רק רוצה לומר שזו הייתה ביקורת שלי ככוננות, אבל זו לא אחריות שלי, של הפיקוד.

לסקוב: כל כמה זמן הגיס הספיק לעשות ביקורת אצלך כפיקוד על 143 ועל 252.

ש. גרונן: פחות על 143 היה חייב אאאא, על 252 היה חייב אאאא יודע, אבל אינני יודע, זו שאלה שצריך לברוק אותה.

ירי: אחת אומר שעשיית ביקורת על כוננות צריחים. השאלה היא. מה, האם? הרי זו לו אחריות שלך?

ש. גרונן: אמרתי שזו כוננות. צריחים לא הקינים הם כפופים למבצעים, דאני רוצה שהם יהיו בכוננות.

ידין: הבעיה הזאת של צריחים של סנקים זו רעה הולת, זו בעיה ידועה
אן לא?

ש. גרונן: המקצוע שלי זה צנטוריונים.

ידין: הסנקים האלה שהלכו ל"בורפסט", איזה סנקים היו?

ש. גרונן: פטוניהם. זו מערכת שצריכה לעבוד כתנאי שאי אפשר להחזק כראוי.

לא יכול להיות דבר כזה, שאתה מעמיד סנק לשנה, ואתה בא אחרי
שנה והכל בסדר, זה לא יכול להיות אף פעם. מעצם העובדה שהכלי עומד הוא מתקלקל,
ישענין של דליפות והפקונגים של השמן. מערכת הצידוד בצנטוריון היא חשמלית,
בפטוניהם היא על שמן, אז אם פקונגים עומדים הם מתקלקלים.

ידין: אם במקרה שהסנק הזה שהגיע ל"בורפסט", האחד או השניים, אינני

זוכר כמה, אם הצידוד שלו לא היה בסדר, לפי דעתך - זו אחריות

של מי?

ש. גרונן: האוגדה והגייס. על מה שהפיקוד אחראי מבחינה הימושית זה מסוכך

במקצת. הוא אחראי לנשק למעוזים, על 143 ועל יתר המרחבים

פרט לסיני.

ידין: המצב הזה שתארך במקורה תואם (?) זה יחסי הפיקוד שהיה בין
האוגדה

אחראי והפיקוד - זה היה מאז ומתמיד? כלומר, מאז שהוכנסה

האוגדה לקו, המיד זה היה קבוע?

ש. גרונן: אני ציינתי שביני לבין אלברט זה עבד. אינני יודע איך זה היה

לפני אלברט, איך זה היה לפני שאני הגעתי, אבל ביני לבין

אלברט זה עבד.

ידין: היה מישהו שעורר בזמנו או בזמנך, אתה אומר שהייתם לזה הצדקה

אידיאולוגיית (ש. גרונן: לא אמרתי הצדקה), הסבר אידיאולוגי.

היה מישהו שעורר את זה שכאן צינור הפיקוד הוא די מסורבל ולא טוב.

ש. גרונן: זה עלה כמה פעמים כריוני מסכל, אני לא זוכר ע"י מי.

ידין: אבל הפלו את זה?

ש. גרנן: כן. בכל אופן אחת הסיבות לכך שאנצילעשוה אוגדה פילואיס כפופה לפיקוד דרום, שפיקוד הדרום ישב בפיקודים ולא יפקד ישירות על הקו זה היה ב.ל.ל שרשרת הפיקוד.

יש בעיה מעניינת במנהל צבאי, כשאתה מדבר על אחריות וסמכות.

כשי לך אחריות ואין לך סמכות - אחת לא יכול לתרגל את האחריות, אם יש לך סמכות - אחת לא יכול לא להיות אחראי. והיתה כאן חלוקה מוזרה של אחריות וסמכות. אינני אומר שזה הפריע בענין הזה למשהו, אבל באופן בסיסי זה לא בסדר.

ידין: אבל בכל זאת זה הפריע, אם אתה אומר לי שהמצב של כוננות

הטנקים שצריכים להגן על הקו שאתה אחראי עליו באופן פורמלי

זה לא אחריותך, אלא שזו אחריות של מישהו שאיננו אחראי באופן פורמלי על

הגנת הקו, אז זה כאן משהו לא בסדר, או שרק כך נדמה לי?

ש. גרנן: לא, זה לא נדמה לך, זה לא בסדר. אפרתי דבר גוסף והוא שבחיים הפרקטיים זה לא היה משנה....

ידין: זה היה על בסיס של יחסים אישיים, אבל מכחינה פורמלית של

אחריות?

ש. גרנן: כשלמרחי עבודת מטה בקמברלי למרנץ - והאנגלים מאד מקפידים

על "סיק"ים ומקודות וראשי פרקים ומי אומר למי מה - במרנץ

אח הפרק אז המדריך אמר: עכשיו אני אביד לכם את העיקר. כל זה זה "ריג'יד",

זה ידוע, זה גוהל, אי אפשר אחרת, אבל כל זה עובר אם יש יחסים טובים בין

האנשים, אז פה המערכת לא היתה "ריג'יד" ולא היתה בסדר, אבל היו יחסים טובים

בין האנשים, וזה פעל.

ידין: אני בכל זאת בנקודה זאת רוצה להבין - מה הסטטוס, למשל, של

גרנץ ארטילריה שמצצה חתה פיקוד הפיקוד, מי הוא האחראי

לחזוקה היעילה של הארטילריה, המבצעת, כלומר, שהחומה הוא מחזייע ומצטרף

וכו'.

הער: האלוף שמואל גונן

- ש. גונן: גדוד ארטילריה סמוצב היכון?
- ירי: בפיקוד שלך.
- ש. גונן: השאלה היכון, אם הוא סמוצב פה (במרכז סיני) האחריות היא על הגיס, אם הוא סמוצב פה (ליד התעלה) האחריות היא על הפיקוד.
- ירי: מה זה שייך לגיס? אם אני מדבר על גרוד 175 מ"מ, זה שייך לגיס?
- ש. גונן: האפגדה 252, הכפופות הפיקודית שלה זה לגיס.
- ירי: אבל התוחחים 175 מ"מ שייך לגיס?
- ש. גונן: לא, התוחחים 175 מ"מ ככלל לא שייכים לא לגיס ולא לפיקוד, אלא למטכל.
- ירי: אבל הם היו שם.
- ש. גונן: היה גרוד 175 כרפידים?
- ירי: למי הוא היה שייך? למי הוא היה כפוף?
- ש. גונן: למטכל.
- ירי: למטכל ישירות? (ש. גונן: כן) אבל מי היה אחראי על המשמעת שלו, על המשטר שלו, על הצריכה שלו?
- ש. גונן: הקטמ"ר?

כשהוא ~~אף~~ מוצב בעמדות אש - לא, אבל, כשהוא היה ברפידים -

כפרוש.

האם בצה"ל לא קיים, שבלי קשר עם השתיכות חילית,

ידין

כל מה שמוצב במרחב של אלוף פיקוד, הוא כפוף

לאלוף הפיקוד בכל הנוגע למשטר, משמעת לכל מה שקשור לזה.

זה נקרא מנמ"ר. מינהל מרחבי. אז הוא כפוף

גונן :

לפיקוד מחוץ לשער. רק מחוץ לשער.

זה לא מנמ"ר. אחה הסמכות המשפטית בשבילה משפטים

לסקוב :

והביקורות.

אני דברתי על זה באחד מדיוני המטכל כשהיתי

גונן :

אלוף פיקוד. התחלתי לעסוק בתאונות דרכים.

היו קרוב לאלף תאונות דרכים לשנה בפיקוד הדרום, ורציתי להקטין את זה, אפשר היה

לפי דעתי, ואז נתקלתי בתופעות כאלה. יש יחידות הכפופות לפיקוד. על אלה יש לי

סמכות מלאה. יש יחידות אחרות, שהן במרחב הפיקוד אבל הן כחוז שיפוטי משל עצמן,

למשל חיל אויר גייס. עליהם אין לי כמעט בכלל סמכות. למשל, מותר לי לעצור מכונית

כשהיא מקולקלת. נגיד שאני שם חוליה והמכונית נוסעת על הכביש וההגה לא כל כך

בסדר - מותר לי לעצור אותה, אפוא שיכת לי. אם היא של הגייס, למרות שהיא במרחב

הפיקוד - לא, אלה פקודות ישנות.

יש על כך פקודות מטכל שקובעות כך?

לסקוב :

כן, כן. היה לי פרקטיס ועבדתי רק עם פרקליט

גונן :

כשהיתי בפיקוד.

אג

עכשו, יש גוף שלישי שהוא לא כפוף לפיקוד, אבל אין לו סחוז
שיפוטי של עצמו, למשל מיחקני אג"א, כגון סת"ק רומני. והם יותר כפופים לפיקוד
מאשר היל אויר, אבל פתוח מאשר יחידות של שיפוט.

יריין למשל, המיחקנים ברוסיי, אז אחת לא היית אחראי
למה שקורה בתוך המיחקנים? בתוך המחנה?

גונן לא.

יר"ר אגרנט: אז למי הם שיכים?

גונן: בכל אופן מה שאני אומר זה לפי החוק. החוק סוזר,
אבל זה לפי החוק. אני דברתי על זה באחד מדיוני

מטכל.

יר"ר אגרנט: לא דובר על זה פעם בדיון עם מפקד היל אויר,
על ענין הכפיפות?

גונן: היה לי ריב עם מפקד היל אויר בנושא זה, כי
אני אמרתי שהתאונות אצלי במרחב ולא חשוב לאיזה

שיוך הילד - ההורים שלו חושבי מדינת ישראל. אין סבה שהוא יהרג. היה לי ריב
אחס. לא הספקתי לנצח אבל אני מניח שהיתי מנצח.

אג

אני רוצה להקריא לכם מסטנוגרמה מתאריך 13.8.73
חדש אחרי שהתמהיתא אלוף פיקוד. זה סטנוגרמה 23/73. : "יש לי גם הערות לארגון
ככפיפות לא ברורות. יש יחידות וחילים שלא יודעים מי הספקדים שלהם. כפיפות
מכזיפה ללא כפיפות מינהלתית. כפיפות מינהלתית ללא כפיפות מבצעית. מנמ"רים עם
מחוז שיפוט, מנמ"רים בלי מחוז שיפוט. העסק מבוכלבל."

כך, שאין ביננו הרבה חילוקי-דעות. אבל, אני מוכרח
לאמר שאלה פקודות מסכל כל השנים מאז שאני זוכר פקודות מסכל. כשהייתי סמל עסקתי
בפקודות מסכל. זה הרבה שנים.

מתי זה בא לידי ביטוי? כשאלוף פיקוד רוצה לחרבל

סטכיות.

לסקוב.
בפיקוד מרכז לא היו בעיות כאלה. גנדי, בניגוד
לפקודות החליט שמי שעובר עבירת חנועה - הוא לוקח
מסנו את הרכב. הוא הוריד ביום אחד כמה חבר'ה מחיל אויר. הוא אמר אצלי לא תעברו
את ה-8 ק"מ. הוא קיבל גיכוי.

גונן :
פותר לו לעצור רכב בחנאי - הם עוברים עלפקודות מסכל.
מחלות מופרזות, או נוסע בלי כרטיס עבודה.

גנדי עצר רק רכב שהיתהלו תאונת דרכים. אני עצרתי כל רכב שהיתה לו עבירת חנועה.

ידין
זאת נקודה מאד מכריעה. זאת נקודה חשובה כדי להכין
גם דברים אחרים. קח למשל את התמ"ק ברומני -

הסביר לנומחר מה הסטטוס של רומני, למשל, במה הוא כפוף לאלוף הפיקוד. לא בזמן מלחמה.
במה הוא כפוף לאג"א ומי אחראי על הסדר, הנקיון, ארגון הטמירה. ככלל מי אחראי שם?
בטחון שדה, רפואי?

03511

- 94 - 100 -

ועדת החקירה - 22.1.74

ישיבה ס"ג - אחת"צ

העד. ש. גונן

אג

זאת יחידה שיש לה צינורות פיקוד מוניס? יש אפשרות לקבל חשובה?

היה לי מסמך מל הפרקליט, מיד כשנאחי לפיקוד, גונן

ובמסמך נאמר מה מותר ליומה אסור לי, לא

התכוונתי לעשות דבר שאסור לי ולא התכוונתי לותר על מה שמותר לי, אם אמא את
זה - אביא זאת מחר.

אחאאאאאאאאאא אני מתחיל להכין הרכה דברים מה י. ירין.

הסכה שלהם, איך אפשר בחרטון וכאכו-רודס

ובמקומות כאלה, איך אפשר לפעול כשלא ברור בדיוק מי אחראי.

הישיבה הסתיימה